DIDACTIC

PROF. ANA COVACIU
-COORDONATOR-

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI NAȚIONAL „NECESITATEA APLICAȚIILOR DIDACTIC-PEDAGOGICE PENTRU PĂSTRAREA MEDIULUI NATURAL CURAT”

(octombrie 2022)

EDITURA MERITOCRAT CLUJ-NAPOCA
ISBN 978-630-6502-94-3

prof. Ana Covaciu
-coordonator-

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI NAȚIONAL „NECESITATEA APLICAȚIILOR DIDACTIC-PEDAGOGICE PENTRU PĂSTRAREA MEDIULUI NATURAL CURAT”

(octombrie 2022)

EDITURA MERITOCRAT CLUJ-NAPOCA

TEXT © Lucrările Simpozionului Național „*Necesitatea aplicațiilor didactic-pedagogice pentru păstrarea mediului natural curat*”(octombrie 2022)/prof. Ana Covaciu - coordonator

Toate drepturile rezervate autorilor

Consilier editorial: lect. dr. Tiberiu Irimia
Lector de carte: ing. drd. Paula Mîndreancu
Tehnoredactare: prof. Ana Covaciu
Coperta I-IV: prof. Ana Covaciu
Grafică generală: prof. Ana Covaciu
Foto coperta I: Mănăstirea ”Ștefan Vodă”, Vad, jud. Cluj

Editura Meritocrat Cluj-Napoca
Tel.0760 607 889,0741 494 338
e-mail: meritocratcj@gmail.com

© *2022 Editura Meritocrat Cluj-Napoca*

Toate drepturile grafice asupra acestei ediții aparțin editurii Meritocrat, orice reproducere sau modificare, indiferent de formă și suport, neautorizată urmând să suporte consecințele legii.

Responsabilitatea calității corecturii textelor din această carte aparține autorilor

Necesitatea aplicațiilor didactic-pedagogice pentru păstrarea mediului natural curat

Prof. înv. primar Corina Ban
Școala Gimnazială nr. 1 Dej, județul Cluj

De cele mai multe ori plecăm de la afirmația „Minte sănătoasă în corp sănătos”, însă multitudinea schimbărilor la care luăm parte, indiferentde natura lor umană, socială și tehnologică apărute în ultimul timp, ne fac să afirmăm mai degrabă „Om sănătos în mediu sănătos!”. Totul acesta care ne înconjoară, pe care noi îl numim mediu, nu este construit doar dintr-o componentă fizică, ci mai mult de cât atât, componenta care îi oferă esență este cea de natură socio-culturală. Natura, alături de mediu ne oferă toate condițiile și resursele optime supraviețurii, însă depinde de noi modul în care le punem în aplicare.

În condițiile societății contemporane, când asistăm la o puternică necondordanță între societate și natură, se impune, cu imperiozitate formarea unei „conștiințe de mediu”, a unei atitudini raționale față de condițiile naturale ale vieții, dar și asupra activităților de producție ale indivizilor, activități care au în vedere sporirea şi protecţia bogățiilor naturale.

Educaţia care are ca centru de interes mediul, ca parte componentă a educației morale, are ca scop primordial pregătirea individului în ceea ce privește luarea de decizii comportamentale corecte privind protecția și ocrotirea mediului.

Educația privind mediul, protecția acestuia dar și formarea unei „conștiințe” morale față de mediu și față de sănătatea acestuia se pot realiza prin diverse forme, în decursul vieții umane, acestea având posibilitatea de desfășurare atât în cadrul sistemului de învățământ, cât și în afara acestuia, în cadrul unor ample activități educative extracurriculare.

Educaţia privind mediul este deosebit de importantă şi, cu cât este începută de la o vârstă mai fragedă, cu atât şansele de reuşită a acesteia sunt mult mai ridicate. O primă condiţie esenţială în ceea ce privește realizarea acestui tip de educație este caaceasta să se conceapă în natură și pentru natură. Mai mult decât atât, este necesar ca educabililor de orice vârstă să li se dezvolte sensibilitatea cu privire la frumusețea naturii, dezvoltânduli-se în același timp gustul de a descoperi multitudinea realităților care se petrec în jurul lor.

Această formă a educației, nu se rezumă doar la o formă de educație, un instrumnet în rezolvarea problemelor de mediu sau în gestionarea resurselor naturale. Este un proces complex de o dimensiune esențială în recunoașterea valorilor mediului înconjurător și în definirea conceptelor privind mediul, având ca obiectiv principal îmbunătățirea calității vieții umane. Acest tip de educație urmărește inducerea, în special în cadrul instituțiilor de învățământ, a dinamicii sociale în ceea ce privește educația (cunoștințe, deprinderi, motivații și valori), care să stimuleze dezvoltarea personală a educabililor, abordarea colaborativă și critică, dar și asumarea unui set de responsabilități cu privire la deciziile luate pentru menținerea calității mediului.

Natura, prin caracterul său dinamic și viu trezește în copiii interesul, indisolubil legat de dorința decunoaștere și de curiozitatea specifică vârstei. Contactul nemijlocit cu mediul înconjurător oferă copiilor multiple și noi posibilități de cunoaștere a unor aspecte, a legăturilor care se petrec între acestea, a cauzelor pe care le determincă, dar și urmărilor care

survin. Astfel, sub îndrumarea cadrelor didactice, educabilii sunt îndrumați cu cunoștințe precise, lărgindu-le astfel orizontul intelectual și totodată, dezvoltându-le capacitatea de a cerceta și de a descoperi relațiile ce se stabilesc între fenomene.

Prin caracterul lor practic, activitățile desfășurate în afara spațiului sălilor de clasă și a școlii, contribuie într-o mare măsură la formarea priceperilor și deorinderilor, dar și la formarea unei legături strânse între teorie și practică.

Rolul cadrului didactic în cadrul acestor tipuri de activități joacă un rol extrem de important, întrucât el este cel care trebuie să îi facă pe copii să își facă timp să privească, să asculte susurul apei, ciripitul păsărelelor, șoapta vântului, să învețe să iubească și să prețuiască mediul ce îi înconjoară. Natura trebuie respectată și nu dominată, de aceea copiii reprezintă publicul major în cadrul prelegerilor privind viața planetei noastre, fiindcă aceștia au puterea de a-și asuma răspunderea în ceea ce privește menținerea calității mediului în care trăiesc, întrucât aceștia devin atât gestionarii, cât și consumatorii zilei de mâine.

Întrucât societatea actuală este împânzită de stimuli digitali și virtuali, copiii nu mai sunt atrași de ceea ce înseamnă natură, afișând astfel o atitudine de neglijență și chiar indiferență asupra a tot ceea ce înseamnă natură și mai mult decât atât a tot ceea ce înseamnă mediu natural curat.

Necesitatea aplicațiilor didactic-pedagogice pentru păstrarea mediului natural curat în aceste condiții este imperioasă, întrucât educabilii trebuie ajutați să învețe în primul rând să conștientizeze importanța ocrotirii mediului natural în care aceștia își desfășoară activitățile zilnice, să respecte și să iubească tot ceea ce presupune natura cu frumusețile acesteia. Copiii au nevoie să simtă cu adevărat ceea ce noi, cadrele didactice dorim să le transmitem, iar cele mai bune practici în acest sens le reprezintă ieșirile în natură (excursii, drumeții, diverse acțiune ecologice), acțiuni benefice pentru a-i ademeni pe aceștia să iubească mai mult natura și mediul decât calculatorul și internetul, creându-se în acest fel o cultură privind mediul.

De asemenea este important antrenarea educabililor în îngrijirea plantelor și animalelor, cât și stimularea acestora în activități cu caracter experimental și demonstrativ, activități grație cărora,contribuie în mare măsură la păstrarea sănătății lor și a unui mediu natural curat. Respectul în ceea ce privește păstrarea nealterată a mediului natural și pentru menținerea unor condiții optime și sănătoase, în orice împrejurare, trebuie inoculate copiilor încă din primii lor ani de viață. Familia este considerată cea dintâi școală, unde copiii trebuie să fie antrenați și obișnuiți cu îngrijirea locului de joacă, cu protecția florilor, a pomilor, cu dragostea pentru animale și plante, care alcătuiesc universul în care trăim.

Necesitatea aplicațiilor didactic-pedagogice
pentru păstrarea mediului natural curat

Profesor Alexandra Bejan
Școala Gimnazială NR. 1, Umbraresti

„Un semnal de alarmă înconjură planeta: natura e în pericol!

În tonalități diferite, de la strigătul disperat , sumbru și pesimist până la avertismentul serios și lucid, acest semnal trebuie ascultat și trebuie să dea de gândit fiecăruia dintre locuitorii globului pământesc: de la omul politic, răspunzător pentru destinele națiunilor, până la ultimul vilegiaturist care zăbovește într-o poiană liniștită. Fiecare, la nivelul său de preocupări, este în stare să lezeze natura sau să o protejeze, să o întineze sau să o înfrumusețeze, să contribuie la distrugerea sau perpetuarea ei, astfel că omenirea se află acum în fața unei grave alternative”

Prof. V.Ianovici, președintele Consiliului Național pentru Protecția Mediului Înconjurător

Din cele mai vechi timpuri omul a fost preocupat de protecția mediului, de protecția cadrului vieții sale. Alarma dată de naturaliști, a fost înțeleasă de unele guverne, instituindu-se prin lege măsuri de protecție speciale, atât pentru speciile rare, pe cale de dispariție, cât și pentru acele regiuni deosebit de valoroase ca oaze ale naturii primare, care trebuie păstrate și transmise urmașilor cât mai intacte. Preocupareapentru ocrotirea activă a naturii ia amploare după cel de-al doilea război mondial, când poluarea excesivă, larga extensiune a spațiilor cu soluri degradate, marile acumulări de deșeuri, schimbă modul de abordare a problemelor protecției.

În preajma anilor '60 devine evident că protecția nu se mai poate rezuma doar la monumentele naturii, la rezervații, refugii sau parcuri naționale. „Conferința Națiunilor Unite privind Mediul Înconjurător", desfășurată la Stockholn în anul 1972 marchează momentul crucial când protecția începe să fie considerată și conservare, nu numai ocrotire.

Protecţia mediului a devenit o prioritate a lumii contemporane. Școala are misiunea de a organiza şi desfăşura o vie şi susţinută mişcare de educaţie ecologică şi protecţie a mediului, iar elevii, prin îndrumarea cadrelor didactice de specialitate pot şi trebuie să formeze marea echipă de ocrotitori ai naturii.

Educaţia ecologică, sau educaţia relativă de mediu,este introdusă ca materie de studiu încă de la grupa 0, respectiv: „Matematică și explorarea mediului", apoi in clasele a III-a și a IV-a continuă cu „Științe ale naturii", în clasele V-VIII, „Educație ecologică și de protecție a mediului"; iar in liceu se trece la specializarea „Resurse naturale și protecția mediului".

În şcoală, toate obiectele de învăţământ îi ajută pe elevi să capete competenţa necesară pentru a deveni din „micii ecologiști" în „viitorii ecologiști".Rezultatele muncii noastre în acest domeniu al educaţiei ecologice se verifică în timp, deoarece copiii, oamenii de mâine, vor valorifica ceea ce au primit de la noi, potrivit temperamentului şi sensibilităţii sufleteşti a fiecăruia.

Drept urmare, aplicațiile didactic – pedagogice privind păstrarea unui mediu curat dezvoltă şi următoarele aptitudini: lucrul în echipă; ascultarea şi acceptarea unor opinii diferite, dovedind astfelmai bune abilităţi sociale; rezolvarea unor probleme reale şi capacitatea de autoeducare, aceste programe antrenând şi elevii apatici care devin astfel interesaţi de studiu; capacitatea de a avea o gândire pe termen lung; integrarea într-o comunitate.

Conform acestor aplicații, educaţia ecologică are un efect pozitiv asupra întregului curriculum, influenţând benefic performanţele şcolare prin: îmbunătăţirea rezultatelor obţinute la diferite materii; dezvoltarea capacităţii elevilor de a-şi transfera şi adapta cunoştinţele din

contextele familiare în cele noi; capacitatea elevilor de a pune în practică cunoştinţele teoretice dobândite; reducerea problemelor de disciplină în clasă; posibilitatea ridicării nivelului general al procesului de educaţie.

Aplicațiile didactic – pedagogice privind păstrarea unui mediu curat potfi integrate în orice tip de activitate şcolară, activităţi ştiinţifice, artistice, practice, sportive sau religioase. Pot fi organizate diverse manifestări cum ar fi: observaţii în natură, experimente, povestiri ştiintifice, desene, plimbări, drumeţii, excursii, vizionare de diapozitive sau expuneri powerpoint, jocuri de mişcare instructiv-distractive, labirinturi ecologice, vizitarea muzeelor, expoziții, spectacole, vizionări de emisiuni TV cu specific educaţional, concursuri. Educaţia ecologică în şcoală şi dincolo de şcoală evaluează mereu contribuţia fiecăruia şi a grupurilor sociale în soluţionarea problemelor grave privind gospodărirea noastră planetară, starea ei de ordine, de resurse, de sănătate.

Strategiile transferului şi evaluării aplicațiilor acţionează între aceşti poli: observ, constat, analizez, iau măsuri. A şti trebuie să însemne şi a şti să acţionezi: sesizând, antrenând la faptă ecologică. Educaţia ecologică îndeamnă permanentla responsabilitate şisolidaritate,lareflecţiişiacţiune. Satisfacţiile sale vin din iniţiativă, din pasiune și acţiune. Educaţia privind mediul înconjurător este un proces complex, de lungă durată.

Rezultatele concrete pot fi observate peste câțiva anişi de aceea, este necesar ca procesul de educaţie să înceapă foarte devreme şisăsecontinuede-alungulîntreguluicicludeînvăţământ.

Printre aplicațiile didactice ce se pot derula în cadrul unui astfel de opţional ar fi: activităţi de observare a casei, grădinii, străzii; drumeţii, excursii în localitate şi în împrejurimile localităţii; identificarea formelor de relief; realizare de desene, lucrări practice, machete cu elementele observate în mediul apropiat; colecţii de plante, ierbare, insectare,recunoaşterea părţilor componente ale plantelor; activităţi de observare a reţelei hidrografice din localitate – observarea debitului unui râu din localitate, în funcţie de anotimp, realizare de fotografii şi albume; vizionare de imagini cu aspecte din viaţa localităţii din trecut (aşezări, transport, ocupaţii, vestimentaţie); plantare de florişi pomi fructiferi; înregistrare de casete video/audio cu scenete, idei, sloganuri.

Aplicațiile didactic – pedagogice au o importanță deosebită în contexul daunelor cauzate mediului înconjurător în secolul XX, denumit și secolul vitezei, când dezvoltarea puternică a tehnologiei și a industriilor, depășirea spațiului terestru, creșterea semnificativă a populației la nivel global au cauzat daune imense mediului înconjurător, au creat omenirii probleme grave, care se manifestă din ce în ce mai pregnant prin: încălzirea globală, topirea ghețarilor, subțierea stratului de ozon și epuizarea resurselor naturale de apă. Într-o oarecare proporție, fie ea cât de mică, este datoria noastră, a cadrelor didactice, indiferent de specializarea pe care o avem, să implementăm elevilor, ori de câte ori avem ocazia, educația ocrotirii naturii. Stă în puterea noastră să deschidem ochii viitorilor locuitori ai planetei, să-i învățăm că un mediu înconjurător curat este mediul propice al unei vieți sănătoase și îndelungate.

Pentru a supraviețui trebuie să înțelegem de ce ne amenință poluarea mediului înconjurător. Atacurile noastre asupra naturii sunt atât de puternice și numeroase, încât, deși daunele sunt vădite, este greu să aflăm cum s-a ajuns la ele. Fără îndoială că omul va avea înțelepciunea să oprească la timp distrugerea naturii și să-și pună întreaga capacitate în slujba binelui comun.

Reinhold Messnerspunea că: „Suntem neputincioși în fața forței naturii". Adevărat, dar consider că stă în puterea noastră, a tuturor locuitorilor planetei să oprim la timp distrugerea naturii, ocrotind acest colț minunat al Universului care este casa noastră, Pământul.

BIBLIOGRAFIE

1. Andrăşanu, A., Litoiu, N., Palcu, D. V., Piperca, S. (2003). Şcoala şi Comunitatea locală. Bucureşti: Editura Ars Docendi.
2. Andrăşanu, A., Palcu, D. V., Liţoiu, N., Ruşti D., Munteanu, C. (2003). Descoperirea Naturii, Ghidul profesorului, Universitatea din Bucureşti, Editura Ars Docendi.
4. Anton Ilica, Dorin Herlo, Viorel Binchiciu, Corina Uzum, Ana Curetean (coord.). (2005). O pedagogie pentru învățământul primar – Conspecte psihopedagogice pentru examenul de definitivare și gradul didactic II. Arad. Editura Universității ”Aurel Vlaicu”.
5. Arhip Ana. (1996). Educația ecologică și supraviețuirea omului. Chișinău. Editura Arc.
6. Burcu, A., Burcu, A.(2005). Educaţia ecologică, dezvoltarea durabilă şi calitatea vieţii. Cluj-Napoca: Editura Mega.
7. Bocoş, M.(2003). Cercetarea pedagogică.Cluj-Napoca. Editura Casa Cărţii de Ştiinţă.
8. Collin, P.H.(2001). Dicţionar de ecologie şi mediu înconjurător. Bucureşti:Editura Universal Dalsi.
11. Fodor, L.(1996) Probleme actuale ale educaţiei ecologice, „Zilele Academice Clujene”, Cluj-Napoca.
12. Geamănă, N. A., Dima, M., Zainea, D.(2008). Educaţia ecologică la vârsta preşcolară – mică. Îndrumar pentru educatoare, Supliment al revistei învăţământul Preşcolar, Bucureşti: C.N.I. Coresi.
15. Marinescu, M. (2003). Noile educaţii în societatea cunoaşterii, Bucureşti:Editura Pro Universitaria.
16. Nedelcu Gabriela(coord.) (2003). Educația ecologică și voluntariatul în protecția mediului, Cluj-Napoca: Editura Fundației pentru cultură și educația ecologistă.
17. Niculescu Rodica Mariana. (2010). Curriculum intre continuitate si provocare. Brașov. Editura Universității Transilvania din Brașov .
18. Partin, Z., Rădulescu, M. C.(1995). Dicţionar ecologic.Bucureşti: Editura Garamond.

Protejarea mediului. Ce putem face pentru a avea o planetă curată?

Prof.înv.preșcolar: Cosmina Boceanu
Grădinița PN.nr.2, Lugoj

Protejarea mediului este singura modalitate prin care viața poate continua să prospere pe această planetă. Descoperă care sunt cauzele și riscurile poluării, ce soluții există pentru a salva Pământul și care sunt schimbările pe care le poți face începând chiar de azi.

Ce înseamnă mediul înconjurător

Mediul înconjurător cuprinde toate speciile vii, resursele naturale, vegetația, microorganismele, rocile, atmosfera, clima, vremea. Pe scurt, tot ce apare sau există în mod natural pe planetă, tot ce nu este artificial, creat de om. Multe persoane se gândesc mai mult la păduri și animale atunci când se discută despre mediu, însă toate elementele menționate mai sus au un rol important pe Pământ.

De ce este important să protejăm mediul

Planeta poate supraviețui fără oameni, însă noi nu putem supraviețui dacă ne distrugem singuri casa. Cei mai mulți speram ca generația noastră să nu fie martoră la schimbările climatice cauzate de om. Din păcate, acestea sunt evidente încă de acum. Cu toate acestea, se crede că nu e prea târziu pentru a îmbunătăți situația, atât pentru noi, cât și pentru generațiile viitoare și miliardele de animale care mai locuiesc aici.

Motivele principale pentru care trebuie să protejăm mediul sunt:

● protejarea ecosistemului. A venit momentul să nu mai punem în pericol pădurile, oceanele, animalele și toate ființele care trăiesc pe această planetă.

● protejarea omenirii. Populația globală continuă să crească, însă generațiile viitoare vor locui pe o planetă total diferită decât cea pe care am copilărit noi. Schimbările din prezent vor îmbunătăți viața oamenilor din viitor.

● obligația morală. Suntem ființe inteligente, cunoaștem problemele cu care se confruntă planeta și avem acces la numeroase soluții pentru a o proteja. De aceea, oamenii sunt responsabili de îngrijirea mediului.

Riscurile poluării

Cauzele poluării sunt diverse: de la plastic și gaze cu efect de seră la îngrășăminte și hainele pe care le purtăm, toate acestea ne distrug treptat planeta.

Poluarea aerului

Poluarea aerului este cauzată în mare parte de producția de energie și cea a anumitor produse și ambalaje. Arderea combustibililor fosili este o problemă gravă, această acțiune eliberând gaze și substanțe chimice.

Gazele cu efect de seră există și în mod natural pe planetă – fără acestea, temperatura globală ar fi prea scăzută și nu am putea supraviețui aici. Problema este că oamenii contribuie direct la încălzirea globală prin dioxidul de carbon (CO_2) și metan. Aceste gaze captează căldura în atmosferă, crescând temperatura.

Mai mult, multe zone se confruntă cu smogul, care se formează când vremea este mai caldă și există mai multe radiații ultraviolete. Acesta provine de la fabrici, centrale electrice, incineratoare, dar și autoturisme.

Schimbările climatice cauzate de poluarea aerului duc la temperaturi extreme, incendii, extincția anumitor specii, topirea permafrostului și colaps ecologic..

Poluarea apei

Oceanele, mările, râurile și lacurile de pe pământ sunt poluate din cauza plasticului, a deșeurilor și a substanțelor chimice. Chiar dacă în jur de 70% din Pământ este acoperit de apă, 97% din această cantitate este apă sărată, care nu poate fi băută de oameni. Cu alte cuvinte, pur și simplu nu avem suficientă apă pe planetă, motiv pentru care este imperativ să o protejăm.
Potrivit unui articol publicat de Live Science:

- 70% din apa dulce este blocată în calotele de gheață;
- o treime din populația planetei consumă cu 20% mai multă apă decât ar trebui;
- mai puțin de 1% din apa dulce este ușor accesibilă;
- există mai multă apă dulce stocată în pământ decât în formă lichidă, la suprafață

Există mai multe cauze pentru poluarea apei, pe primul loc aflându-se sectorul agricol. De fiecare dată când plouă, deșeurile animalelor de fermă, pesticidele, îngrășămintele și diferite bacterii și viruși sunt spălate de pe pământ, scurgându-se în ape. Mai mult, uneltele de pescuit aruncate reprezintă cel mai mare poluator de plastic din ocean. În 2019, organizația Greenpeace solicita o acțiune globală asupra plaselor și capcanelor, care sunt legale pentru viața marină.

O altă cauză o reprezintă apa uzată de la toalete, chiuvete și dușuri, dar și din activitățile comerciale. Termenul include și apa pluvială care poate fi contaminată cu diverse substanțe chimice. Un raport al Națiunilor Unite estimează că 80% din cantitatea uzată de apă (și peste 95% în unele țări mai puțin dezvoltate) ajunge înapoi în mediu fără să fie tratată.
Nu în ultimul rând, ne confruntăm cu poluarea cu petrol. Aceasta este cauzată în special de surse terestre: fabrici, ferme și orașe. Pe mare, industria de transport maritim contribuie cu aproximativ o treime din deversările de petrol.

Poluarea apei afectează vietățile marine, dar și sănătatea umană. Milioane de broaște țestoase, pești, balene și păsări mor din cauza poluării, iar apa contaminată îmbolnăvește în jur de 1 miliard de oameni anual. În același timp, ecosistemul se bazează pe o rețea complexă de animale, plante, bacterii și ciuperci. Dacă unul sau mai multe dintre aceste elemente este vătămat, întregi medii acvatice sunt puse în pericol. Având în vedere că apele absorb carbonul din atmosferă, protejarea acestora este imperativă în lupta împotriva încălzirii globale.

Poluarea solului

Activitățile industriale reprezintă cauza principală a poluării solului. Acestea includ producția, prelucrarea, curățarea, întreținerea, reciclarea etc a produselor în scopuri comerciale și includ transportul și depozitarea asociate. Cele mai multe industrii sunt dependente de extragerea mineralelor de pe Pământ, iar produsele secundare nu sunt eliminate într-un mod sigur pentru mediul înconjurător.

Activitățile agricole poluează de asemenea solul, din cauza pesticidelor și îngrășămintelor moderne. Deși acestea au și beneficii de necontestat, conțin substanțe chimice care nu sunt produse în natură și nu pot fi descompuse, ci reduc fertilitatea solului.

Desigur, modul în care gestionăm deșeurile contribuie direct la poluare. Deșeurile industriale contaminează puternic solul, însă și deșeurile personale precum urina și fecalele afectează mediul. Motivul este simplu: o cantitate importantă ajunge la groapa de gunoi prin intermediul scutecelor. Mai mult, în zonele fără canalizare, deșeurile biologice ajung să polueze atât solul, cât și apele. O altă problemă o reprezintă bateriile aruncate la grămadă cu gunoiul menajer. Acestea conțin metale grele și substanțe toxice care contaminează puternic solul. De aceea, reciclarea bateriilor și a electrocasnicelor este extrem de importantă.

Acest tip de poluare ne afectează direct sănătatea. Plantele pe care le cultivăm absorb din pământ substanțe chimice, care apoi sunt transmise organismului uman, prin consum. Numeroase plante întâlnesc altă problemă: nu reușesc să se adapteze unui sol poluat, a cărui fertilitate scade. Mai mult, toxinele ajung și în straturile subterane de apă – de aici, sunt consumate din nou de om, prin intermediul fântânilor.

Epuizarea resurselor

Există pe Pământ numeroase resurse pe care le consumăm mai repede decât pot fi regenerate. Exploatarea combustibililor fosili, a mineralelor, defrișările, pescuitul, consumul excesiv și irosirea resurselor afectează puternic mediul înconjurător.

Defrișările reprezintă recoltarea lemnului ca resursă pentru producția anumitor produse de consum, dar și ca lemn de foc. În mod ideal, am permite pădurilor să se recupereze, însă în ultimii ani oamenii au tăiat mai mulți copaci decât era necesar. Una dintre cauze este sectorul agricol: pe măsură ce populația globală crește, e nevoie de mai mult teren agricol, deci tot mai mulți copaci sunt tăiați. Pericolele defrișărilor includ scăderea biodiversității, schimbarea ciclului apei și menținerea CO2 în atmosferă. De aceea, această practică este direct legată de schimbările climatice.

Colectarea separată și reciclarea deșeurilor

Începem lista măsurilor de protejare a mediului împotriva poluării cu colectarea separată și reciclarea. Odată ajunse la groapa de gunoi, deșeurile nu au condițiile necesare procesului de biodegradare. În schimb, putrezesc și eliberează metan, care contribuie la încălzirea globală. În plus, anumite materiale, precum plasticul, nu se biodegradează, ci se descompun în fragmente mai mici – însă chiar și acest proces durează sute de ani. Atunci când colectăm și reciclăm deșeurile, eliberăm groapa de gunoi și permitem materialelor respective să fie refolosite. În felul acesta reușim și să limităm consumul de resurse naturale atât de prețioase.

Stilul de viață fără risipă

Reducerea cantității de deșeuri este unul dintre cele mai utile lucruri pe care le poți face pentru protejarea mediului. Începutul poate fi copleșitor pentru că vei observa cât de mult gunoi produci, însă schimbarea nu trebuie să aibă loc peste noapte. Pașii mici, dar siguri, sunt cheia succesului. Beneficiile unui astfel de stil de viață includ:

- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cauzate de producția bunurilor;
- conservarea resurselor naturale;
- îmbunătățirea sănătății prin evitarea produselor procesate din magazine;
- economisirea banilor, mai ales dacă optezi pentru produse second hand;

Ține cont de aceste măsuri pentru protejarea mediului înconjurător astfel încât noile generații să se bucure de o planetă mai curată și sănătoasă!

Literatură și natură

Prof. Iuliana Bogdan
Şcoala Gimnazială „Avram Iancu”, Câmpia Turzii

Unul dintre obiectivele de referinţă ale activităţilor de limba şi literatura română este înţelegerea textului. De aceea noi ne-am propus ca în lucrarea de faţă să prezentăm o modalitate mai apartede studiere a unui text la prima vedere menită să-i ajute pe elevi să înţeleagă noul text şi să contribuie la formarea unor competenţe şi capacităţi specifice. Am ales un text inspirat din viața păsărilor pentru că se știe că elevii sunt atrași de lumea necuvântătoarelor.

Studierea noului text se face cu ajutorul unui chestionar. Acesta este şi un mijloc de învăţare, dar şi o modalitate de verificare a elevilor.

Primul pas în desfăşurarea unei astfel de activităţi este alegerea textului. Prezentat pe o fişă, textul nu are titlu . Se citeşte individual, cu atenţie,apoi se răspunde la întrebările din chestionarul ataşat. Trebuie precizat că o astfel de activitate se pretează foarte bine atât la clasele primare, cât şi la gimnaziu. In completarea chestionarului elevii se pot folosi de text dacă au uitat câte ceva.

Noi am desfăşurat o astfel de activitate cu elevi din clasa a II-a. Textul suport a fost un fragment din „Cioc!Cioc!Cioc” de Emil Gârleanu. Rezultatele au fost spectaculoase.

Pentru crearea unei atmosfere de lucru cât mai stimulative am organizat clasa pe grupe astfel încât elevii au lucrat cu plăcere, mai întâi individual, iar apoi în grup, având posibilitatea să se consulte, dacă au întâmpinat dificultăţi. Fiecare a primit fişa cu textul şi chestionarul. Înainte de începerea chestionarului se fac precizările: la unele întrebări se răspunde în scris, în spaţiile special lăsate libere pentru completare, la altele se răspunde prin subliniere pe text ori marcare cu litere a propoziţiilor, cuvintelor căutate, la altele se răspunde oral.

Conţinutul chestionarului:

1. Cine este personajul principal al povestirii?
2. Există şi alte personaje în text? Enumeră-le!
3. Ce a făcut veveriţa începând din toamnă?
4. Subliniază cu roşu toate cuvintele din text care arată însuşirile veveriţei.
5. Unde se petrece acţiunea?
6. După părerea ta, când se petrece acţiunea?(bifează răspunsul corect)
    a. Acum
    b. Demult
    c. În viitor
7. Caută enunţul care îţi arată când se petrece acţiunea. Subliniază-l cu creionul pe text.
8. Caută în text (şi marchează cu litere) propoziţiile în care aflăm :
    a. Cum era pomul găsit de veveriţă?
    b. De ce a adunat veveriţa alune?
    c. Cum şi-a dat seama că cineva îi fură mâncarea?
    d. Cine era hoţul?
    e. Cum a rămas ciocănitoarea fără coadă?
    f. De ce, de atunci, ciocănitoarea o caută mereu pe veveriţă?
9. După ce ai citit cu atenţie textul şi ai ţinut cont de răspunsurile date, găseşte câte un titlu potrivit pentru fiecare fragment (ideile principale).

10. Numerotează următoarele enunţuri după ordinea în care s-au petrecut întâmplările:
    - Veveriţa a vrut să prindă hoţul.
    - O veveriţă şi-a adunat alune pentru iarnă.
    - De atunci ciocănitoarea o caută mereu pe veveriţă.
    - Veveriţa a rămas cu coada ciocănitoarei în lăbuţe.
11. Găseşte un titlu potrivit întregului text.
12. Ce părerea ai despre fapta ciocănitoarei?
13. Dar despre atitudinea veveriţei?
14. Ce crezi că este real în această povestire? Dar imaginar?
15. Ţi-a plăcut povestirea?
    - Da
    - Nu
16. De ce?
17. Ţi-a fost greu să răspunzi la întrebări? Dacă DA, de ce ai întâlnit dificultăţi? (poţi bifa mai multe căsuţe)
    - N-ai înţeles întrebarea?
    - N-ai înţeles toată povestirea?
    - Au fost prea multe cuvinte complicate ăn text?
    - Propoziţiile au fost prea lungi?
    - Nu ai ştiut să răspunzi?
    - Textul a fost prea lung şi nu l-ai putut citi?
    - Textul a fost neintresant?
18. Care sunt întrebările care ţi s-au părut cele mai dificile?

Întrbările trebuie să fie legate unele de altele într-un progres care să conducă la construirea unui sens global al textului.

O astfel de abordare a unui text are avantajul că, în afara modului plăcut de desfăşurare, crează şi premisele formării unor competenţe cum ar fi:

- Elevii identifică personjele, locul, timpul, acţiunea, evenimentele;
- Identifică fragmentele principale;
- Ordonează logic evenimentele prezentate;
- Selectează rezumatul corespunzător din mai multe variante sau realizează singuri rezumatul.

Elevii sunt deprinşi să evalueze critic textul, să distingă faptele, să delimiteze realul de imaginar. Utilizarea chestionarului permite reorganizarea cunoştinţelor şi manifestarea unei atitudini reflexive. Elevii sunt puşi în situaţia de a reflecta la ce le aduce nou textul, să-şi exprime părerea despre cunoştinţele integrate după lectura textului. De asemenea, o astfel de activitate este provocatoare pentru că prin modalitatea de desfăşurare permite elevilor să-şi exprime propriile opinii, judecăţi despre text și viețuitoare, întâmplări, dar şi despre emoţiile trăite.

Bibliografie:

1. Des grandes idées á l` école nouvelle, Max Collet, Dominique Lauze, Mireille Royer, Marie de Vals, Paris, Editura Privat, 2oo1

Educaţia ecologică – componentă esențială a unui proces instructiv-educativ de calitate

Prof. Aurelia-Cornelia Boian
Școala Gimnazială Vad

Motto: „Să călcăm uşor pe Pământ spre a nu-l zgudui fatal“
(L. R Brown)

Accelerarea schimbărilor pe toate planurile, impactul dintre tehnologie şi mediul natural, reclamă o nouă mentalitate privind problematica mediului, deci o **educaţie ecologică** de la cea mai fragedă vârstă.

Un document UNESCO din 1982 propunea sub titulatura de *Probleme mondiale în şcoală*, introducerea în şcoală, printre alte teme şi a unor teme de mediu, de alimentaţie, nutriţie şi subnutriţie.

Infuzarea „noilor educaţii” în curriculum-ul şcolar este, la momentul actual, o necesitate, cu atât mai mult cu cât asistăm la noi provocări în evoluţia socială (deteriorarea continuă a mediului, exploziile demografice, agresiunea culturală provocată de mass-media etc.), toate acestea având un impact deosebit asupra formării comportamentelor de bază ale copilului, viitorul cetăţean.

Finalităţile educaţiei ecologice ar trebui să devină nu doar captarea unor cunoştinţe teoretice de către elevi, ci şi dezvoltarea unei sensibilităţi emoţionale, naşterea unei dorinţe de a ajuta, a ocroti, a îmbunătăţi mediul ambiant, formarea unei culturi ecologice. Educaţia privind protecţia mediului înconjurător se adresează atât minţii, cât şi sufletului copilului. Prezentarea unei cantităţi mari de informaţii poate avea rezultate negative, suprimând interesul şi entuaziasmul elevilor. Accentuarea catastrofelor ecologice poate crea elevilor o stare depresivă şi frustrantă.

Educaţia ecologică în şcoală reprezintă o preocupare constantă în toate categoriile de activităţi. Acest demers este de o importanţă majoră întrucât primele forme de organizare a cunoaşterii de către copii a mediului înconjurător apar în învăţământul preprimar şi se continuă în clasele primare. Întrucât problematica mediului are un caracter pluridisciplinar şi o mare complexitate, o evoluţie rapidă şi greu de prevăzut şi un caracter prioritar, conţinuturile trebuie relaţionate cu viitorul planetei şi supravieţuirea speciei umane.

După părerea mea, cea mai potrivită cale de introducere a educaţiei ecologice în şcoli este infuzarea unor dimensiuni ale acesteia în cadrul disciplinelor existente. Prin tratare interdisciplinară se poate ajunge la formarea unei viziuni globale şi a unui sistem coerent de atitudini şi comportamente potrivit vârstei şcolarului. Urmărită pe toată durata şcolarităţii, educaţia ecologică poate forma cetăţeni responsabili prin conştientizarea pericolelor ce ameninţă umanitatea şi patrimoniul său natural.

Educaţia ecologică este o problemă de politică educaţională, deoarece trebuie să vizeze dezvoltarea simţului responsabilităţii şi solidaritatea între ţări şi regiuni, indiferent de nivelul lor de dezvoltare, pentru păstrarea şi ameliorarea mediului.

Obiectivele ce trebuie urmărite în şcoală sunt:

– „alfabetizarea” în materie de mediu;

– conştientizarea diversităţii şi importanţei problemelor ecologice, ca şi a comportamentelor umane care afectează mediul;

– înţelegerea corectă a raportului individ-mediu (George Văideanu sublinia că „omul se integrează în mediu – acest ansamblu extrem de complicat –, iar viaţa lui e condiţionată de viitorul mediului”);

– dezvoltarea respectului faţă de mediu şi a responsabilităţii;

– analiza critică a problemelor de mediu;

– dezvoltarea capacităţii de a lua decizii etc.

Printre situaţiile de învăţare funcţională a cunoştinţelor referitoare la mediu, V. de Landsheere enumera: observaţiile de teren, constituirea de dosare plecând de la observaţiile directe şi de la analiza presei sau a documentelor tehnice, difuzarea informaţiilor primite şi analizate prin diverse mijloace – jurnal şcolar, corespondenţă interşcolară etc. –, discuţii de grup cu sau fără participarea unor persoane – resurse sau experţi, studii de caz, jocuri de rol, exerciţii de simulare etc.

Pornind de la premisa că şcoala mileniului III este centrată pe elev – deci pe cel care învaţă – se impune înlocuirea caracterului enciclopedist al actului educativ cu un proces activ care să implice atât activitate mentală, cât şi activitate fizică, formând capacităţi şi competenţe necesare pe parcursul întregii vieţi: de a observa şi analiza, de a interpreta, de a compara, de a selecta, apoi de a generaliza, de a comunica, de a coopera, de a iniţia şi de a finaliza un proiect. Se impune astfel o abordare interdisciplinară a problemelor de studiat şi, de asemenea, parteneriatul între învăţători sau învăţători-profesori de la anumite discipline.

Aparent, tema *Educaţie ecologică – educaţie pentru viaţă* ne-ar trimite doar la disciplinele Ştiinţe şi Geografie. Dar, valorificând creativ conţinuturile ce trebuie transmise elevilor consider că valenţe ale acestei teme pot fi abordate chiar din clasa pregătitoare, în orele de *Comunicare în limba română, Arte vizuale şi abilităţi practice, Matematică şi explorarea mediului, Dezvoltare personală.*

Deşi ar părea pretenţios, termenul de ***portofoliu***poate fi introdus încă din clasa pregătitoare, copiii putând realiza diverse lucrări, individual sau în echipă. Pe parcursul următoarelor clase, conţinutul portofoliului se poate îmbogăţi pentru ca, la sfârşitul clasei a IV-a, fiecare elev să aibă un portofoliu cu acest conţinut tematic.

Mai mult, urmărind pe parcursul întregului ciclu primar realizarea obiectivelor educaţiei ecologice, atât prin valorificarea conţinuturilor unor texte din manual, cât şi prin excursiile, vizitele, mapele tematice realizate, vom constata că la sfârşitul acestei perioade elevii au un bagaj de cunoştinţe, dar şi de abilităţi în stare să-i facă să acţioneze în vederea protejării mediului, chiar de la această vârstă. Astfel, copilul va fi capabil să protejeze mediul apropiat (curtea, spaţiul verde, arborii existenţi), să planteze o floare, un copac, să atragă atenţia celorlalţi pentru a păstra curăţenia, să participe la reciclarea unor deşeuri (din sticlă, plastic, hârtie) etc. Elevul va fi antrenat atât în activităţile de observare, cât şi de manipulare şi experimentare, avându-se în vedere faptul că învaţă mult mai temeinic atunci când lucrează practic şi când forma de activitate depăşeşte spaţiul băncii de şcoală. Nu trebuie scăpat din vedere şi faptul că o învăţare eficientă presupune feed-back, care-i oferă copilului nu numai măsura realizării unei sarcini, cât, mai ales, valoarea (calitatea) pe care o are activitatea desfăşurată.

Ca opţional la diverse clase, *Educaţia ecologică – educaţie pentru viaţă* poate viza derularea unor acţiuni lunare sau bilunare. Aceste acţiuni vor cuprinde o parte de informare teoretică: copiii caută materiale din cărţi, ziare, reviste, emisiuni TV, internet pe care le prezintă în orele programate şi o parte practică: acţiuni de ecologizare a zonei în care locuiesc dar şi de

conştientizare a localnicilor prin afişe, sloganuri, panouri plasate în zone aflate în pericol de distrugere.

Încă de la intrarea în şcoală, învăţătorul poate testa copiii pentru a le descoperi înclinaţiile, abilităţile. Am descoperit de-a lungul anilor în primele desene ale copiilor realizate în clasa I, iar mai nou, pregătitoare, flori, copaci. Copiii au fost puşi în situaţia de a justifica desenul pe care l-au făcut. Mulţi dintre ei explicau că le plac florile, plantele pentru că au acasă sau în faţa casei multe plante, alţii spuneau că le place să meargă la pădure, pe câmp unde pot admira frumuseţile naturii etc. Acesta poate fi un prim pas în realizarea unui set de acţiuni sub genericul *Prietenul naturii / Micul ecologist*.

Pentru început pot fi selecţionaţi doar o parte dintre copiii din clasă şi antrenaţi în acţiuni de îngrijire a florilor (colţului viu) din clasă, plantare de flori, apoi vor fi cooptaţi şi ceilalţi în acţiuni vizând ocrotirea mediului apropiat: clasa, şcoala, curtea şcolii.

De foarte mare impact sunt ecusoanele cu numele copilului şi inscripţia „Micul ecologist" sau „Prietenul naturii" pe care copiii le poartă cu deosebită mândrie, popularizând acţiunile pe care le desfăşoară.

Aici intervine creativitatea învăţătorului care poate găsi subiecte frumoase şi de impact la toate obiectele de învăţământ, cum ar fi: *Pădurea – prietena omului, Apa – sursă a vieţii, Un om – un pom* etc.

Prezint, în continuare, câteva activităţi cu conţinut ecologic ce se pot urmări în cadrul unor arii curriculare:

Limbă şi comunicare

lecturi literare şi ştiinţifice despre plante şi vieţuitoare / ocrotirea lor;
compoziţii literare realizate / culese / interpretate de elevi: eseuri, interviuri, poezii, scenete;
proverbe şi maxime despre mediu (apă, aer, pământ) – afişarea şi discutarea acestora.

Om şi societate

resurse naturale şi valorificarea lor;
identificarea factorilor de poluare (a apei, solului, aerului);
excursii tematice de studiu sau ecologizare / curăţire a anumitor zone;
realizarea unor fotografii, mape, clipuri video, valorificate apoi în ore;
studii de caz (*Omul şi mediul său de viaţă de-a lungul timpului, O zi în natură*);
vizite în aceleaşi zone, în diferite anotimpuri, pentru a observa schimbările care au loc în natură şi păstrarea curăţeniei.

Matematică şi ştiinţe ale naturii

identificarea resurselor naturale din zona geografică în care trăiesc;
colecţii de materiale naturale;
introducerea în probleme a unor date despre plante, vieţuitoare (compunere şi rezolvare de probleme);
realizarea unui portofoliu *Omul şi mediul: acţiuni de protejare / de distrugere*, care poate fi realizat individual sau în echipă, într-un an şcolar sau pe durata întregului ciclu primar;
participare la derularea proiectului *România curată* sau alte proiecte derulate la nivel judeţean sau naţional.

Arte şi tehnologii

realizarea unor desene, afişe pe teme ecologice, lucrări cu materiale din natură / reciclabile;
modelaj (plastilină şi argilă);
realizarea unor afişe, postere şi amplasarea lor în clasă / şcoală / localitate (cartier / sat).

Dacă nu ne propunem o activitate de cerc sau un opţional cu acest titlu, putem valorifica toate situaţiile de învăţare considerate resursă. Iată un set de teme ce se pot urmări pe durata unui an sau a unui ciclu de învăţământ prin activităţile specifice sugerate anterior:

1. Excursia tematică

observarea mediului cu aspectele pozitive / negative întâlnite şi realizarea unor fişe;

studii de caz (sublinierea cauzelor şi măsurilor de remediere ale unor probleme de mediu);

înregistrarea în scris, foto sau video a unor aspecte care vor fi valorificate ulterior în timpul activităţilor din clasă.

2. „Nu sunt prea mic să…"

activităţi de igienizare a zonei, plantare de pomi, flori şi îngrijirea acestora pe toată durata de vegetaţie;

sensibilizarea colegilor şi a oamenilor mari prin realizarea şi plasarea unor afişe, postere sugestive privind degradarea mediului.

3. Serbările şcolare

prezentarea unor poezii, cântece, scenete cu conţinut referitor la mediu.

4. Expoziţii tematice

expoziţii permanente sau periodice cu lucrări plastice, mulaje, machete, fotografii prezentând mediul curat / mediul poluat.

5. Concurs de creaţii literare – semestrial sau măcar cu ocazia *Zilei Pământului* sau a *Zilei Internaţionale a Mediului Înconjurător* pot fi prezentate, într-o sesiune festivă, cele mai reuşite compuneri, povestioare, sloganuri, postere realizate de-a lungul anului şcolar şi premierea celor mai valoroase.

6. Vizionări de documentare / filme – în activităţi speciale sau ca momente în cadrul anumitor ore, pot fi prezentate spre vizionare documentare / filme cu aspecte din activităţile unor organizaţii ecologiste sau cu probleme grave de poluare / degradare a mediului, atât în România cât şi pe plan internaţional. Aceste vizionări vor fi urmate, obligatoriu, de dezbateri privind cauzele poluării şi modalităţi de remediere ale situaţiilor prezentate.

7. Realizarea unui „colţ viu" chiar din clasa pregătitoare, cu plante şi vieţuitoare mici, îngrijite de copii.

8. Studii de caz: „O zi în natură", „SOS Natura", „La iarbă verde" etc.

Nu trebuie scăpat din vedere faptul că în întreaga lume, pe data de 22 aprilie se sărbătoreşte *Ziua Pământului* iar pe 5 iunie se sărbătoreşte *Ziua Internaţională a Mediului Înconjurător* şi cu aceste ocazii, copiii pot fi antrenaţi în desfăşurarea unor activităţi atractive.

În loc de concluzii…

Viaţa pe Pământ depinde de noi, oamenii şi de acţiunile noastre. Cadrelor didactice le revine misiunea dificilă de a forma oameni responsabili şi conştienţi de pericolele care le ameninţă viaţa. Încercând să sădim în sufletele copiilor încă din primii ani de şcoală dragostea pentru natură, pentru tot ceea ce ne oferă ea, nu facem decât să înfrumuseţăm viaţa şi să o prelungim cât mai mult.

Bibliografie

*** *Curriculum naţional. Programe şcolare pentru învăţământul primar*, MEN, CNC, Bucureşti, 2013

*** *Lecturi istorico-geografice* (antologie de texte), clasele I-IV, Editura Aramis, Bucureşti, 1998

Landsheere, V., Landsheere, G. – *Definirea obiectivelor educaţiei*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1979

Dragu, V., Ungureanu, A. – *Exerciţii de proiectare. Proiectarea interdisciplinară la disciplina Ştiinţe* (*cl. III-IV*), Editura PAN EUROPE, Iaşi, 2003

Dumitrescu, F., Stănculescu, C. – *Natura pe înţelesul copiilor*, Editura Carminis, Piteşti, 1998

Idei de activități favorabile protejării mediului desfășurate în grădiniță

Prof. Flavia Borodi
Prof. Alina Sîna
Grădiniţa cu P.P. "Paradisul Piticilor" Dej, Cluj

Protejarea mediului este un domeniu care ar trebui să ne preocupe pe fiecare dintre noi. Iată o serie de idei prin care le putem transmite copiilor ideea de a fi prietenoși cu mediul înconjurător. Ca în majoritatea cazurilor în care vrem ca cei mici să își dezvolte obiceiuri bune, cea mai eficientă modalitate este de a le fi modele. Cu cât le arătăm că ne pasă de natură și de mediul în care trăim și facem ceva în acest sens, cu atât și ei vor fi mai interesaţi să facă la fel.
Trăim într-o lume modernă și consumeristă, în care folosim tot mai mult din resursele naturale si producem extrem de multe deșeuri. Acest mod de viaţă pune în pericol planeta și implicit, sănătatea și viaţa noastră și a generaţiilor viitoare. De aceea, este cu atât mai important să le transmitem copiilor mesajul că trebuie să avem grijă de natură și de planetă și să îi obișnuim cu obiceiuri bune în acest sens.

1. Reducerea deșeurilor și a consumului de resurse în familie

- Să oprim apa atunci când ne periem dinţii sau când ne săpunim mâinile.
- Să stingem lumina atunci când plecăm dintr-o cameră.
- Să folosim transportul în comun, mersul pe jos sau bicicleta ori de câte ori e posibil, în locul drumurilor cu mașina.
- Atunci când petrecem timp în natura, la picnic sau drumeţii, să încercăm să nu lăsăm deșeuri în urma noastră.
- Să nu aruncăm în vasul de toaletă altceva decât hârtia igienica folosită. Pe lângă reducerea riscului de infundare a ţevilor de apă, acest lucru implică și tragerea apei de mai multe ori, lucru care contribuie la consumul de apă.
- Să folosim cât mai mult lucrurile pe care le avem înainte de a cumpăra altele noi si să cumpărăm doar ceea ce avem cu adevarat nevoie, mai ales atunci când vine vorba de jucării.

De multe ori, vor fi copiii cei care ne vor aminti, în caz că uităm, să respectăm aceste obiceiuri.

2. Selectarea deșeurilor

O altă acţiune importantă pe care o putem face în familie pentru a contribui la protejarea mediului, este să selectăm deșeurile. Încă de mici, copiii observă acest obicei și îl deprind și ei dacă le explicăm cum și de ce să procedeze astfel.

3. Sortarea și donarea jucăriilor și hainelor pe care nu le mai folosesc

Donarea hainelor și obiectelor folosite pentru copii, fie că le dăm prietenilor sau familiilor defavorizate, este o modalitate de a reduce deșeurile textile; industria modei este una dintre cele mai poluante la nivel global. Putem face acest lucru alături de copii, explicându-le cum hainele și obiectele lor ajung la alţi copii care au mai multă nevoie de ele.

În cazul copiilor mai mari, îi putem încuraja pe ei să decidă ce jucării, cărţi, haine și alte obiecte de-ale lor nu le mai folosesc și sunt dispuși să le dea mai departe.

4. Activităţi în natură și timp petrecut afară

Dragostea și grija faţă de natură pot fi insuflate mai ales petrecând timp în natură cu copiii.

Creaţi obiceiuri care să includa timpul în natură. Acestea pot fi: plimbări și drumeţii în pădure, picnicuri, mersul cu bicicleta în zone naturale, trasee montane, înot în ape naturale, cules de fructe si legume, excursii cu cortul, grădinaritul, explorarea elementelor din natură, vizite la ţară la bunici sau la la ferme.

Cu cât copiii sunt obișnuiţi de mici să petreacă timp în natură și mai ales au acest model în familie, cu atât e mai probabil ca și mai târziu, la vârsta adultă, să le facă plăcere să facă activitaţi afară.

5. Cărţi despre natură și protejarea mediului

Carţile sunt un mijloc important prin care le putem transmite copiilor idei importante despre mediul înconjurator:

- de ce sunt importante pădurile;
- cum putem economisi resurse naturale (apă, energie electrică)
- cum putem reduce deșeurile pe care familia noastră le produce;
- care sunt pericolele dacă nu avem și noi grijă de natură (încălzirea globală, afectarea climatului unor specii de animale).

6. Traseul hranei – de unde vine si unde ajunge?

Vorbiţi cu copiii despre alimentele pe care le consumaţi și de unde provin acestea – din grădina bunicilor, de la piaţă, din supermarket? Povestiţi despre traseul lor, dar și despre cât de important este să cumpărăm mai ales produse locale, încurajând astfel producătorii locali, dar și reducând drumul și combustibilul utilizat pentru ca aceste alimente să ajungă pe masa noastră.

7. Activităţi de bricolaj cu elemente din natură

Ori de câte ori mergeţi afară cu cei mici, adunaţi cu ei frunze, crenguţe, pietre, conuri de brad, scoici și alte elemente din natură. Păstraţi-le și folosiţi-le apoi ca materiale în activitaţile creative pe care le faceţi acasă sau la grădiniţă cu copiii: pictură pe pietre, diverse creaţii din frunze, cutii senzoriale în care să ascundeţi aceste elemente și multe altele.

Cu acţiuni simple, în care să îi implicăm și pe copii, putem avea mai multă grijă de planeta noastră și de mediul înconjurător. Cu cât copiii învată și aplică de la vârste mici aceste principii, cu atât impactul pozitiv asupra mediului ar putea fi mai semnificativ. Odată familiarizaţi cu aceste acţiuni, provocaţi-i să vină cu idei noi.

Necesitatea aplicațiilor didactic-pedagogice pentru păstrarea mediului natural curat

Prof. Adriana Both
Școala Gimnazială Vad

În ziua de azi tot mai multe țări și guverne iau din ce în ce mai mult în considerare subiectele,,verzi'', fiind introdusă astfel în România în calendarul anului școlar 2022-2023 ,,Săptămâna verde'

E bine ca omul de mâine să ştie ce e bine şi ce e rău în raporturile cu "natura mamă" pentru ca mai târziu tânărul, iar apoi adultul să acţioneze în consecinţă. Dacă informaţia privind mediul ar face parte sistematic din educarea copilului şi adultului ar fi un mare pas pentru salvarea Terrei.

A respecta natura, a o înţelege şi a o iubi trebuie să devină o trăsătură de caracter. Noua educaţie trebuie să includă şi dimensiunea ecologică, să aibă drept coloană vertebrală gândirea ecologică ce trebuie să fie păstrată ca un crez.

Pentru a fi eficace, educaţia în domeniul protecţiei mediului trebuie făcută într-un sistem unitar care să se adreseze copiilor, adolescenţilor, adulţilor şi care să comporte un învăţământ metodic la toate nivelele şcolare şi extraşcolare.

De aceea în şcoală trebuie să înceapă un proces incipient educaţional pornind de la însuşirea unor reguli de igienă corporală şi de aici se ajunge apoi la problematica păstrării curăţeniei într-un mediu mai larg şi anume: clasă, domiciliu, şcoală, oraş.

Prin acest proces se vor transmite şi se vor inocula cunoştinţele, noţiunile şi principiile necesare cetăţeanului de mai târziu, care trăieşte într-un mediu ecologizat, pe care, trebuie să-l păstreze şi să-l apere împotriva factorilor distructivi, poluanţi.

Crearea unei conştiinţe de mediu în rândul elevilor, reprezintă o speranţă a faptului că măsurile ecologice vor determina o dezvoltare armonioasă şi durabilă a societăţii umane, pe baza unui echilibru constant al relaţiei Om şi Natură.

În cadrul şcolii prin intermediul activităţilor educative se urmăreşte: - dezvoltarea conştiinţei de mediu, a simţului responsabilităţii, a solidarităţii dintre indivizi pentru conservarea şi ameliorarea mediului; - dezvoltarea capacităţii de a lua decizii, de a identifica şi a pune în practică soluţii pentru prevenirea şi rezolvarea problemelor concrete legate de relaţia individului cu mediul său de viaţă; - pregătirea cetăţeanului actual şi viitor pentru a influenţa pozitiv deciziile politice, economice şi sociale cu privire la mediu.

Deoarece formarea unei atitudini corecte faţă de mediu nu poate fi rezultatul unei singure influenţe, ale unei metode unice, este indicat a se apela la combinarea metodelor tradiţionale cu cele moderne. Prin activităţile desfăşurate, se contribuie la stimularea receptivităţii elevilor faţă de natura înconjurătoare, declanşarea unor trăiri pozitive faţă de aceasta, formarea unor premise ale conduitei adecvate faţă de tot ce este în jur. Experimentele, lucrările practice, acţiunile de ecologizare, întâlnirile cu reprezentanţi ai unor instituţii de protecţie a mediului, i-ar pune pe elevi în situaţii diverse de rezolvare a problemelor, de adaptare, adaptabilitatea fiind o condiţie esenţială pentru omul modern.și vor duce spre însuşirea unor comportamente civilizate şi a unei conduite civice corespunzătoare . În urma activitatilor practice elevii incep sa recunoasca elementele care fac parte din mediul înconjutător, sesizează impactul activităţilor omului asupra mediului înconjurător, percep realitatea înconjurătoare ca un mediu de viaţă, acţionând pentru gestionarea, îngrijirea şi protejarea mediulu

Aplicații didactic-pedagogice pentru păstrarea mediului curat se pot face nu doar la orele de biologie , de consigliere și dezvoltare personal ci si la alte discipline care par mai abstracte cum este matematica. disciplină pe care eu o predau.

Ca demers didactic centrat pe competențe cheie, m-am gândit să propun elevilor mei din clasa a VIII-a de la Scoala Gimnaziala Vad la care sunt diriginta realizarea unui proiect legat de colectarea selectiva a deseurilor ". Proiectul se va desfășura pe parcursul semestrului II, în cadrul orelor de consiliere si dezvoltare personala si se va numi,,Colțul verde al școlii mele'' În realizarea acestui demers didactic voi aborda o metodologie centrată pe competențele cheie, astfel:

1. Comunicarea în limba română

Elevii își vor dezvolta abilitatea de comunicare și de interpretare a gândurilor, sentimentelor, faptelor și opiniilor,cerându-le să realizeze cu multa implicare proiecte ingenioase menite sa constientizeze importanta actiunii de colectare selectiva a deseurilor. .

2. Comunicarea în limbă străină

Elevii își vor dezvolta abilitatea de exprimare în limba engleză, cerându-le acestora să găsească materiale și pliante in limba englezș cu modul în care se face colectarea selectivă a deșeurilor în școlile din Anglia pentru a se inspira.

3. Competența matematică, științifică și tehnologică.

În cadrul proiectului propus, elevii își vor dezvolta competența matematică prin rezolvarea unor probleme practice legate de construirea un ansamblu de recipiente pentru depozitarea temporara a deseurilor reciclabile, vor calcula volumul recipientelor folosind cunoștințele din capitolul,,Corpuri geometrice ''clasa a VIII-a.. Elevii vor fi îndrumați să se documenteze cu privire la structura si rezistenta materialelor din care sunt facute spațiile de depozitare astfel dezvoltându-și competența științifică și tehnică.

4. Competența digitală.

Elevii vor utiliza TIC în realizarea proiectului, promovând aproiectul în mediul on-line, pe pagina scolii, site-ul centrului turistic al comunei, site-ul primariei pe diferite rețele de socializare.Vor munci în echipe realizând diferite postere și pliante si afise pe calculator cu tipul de deșeuri reciclate: hartie, plastic, sticlă, baterii, electrocasnice uzate si stricate.

5. A învăța să înveți.

Elevii își vor dezvolta abilitatea de gestionare eficientă a propriei învățări, fie individual, fie în grupuri, fiind îndrumați si coordonați de profesor pe tot parcursul proiectului, în acest sens.

6. Competențe sociale și civice

Elevii își vor dezvolta abilitatea de a participa într-un mod eficient și constructiv la viața socială și de muncă, de a se implica în mod activ in viata cotidiana a comunei si vor face un program al zilelor in care vor colecta de la persoanele varstnice din comuna aceste deseuri .

Organizarea activității va fi pe grupe astfel încât elevii să poată să-și manifeste spiritul de echipă, să-și formeze deprinderi de comportament civic, să-și dezvolte abilități de comunicare. Prin implicarea elevilor în activitățile în afara spațiului școlar se creează un mediu atractiv pentr ei, elevii participând cu mult interes.

7. Spirit de inițiativă și antreprenoriat

Deșeurile colectate de elevi vor fi ridicate cu titlu gratuit de către asociaţiile organizatoare cu ajutorul colectorilor autorizaţi cu care primaria are contracte, iar toate echipamentele uzate strânse în cadrul acestui program vor fi reciclate, Elevii vor fi premiati in bani de catre consiliul local si vor organiza o excursie cu clasa si profesorii clasei.

8. Sensibilizare și exprimare culturală

Elevii vor realiza în cadrul proiectului și o promovare a tradițiilor și culturii locale in special al Mănăstirii ridicată de Ștefan cel Mare ,monument istoric situat în comuna VAD, loc de pelerinaj pentru multi creștini ,paticipând la expoziții cu tema,,Curățenia este mama sănătății'', ,,Localnici harnici și pricepuți''

Bibliografie:

Semenica Racu ,, Didactica educației privind protecția mediului în învățământul special''
Reșița 2017

Un mediu curat

Prof. Aurelia Chiriachez

Activitățile privind protejarea mediului ar trebui să ne preocupe pe fiecare dintre noi.

În cadrul activităților didactice, se pot organiza excursii tematice în natură, având ca scop conștientizarea păstrării unui mediu cât mai curat și evitarea degradării acestuia. În timpul excursiilor, elevii vor avea la ei o agendă și un pix în care își vor nota tot ceea ce vor observa în natură: deșeuri aruncate la întampalare, arbori tăiați, râuri secate, etc.

La final se vor organiza discuții, prin care elevii vor fi solicitați să găsească cele mai bune soluții pentru protejarea mediului înconjurător.

De asemenea în cadrul orelor de curs, mai ales la disciplinele ecologie, biologie și dirigenție, profesorii pot discuta cu elevii despre modalitățile prin care aceștia pot economisi apa și pot selecta deșeurile. Astfel, elevii, încă de mici vor fi deprinși să păstreze curățenia și în acest fel să contribuie la păstrarea calității mediului. Se vor avea în vedere și aspecte legate de sortarea hainelor și jucăriilor pe care mulți dintre elevi nu le mai folosesc și donarea acestora copiilor cu posibilități reduse sau care au mai multă nevoie de ele.

Activitățile petrecute în natură poate fi de asemenea un subiect de dezbatere la clasă. Pentru aceasta fiecare elev va realiza o scurtă compunere referitoare la modul în care își petrece timpul liber. Apoi, profesorul poate expune o prezentare PowerPoint cu fotografii surprinse în diferite drumeții sau plimbări prin pădure, organizarea responsabilă de picnicuri, vizite la ferme de animale, excursii cu trenul sau mersul cu bicicleta pe traseele montane. Atât timp cât elevii vor petrece o parte din timpul lor liber în natură, cu atât mai mult vor conștientiza că acest lucru le este benefic pentru sănătate iar când vor deveni adulți vor realiza cu plăcere activități ce presupun munca în aer liber.

O altă modalitate prin care elevii pot învăța lucruri interesante despre protejarea mediului, se pot desfășura în cadrul săptămânii "Școala altfel". Cu acestă ocazie se pot organiza ateliere pe grupe de lucru, prin care, cu puțină imaginație elevii pot realiza jucării din materiale reciclabile: sticle de plastic colorate, nasturi, diverse materiale de la hăinuțe uzate, bețe de acadele, cutii de carton, sunt doar o parte din materialele cărora elevii le pot da o nouă utilizare înainte de a fi aruncate. Aceste jucării pot fi donate apoi copiilor mai mici, sau se poate realiza o expoziție în școală la care pot avea acces și elevii de la clasele mai mici și chiar copiii de la grădiniță.

Astfel de activități nu numai că sunt benefice pentru elevi în sensul înțelegerii că păstrând mediul curat, vor avea și o viață sănătoasă dar și faptul că prin aceste activități elevii vor dobândi anumite abilități practice de a confecționa manual obiecte reprezentând în același timp și o modalitate frumoasă și relaxantă de petrecere a timpului liber.

Se pot organiza și activități de colectare a hârtiei pentru recondiționare, în acest fel elevii înțelegând mult mai bine cum trebuie să ocrotească natura.

Alte activități interesante se pot realiza și în săptămâna "Școala verde". Elevii pot ieși în natură însoțiți de către profesorii lor, pentru a planta copaci, flori și pentru a observa diverse plante și insecte din mediul înconjurător. De asemenea, se pot organiza de asemenea vizite la sere de legume și flori iar elevii, pot avea ocazia să învețe de la specialiști, modul în care se cultivă cultiva anumite specii de plante și se pot obține producții ridicate fără a se folosi

îngrășăminte chimice. Tot în această perioadă elevii pot merge la grădina zoologică unde au posibilitatea să afle multe lucruri despre cum sunt hrănite și îngrijite animalele din captivitate.

O altă activitate ce prezintă interes, poate fi și vizita la țară la bunici sau la o fermă de animale. Aici, elevii au prilejul să învețe cum să hrănească animalele și să afle cum trebuie întreținută o gospodărie sau o fermă.

Profesorii împreună cu elevii pot merge în vizită și la fabrici de producție auto, pentru a vedea noutăți în prcocesul robotizat de producție, modul în care se construiesc motoarele electrice care nu poluează aerul și care sunt mult mai eficiente din punct de vedere al consumului și al întreținerii.

În urma acestor activități, elevii și profesorii pot realiza materiale informative, broșuri, pliante care să fie puse la dispoziția oricărui cetățean. De asemenea se pot organiza concursuri între clasele de elevi sau chiar între școli cu cele mai frumoase și educative activități realizate pe parcursul anului școlar. Se pot lua în considerare și acordarea de premii și mențiuni elevilor care s-au implicat în mod activ în toate activitățile derulate pe parcursul procesului instructiv-educativ.

Necesitatea aplicațiilor didactic-pedagogice pentru păstrarea mediului natural curat

Învățătoare: Damaris -Emilia Cîmpan
Școala Gimnazială IOAN BOB Cluj-Napoca

Noţiunea de mediu înconjurător este una dintre noţiunile fundamentale care stau la baza ecologiei ca ştiinţă, fiind susceptibilă în raport cu necesitatea puneri în valoare sau a ocrotirii elementelor sale componente, de reglementare juridică.

Mediu - ansamblul de condiţii şi elemente naturale ale Terrei: aerul, apa, solul, subsolul, aspect caracteristice ale peisajului, toate straturile atmosferice, toate materiile organice şi anorganice, precum şi fiinţele vii, sistemele natural în interacţiune, cuprinzând elementele enumerate anterior, inclusive valorile material şi spirituale, calitatea vieţii şi condiţiile care pot influenţa bunăstarea şi sănătatea omului.

Păstrarea mediului curat trebuie să fie o prioritate atat pentru adulți, cât și pentru copii. Mediul școlar are obligativitatea de a informa, ghida, dirija activitatea de instruire a educabilului în vederea păstrarării unui mediu curat atât la scoală, cât și în viața cotidiană.

Consider că, pentru păstrarea unui mediu curat, cadrul didactic trebuie să aducă în fața educabilului metode și aplicații didactice, care îl vor ajuta să înțeleagă rolul importanța acestei acțiuni, cum pot să fie, cele de mai jos:

Tehnica florii de lotus

Tehnica florii de nufăr presupune deducerea de conexiuni între idei, concepte, pornind de la o temă centrală. Problema sau tema central determină cele 8 ide secundare care se construiesc în juru celei principale, asemeni petalelor florii de nufăr.

Brainstorming-ul

Este o metodă de stimulare a creativităţii în cadrul unor discuţii, dezbateri atunci când se urmăreşte formarea la elevi a unor calităţi imaginative, creative şi chiar a unor trăsături de personalitate. Braimstormingul se foloseşte cu precădere în cadrul unor lecţii de sinteză, cu character aplicativ.

Exemplu: Metoda brainstorming a fost aplicată în cadrul activităţii:„ZiuaPământului’’. S-a propus elevilor să spună, tot ceea ce ştiu sau cred că ştiu referitor la întrebarea: „De ce suferă Pământul? ’’S-au scris pe tablă toate răspunsurile date de elevi: Din cauza deşeurilor aruncate peste tot; Pentrucă se taie copacii; Pentru că aerul este poluat; Sunt prea multe maşini; Nu se plantează pomi; Se distrug spaţiile verzi; Apele sunt murdare şi peştii mor.

Metoda cubului

Metoda cubului vizează descrierea, comparaţia, asocierea, analizarea, aplicarea, argumentarea atunci când se doreşte explorarea unui subiect nou sau unul cunoscut pentru a fi îmbogăţit cu noi cunoştinţe sau a unei situaţii privite din mai multe perspective.

Exemplu: 10 Această metodă a fost utilizată în cadrul activităţii „Protejând animalele-protejăm mediul’’, pentru a dezvolta elevilor competenţele necesare unei abordări complexe şi integratoare cu privire la problemele mediului. Indicaţiile extinse pentru cele şase feţe ale cubului au fost: Descrieţi:(Ce vedeţi în aceste imagini?- acţiuni pozitive, negative ale copiilor); Comparaţi: (Acţiunile voastre prin ce se aseamănă sau diferă de acţiunile copiilor din imagini?); Asociaţi: (Ce simţiţi sau la ce vă gândiţi când vedeţi aceste imagini? Aţi observant acţiuni

similare ale copiilor/adulţilor asupra animalelor?) Analizaţi: (De ce trebuie să protejăm animalele? Trebuie protejate toate animalele? Ce se va întâmpla dacă nu vor mai exista animale?); Aplicaţi: Cum putem contribui la protejarea animalelor? Daţi exemple de acţiuni concrete.) Argumentaţi: (Este bine să nu îngrijim şi să lovim animalele?).

Harta Reciclării – webapp disponibil din browser și aplicație nativă în versiunea beta disponibilă pe Android

Harta Reciclării este prima platformă națională, interactivă, care permite identificarea șilocalizarea punctelor de colectare separată a deșeurilor reciclabile din România. Aplicația oferă utilizatorilor și posibilitatea de a contribui la baza de date a hărții, prin adăugarea de noi puncte de colectare separată. De asemenea, utilizatorii pot oferi feedback punctelor déjà existente dacă descrierea nu este conformă cu realitatea. Tocmai pentru că informațiile din teren se pot schimba rapid, cu ajutorul utilizatorilor, Harta Reciclării rămâne actualizată.

Inspectorul Pădurii

De câteori ai întâlnit pe șosele un camion plin cu lemne și te-ai întrebat dacă are autorizație? Aplicația Inspectorul Pădurii pune la dispoziția populației generale un sistem de urmărire în timp real a masei lemnoase din România. Oricine observă un transport de masă lemnoasă poate verifica prin intermediul aplicației numărul de înmatriculare al autovehiculului și dacă transportul are autorizație. În cazul în care transportul nu are autorizație, poți apela 112 pentru a semnala acel transport. Asigură-te că reții numărul autovehiculului, data, oraș, locul unde l-ai întâlnit, pentru a da informații cât mai detaliate autorităților.

TrashOut – World Cleanup Day partner

Trash Outeste o aplicație care te ajută să semnalezi și să cartezi locurile unde se află deșeuri aruncate illegal în jurul lumii și să informezi autoritățile locale și ONG-urile despre problemă. Prin aplicație poți raporta și actualize locurile unde se află deșeuri, poți citi știri și articole despre mediu, reciclare, activități civice și acțiuni de curățenie la care te poți alătura. De asemenea, poți vedea statistici în funcție de țara din care ești și poți vedea istoricul și statusul raportărilor tale.

Info Deșeuri

Info Deșeuri este o aplicație care te ajută să gestionezi mai bine problema deșeurilor din gospodărie sau de la locul de muncă. Cu ajutorul aplicației vei primi notificări care te vor informa de fiecare dată când va trebui să scoți pubela cu deșeuri. În aplicație găsești și un calendar cu zilele din săptămână în care se fac colectările în zona ta. Mai mult, vei găs informații despre cum se colectează correct și modul de separare al deșeurilor pe fracții. De asemenea, poți sesiza autoritățile locale printr-un instrument de raportare a unei probleme, având la dispoziție și legislația din domeniu.

Share waste

Prin Share waste te poți conecta cu oameni care compostează și își doresc materie de compostat. Aceste gazed primesc de la utilizatorii aplicației materie organică, resturi de la fructe și legume care în mod normal ajung la groapa de gunoi. E foarte simplu! Intri în aplicație și cauți o persoană în propiere care are cutie de compost.

În concluzie, natura este sufletul artei, natura este o liră uriaşă la care cântă poetul, natura este o artă încă necunoscută omului, natura este singura carte în care fiecarefilăpăstreazăcâte un adevăr.

Să protejăm natura!

Să protejăm mediul înconjurător!

Bibliografie:

1. Albulescu, I., Albulescu, M., (2000), Didacticadisciplinelor socio-umane, EdituraNapoca Star, Cluj Napoca;
2. Cerghit, I., (2006), Metode de învăţământ, EdituraPolirom, Iaşi.
Webografie:
https://hartareciclarii.ro/noutati/5-aplicatii-care-te-invita-sa-actionezi-pentru-mediu/
https://education9550.files.wordpress.com/2016/07/indrumator4.pdf

Necesitatea aplicațiilor didactic-pedagogice pentru păstrarea mediului natural curat

prof. Stela-Veronica Corodeanu
Școala Gimnazială "Dan Barbilian", Galați

Secolul al XX-lea a fost un secol al progreselor științifice și tehnologice. În afară de a profita de realizările științifice moderne și progresul tehnologic, situația de mediu nefavorabilă a creat o amenințare globală, având un impact negativ asupra sănătății oamenilor. De aceea, este nevoie de a găsi soluții optime la problemele de mediu, direcția pedagogică fiind extrem de importantă pentru aceasta necesitate. Într-adevăr, pentru a găsi o soluție la o problemă de mediu, o catastrofă ecologică sau o situație ecologică, este mai întâi necesar să se formeze conceptele de educație ecologică la om.

Obiectivul instituțiilor de învățământ este de a contribui la dezvoltarea unei mai mari conștientizări în rândul elevilor cu privire la importanța de a face față provocărilor de sustenabilitate ale secolului XXI. Prin urmare, este necesară promovarea practicilor educaționale care să îi ajute pe elevi să conștientizeze importanța exercitării unei cetățenii active și responsabile, care să răspundă provocărilor de sustenabilitate ale acestui secol.

În acest proces, este necesar să se promoveze atât participarea activă, cât și învățarea autonomă, pentru ca elevii să-și dezvolte capacitățile de reflexie. Reflecția le permite elevilor să devină conștienți de punctele lor forte și punctele slabe, să ofere soluții la situații complexe, evitând în același timp să se confrunte cu situații de incertitudine, să reformuleze cunoștințele, să practice și, cel mai important, să dezvolte abilități de gândire critică și să transforme experiențele de viață în învățare. Acest lucru necesită utilizarea unor metode de predare și învățare care să motiveze și să conștientizeze elevii cu privire la importanța dezvoltării durabile. O astfel de educație trebuie să includă aspecte cheie, cum ar fi consumul durabil, reducerea sărăciei și riscul de dezastre.

Educația ecologică începe în școala primară, și continuă în cartier și comunitate până la bătrânețe, în diferite conţinuturi, forme şi metode, şi abordari. Educația interdisciplinară pentru mediu este o problema pedagogică. Scopul educaţiei interdisciplinare pentru mediu la elevii de școală primară este de a-i învăța cunoașterea și îngrijirea naturii, de a le forma cunoștințe teoretice interdisciplinare, abilități și competențe practice în educația pentru mediu.

Cunoașterea naturii din jurul nostru este dobândită după cum urmează:

-interdependențe și diferențe între natura vie (plante, animale) și natura neînsuflețită (sol, subsol, relief, ape, etc.);

- obiecte naturale şi proprietățile lor;
- componente ale naturii şi relația dintre ele;
- fenomene naturale și impactul lor;
- universul și relația lui cu planeta noastră;
- formarea unei atitudini raționale față de natura din jurul nostru;
- procesarea de imagini și sculpturi;
- teme creative și rezolvarea unor întrebări problematice.

Cunoașterea naturii înconjurătoare are un impact asupra educației şi dezvoltării generale a elevului. De asemenea, formarea culturii ecologice la tineri este una dintre cele mai importante

probleme astăzi. Baza culturii ecologice, desigur, acoperă toate verigile educației ecologice, de la preșcolar până la învățământul superior. Trebuie remarcat faptul că educaţia ecologică se realizează sistematic şi consecvent.

Educația pentru mediu nu este limitată la lecții. Se continuă în procesul muncii educaționale în afara clasei și în afara școlii. Este foarte important să se organizeze lecții folosind metode netradiționale pentru a familiariza elevii cu natura, a-i informa despre diversele evenimente de mediu. Principala responsabilitate cade asupra educatorilor. Alegerea metodelor de predare la fiecare lecție, ținând cont de scopul, conținutul, vârsta și caracteristicile fiecărui elev, atenția la participarea activă a elevilor în timpul lecției, va ridica procesul educațional la un nivel mai înalt. Rezolvarea cu succes a unor astfel de sarcini responsabile și complexe necesită un profesor cu profunde cunoștințe în acest domeniu, aptitudini pedagogice, cultură ecologică, cercetare constantă, studiu, creativitate și generozitate. Numai un profesor cu asemenea calități poate educa o persoană să dobândească cunoștințe teoretice profunde despre mediu, să cunoască secretele proceselor din natură și să dezvolte o atitudine conștientă față de aceasta.

Privind din perspectivă şcolară, elevul trebuie ajutat să înţeleagă că omul este o parte a mediului şi că efectele negative ale acţiunilor sale au consecinţe asupra mediului; să obţină cunoştinţe de bază necesare soluţionării problemelor mediului său imediat; să judece responsabilităţile individuale şi colective; să se angajeze în obţinerea cooperării pe linia rezolvării unor probleme. Elevii de astăzi, tinerii și adulții de mâine, vor contribui la dezvoltarea unei comunități durabile, prin participarea eficientă și responsabilă la anticiparea și rezolvarea tuturor problemelor de mediu. Un lucru este sigur - generația ecologică există în școli, indiferent de origine (mediu rural sau urban, un număr mic sau mare de elevi, etc.).

Dragostea pentru mediu trebuie să fie insuflată din primii ani ai vieții copiilor, iar noi adulții suntem obligaţi să-i îndrumăm în spiritul civic de protejare a mediului înconjurator. Rolul nostru ca profesori este de a-i inspira pe toți cei care nu sunt (încă) implicați în protejarea mediu inconjurator. Ce putem lăsa și ce vrem să lăsăm în urmă ca activități ale unui astfel de proiect? Lăsăm valori consolidate, promovate prin acțiuni locale - responsabilitate socială, voluntariat, implicare în viața comunității, cetăţenie activă, etc.

Lăsăm o rețea de voluntari care se vor înmulți și vor exersa în școală, familie și comunitate atitudini și comportamente civilizate. Și lăsăm în urmă schimbări majore de mentalitate şi implicare colectivă pentru comuniune cu natura. Elevii învață cât de important este să trăim într-un mediu curat, să avem o atitudine responsabilă față de natură și oameni, și să luăm cele mai bune decizii bazate pe o conştiinţă ecologică. Doar o astfel de conștientizare va asigura viitorul nostru. Ca atare, putem spune cu certitudine că educaţia pentru mediu nu este doar un instrument în rezolvarea problemelor de mediu sau gestionarea resurselor naturale, dar și o necesitate, un proces educațional esențial în recunoaşterea valorilor de mediu, vizând îmbunătăţirea calităţii vieţii.

Educația ecologică de la o vârstă fragedă este o necesitate. În societatea de consum de astăzi trebuie să ne concentrăm pe gestionarea mai responsabilă a resurselor. Ceea ce se consumă trebuie consumat în mod responsabil, astfel încât componentele mediului sau alți membri ai comunității sa nu fie afectați. În acest sens, tinerii trebuie să fie foarte bine și eficient îndrumați. În plus, trebuie să înțeleagă că le pasă și de comunitate și de mediu, prin extensie de întreaga planetă. Elevii trebuie să învețe să respecte natura ca pe o „mamă” pentru că ea ne oferă tot ce avem nevoie.

Prin educația pentru mediu, elevii descoperă înclinații și interese comune cu alți colegi de clasă, interacționează și colaborează cu colegii pe care poate i-au ignorat. Acest lucru întărește

coeziunea grupului. Spațiul școlar devine astfel un factor propice pentru formarea şi dezvoltarea deplină a elevilor. Aici găsesc un climat de încredere, sprijin și acceptare. Acesta este motivul pentru care activităţile extraşcolare, implicit cele care vizează educaţia ecologică, trebuie valorificate în lumina acestei realităţi.

Astfel, rezumând toate cele de mai sus, putem concluziona că, educaţia ecologicăse bazează pe conştientizarea care are acest unic ţel - acela de a proteja natura, de a o face să-şi păstreze sănătatea de care depinde, în final, sănătatea noastră, a oamenilor. Vindecarea naturii de nocivităţile de tot felul existente în atmosferă, sol şi apă, nu se poate face fără conştientizare şi fără o pregătire ecologică efectivă a noastră, a tuturor. Educaţia ecologică este o educaţie prin şi pentru valori, care poate dobândi forme concrete de realizare, la diferite nivele de şcolaritate, livrând conţinuturi informaţionale în modalitate transdisciplinară, în context formal sau nonformal.

Educația ecologică în școală – o treaptă importantă pentru protecția mediului

Profesor învățământ primar Ana Covaciu,
Școala Gimnazială Vad, jud. Cluj

Protecția mediului a reprezentat o preocupare de bază în educarea și formarea tinerei generații de azi, precum și generațiile viitoare care vor fi adevărați beneficiari ai grijii tuturor față de mediu, dacă obiectivele protecției mediului vor fi atinse pe plan mondial la toate nivelurile.

Protecția mediului devine tot mai mult una din cele mai importante preocupări ale societății și are în vedere trei aspecte: prevenirea deteriorării mediului, acțiuni de depoluare și reconstrucție ecologică și păstrarea sau întreținerea zonelor depoluate.

Interesul și dragostea pentru natură sunt, la majoritatea copiilor, instinctive. Comportamentele și convingerile formate copiilor la o vârstă fragedă sunt cele care se păstrează cel mai bine toată viața. În educația realizată în școală trebuie să pornimde la interesul firesc al copiilor pentru plante și animale, precum și ceea ce reprezintă natura pentru ei.

Educația mediului încojurător are scopul de a ne oferi posibilitatea de a înțelege relația dintre om și mediul de viață care este mediul tuturor (al oamenilor, plantelor, animalelor). Noi cei mari trebuie să avem o conștiință ecologică bine conturată pentru a putea desfășura activități eficiente și credibile și să-i educăm pe cei mici să-și exprime respectul pentru mediul natural.

Școlarii trebuie să realizeze că problemele mediului înconjurător sunt problemele fiecăruia dintre noi, iar fiecare acțiune negativă a noastră poate să afecteze natura. Semnalele de alarmă trase de specialiști au un rol foarte important, dar pentru implicarea și acțiunea eficientă de formare în sens ecologic se ajunge prin sensibilizare și prin antrenarea componentelor afectivă și volativă ale celor mici. La copii se conturează sentimente care se vor manifesta prin atitudini ce dovedesc atenția acordată mediului. Copiii sunt sprijiniți pentru atingerea unui nivel de cunoștințe și atenție față de mediu și problemele sale. Ei trebuie să înțeleagă modul de funcționare a mediului, de apariție a problemelor cu care se confruntă acesta și să-și însușească un set de valori și să manifeste grijă față de mediu. Ei trebuie ajutați de către noi, cadrele didactice să-și formeze abilități necesare identificării problemelor de mediu și să participe la rezolvarea acestora.

Interesul și dragostea pentru natură sunt, la majoritatea copiilor, instinctive. În plus, comportamentele și convingerile formate copiilor la o vârstă cât mai fragedă sunt cele care se păstreză cel mai bine toată viața. De aceea, în educația realizată în școală trebuie să pornim de la interesul firesc al copiilor pentru plante și animale, cât și ceea ce reprezintă, în general, natura pentru ei. Scopul principal al educației privind mediul înconjurător este acela de a oferi fiecărui individ posibilitatea de a manifesta o atitudine personală, responsabilă față de mediul în care trăiește. Educația ecologică are semnificația deprinderii unui anumit mod de a se înțelege relația dintre om și mediul de viață, care nu este numai al său, ci și al plantelor și animalelor. Copiii trebuie să realizeze că problemele mediului înconjurător sunt ale lumii întregi, ale fiecăruia dintre noi, iar fiecare acțiune negativă a noastră, oricât de insignifiată ar fi, poate să afecteze în mod distructiv natura.

Având în vedere faptul că locuim într-o zonă de deal unde padurea începe în apropierea satului și se termină la marginea cerului ne-am propus în mod organizat să pătrundem și să descoperim tainele ei prin lărgirea sferei de influențare educativă a copiilor în spirit ecologic, prin crearea unei atitudini pozitive, de implicare conștientă a copiilor în acțiuni concretede protejare a mediului și prin delurarea unor proiecte și activități.

Pădurea a constituit subiectul unor activități având posibilitatea de a răspunde curiozității copiilor la unele întrebări cum ar fi: Cum putem ajuta pădurea să trăiască veșnic?, Dorim să avem un mediu curat pentru ca viața noastră să fie curată?

Prin desfășurarea activităților am urmărit stimularea interesului față de aceasta și conștientizarea copiilor spre a deveni cetățeni responsabili față de viitorul pădurilor.

În acest sens exemplific una din activitățile desfășurate: De la sămânță, la arborele falnic.

Activitatea a pornit de la întrebările: De unde apar copacii?, Cum sunt plantați? Astfel luându-se hotărârea cu scopul de a descoperi secretul nașterii plantelor. În acest scop am organizat o vizită la Ocolul Silvic, unde copiii au avut posibilitatea să vadă diversitatea semințelor selectate pentru a fi însămânțate. De acolo am vizitat pepiniera Ocolului Silvic, unde copiii au fost surprinși de modul cum au fost întâmpinați de pădurari și îngrijitorii pepinierei , care le-au explicat și i-au facut pe copii să înțelegă ce înseamnă o pepinieră și care este rolul ei. Copiii au înțeles că în pepinieră cresc și sunt îngrijiți copăcei până ajung la o anumită vârstă, după care sunt plantați în pădure, în parcuri și pe marginea străzilor din orașe pentru a le înfrumusețea, oferind oamenilor aer curat, confort cu răcoare și umbra lor, cât și încântare a ceea ce văd.

Am desfășurat o excursie și în pădure unde am perceput natura privind cerul senin, respirând aerul curat al unei păduri, am ascultat murmurul unui pârâu, glasul păsărilor, am admirat copacii, florile. Copiii au fost impresionați de un copac ce se usca, exprimând-și regretul, dar totodată s-au bucurat când le-am arătat un copăcel mic ce creștea alături și care îi va lua locul.

Acțiunile desfășurate în aceste activități au condus la îmbogățirea cu noi semnificații a noțiunii de pădure, la îmbogățirea vocabularului cu termeni din domeniul ecologic, silvic. Activitățile desfășurate cu copiii au contribuit la cunoașterea faunei și florii pădurii, a relației dintre om și mediu și, în special, a efectelor pozitive și negative pe care le are impactul activităților omului asupra pădurii.

Curiozitatea copiilor conduce la acumularea de cunoștințe despre mediul înconjurător, despre protecția lui, ceea ce contribuie la dezvoltarea capacității copiilor de a gândi logic și de a interpreta corect aspecte din jurul lor.

Implementarea efectivă a educației ecologice va fi posibilă doar dacă ea este realizată de toate segmentele comunității: elevi, cadre didactice, părinți, autorități, angajați mass-media, oameni de știință, economiști, politicieni etc..

Implicarea și participare la anumite proiecte contribuie la conștientizarea elevilor asupra problemelor de mediu. Curiozitatea influențează elevii în dobândirea de cunoștințe despre mediul înconjurător, despre protecția lui, ceea ce contribuie la dezvoltarea capacității copiilor de a gândi logic și de a interpreta corect aspecte din jurul lor.

Bibliografie:

Mohan Gh. and Ardelean A. (1993). - Ecologie şi protecţia mediului, Editura Scaiul, Bucureşti
Revista învățământului preșcolar Nr. 1-2/ 2005

Formarea și cultivarea interesului pentru educația ecologică și protejarea mediului a elevilor din ciclul primar prin activități extracurriculare

Profesor înv. primar Maria-Gabriela Engheș
Școala Gimnazială „Avram Iancu” Dej, jud.Cluj

În societatea actuală, o problemă stringentă este formarea și educarea copiilor în spiritul unor responsabilităţi umane care vizează protecţia mediului înconjurător. Absenţa sau ignorarea măsurilor necesare pentru apărarea mediului poate genera o criză ecologică cu consecinţe catastrofale pentru umanitate. De aceea, consider că formarea conduitei și conștiinţei ecologice este absolut necesară pentru orice demers educativ școlar sau extrașcolar.

Educaţia ecologică începe încă din primii ani de viaţă, în famile în momentul în care mama sau orice alt membru al familiei îi arată copilului o floare, un fir de iarbă, o pasăre sau un animal, aceasta continuând la grădiniţă și apoi la școală. Pe măsură ce cresc, educaţia lor ecologică se aprofundează dispunând de un orizont mai vast de cunoștinţe și posibilităţi de cunoaștere mult mai mari. Școala are rolul de a determina elevilor, nu numai sentimente de admiraţie faţă de frumuseţile naturii, ci și convingeri și deprinderi de protejare a mediului înconjurător. Este o datorie de onoare și în același timp o obligaţie primordială a tuturor cetăţenilor planetei cunoașterea măsurilor de ocrotire a acesteia.

Elevii trebuie ajutaţi să înțeleagă că natura nu este numai un loc de odihnă, de recreere sau izvor de inspiraţie pentru poeţi sau pictori, ci și faptul că ecosistemele naturale sunt surse de oxigen necesare omului, asigură hrană pentru întreaga omenire și de aceea trebuie să le protejeze și să le ocrotească. Sarcina unui bun dascăl este de a face ca orele de științe ale naturii să fie cât mai interesante și atractive pentru elevi. De aceea, pentru a realiza obiectivele instructiv-educative care se cer în predarea acestei discipline, este necesar să se pună accent pe activitatea practică a elevilor, pe contactul cu plantele, animalele, fenomenele din mediul înconjurător și pe activităţile extracurriculare.

Cunoașterea naturii integrează copilul în mediul său de viaţă, îi trezește curiozitatea, spiritul de observaţie și dragostea pemtru tot ceea ce îl înconjoară. În toate activităţile privind cultivarea interesului copiilor pentru cunoașterea naturii, inclusiv în desfășurarea unor excursii-lecţii, învăţătorul trebuie să pună accent pe captarea atenţiei acestora. Aceasta trebuie îndreptată atât către componenta naturală ce cuprinde- mediul natural, vieţuitoarele, lumina, apa, aerul, solul, cât și pe componenta antropică, adică mediul social și cel tehnic, care sunt în strânsă acţiune ce asigură echilibrul ecologic și determină condiţiile de viaţă pentru om și dezvoltarea societăţii. În acest sens cadrul didactic trebuie să insiste pe trezirea interesului copilului și pe activităţi de învăţare astfel structurate încât să conducă la dezvoltarea competenţelor specifice, a capacităţii de a relaţiona cu mediul, de a identifica problemele, de a enunţa, de a lua decizii, de a pune în practică soluţii pentru prevenirea şi rezolvarea problemelor identificate, soluţii de intervenţie în vederea protejării mediului înconjurător.

Organizarea şi desfăşurarea activităților practice de ecologizare, de reamenajare/ ecologizare a unui anumit perimetru, realizarea unor lucrări „eco”, concursuri și excursii tematice, vizite la grădini zoologice sau botanice, turismul ecologic, realizarea/distribuirea unor fluturași cu mesaje ecologice, ore în laboratoare de științe unde sunt insectare, ierbare, acvarii, colivii, sămânțar, material săditor, cărţi, albume, calendare, pliante etc. îi oferă copilului prilejul

să surprindă frumuseţea naturii şi rolul ei în viaţa omului, precum și să exerseze responsabilitatea rolului de viitor cetățean. Sprijinul părinţilor, implicarea lor activă la organizarea şi desfăşurarea acestor activități sporește impactul, beneficiul și satisfacțiaacestora.

Dintre activităţile folosite de mine, atât în clasă cât și în afara ei, în scopul educării ecologice amintesc:

- introducerea disciplinei opţionale „Natura în ochi de copil", care a reprezentat o modalitate eficientă în acest sens;
- realizarea unor acţiuni de igienizare și înfrumuseţare a școlii și a spaţiului verde din jurul acesteia;
- crearea unui colţ viu în clasă, în care copiii au avut posibilitatea de a semăna diverse seminţe, de a le crea condiţii optime de viaţă, de a urmări primele încolţiri, formându-și în acest mod deprinderi de comportament ecologic faţă de plante;
- participarea la diferite concursuri pe teme ecologice, constituie un minunat prilej de sistematizare a cunoștinţelor, priceperilor și deprinderilor învăţate pe acestă temă;
- acţiuni de popularizare a Zilei Internaţionale de Protecţie a Mediului (5 iunie), expoziţie de desene diverse acţiuni de ecologizare a mediului local, expoziţie cu desene și creaţii ale elevilor inspirate din vasta problematică a protejării mediului înconjurător;
- iniţierea unor acţiuni de colectare selectivă a hârtiei, a sticlei, a materialelor textile și a deșeurilor sintetice în vederea reciclării;
- desfășurarea unor drumeţii scurte în jurul localităţii pentru identificarea unor specii de plante și animale din zona în care locuiesc;
- realizarea unor excursii tematice în afara localităţii pentru obsevarea formelor de relief, a legăturii care există între altitudine, vegetaţie și faună.

În toate împrejurările trebuie să satisfacem curiozitatea copiilor, manifestată prin întrebări de tipul: de ce? cum? pentru ce? și chiar să îi încurajăm pe cei mai îndrăzneţi, conducându-i în acest fel spre primele forme ale descoperirii. De asemenea, trebuie să insistăm asupra obsevării atente a plantelor, a animalelor și a diferitelor forme naturale, în diverse ipostaze și anotimpuri.

Prin contactul nemijlocit cu aspectele mediului, putem oferi elevilor posibilităţi multiple de înţelegere, acestea constituind principala sursă de impresii care stă la baza procesului de cunoaștere a realităţii. În întreaga muncă de educaţie ecologică cu școlarii mici, trebuie să ajungem la convingerea că mediul natural nu poate fi apărat numai într-o zi, numai de ecologi, biologi și silvicultori, numai prin protejarea plantelor și animalelor declarate monumente ale naturii, ci în toate cele 365 de zile ale fiecărui an, în fiecare clipă a fiecărei zile, de către toţi locuitorii planetei.

Elevul trebuie să devină conştient prin activităţile specifice şcolare şi extraşcolare, că mediul înconjurător constituie un mecanism viu, cu o complexitate deosebită, de a cărui integrare şi bună funcţionare depinde întreaga activitate umană. Întrucât societatea actuală are nevoie de oameni care să se remarce nu numai prin ceea ce ştiu, ci şi prin ceea ce pot să facă, ameliorarea relaţiilor dintre om şi mediul înconjurător se poate realiza numai prin activităţi practice la care trebuie să participăm cu toţii. A venit vremea când omul trebuie „să încheie pace cu natura", o pace cu condiţii de reciprocitate pentru „ambii combatanţi".

Este necesar să urmărim formarea unor trăsături pozitive de caracter–respect, admiraţie, ocrotire, apreciere, compasiune – care să se statornicească în relaţia omului cu natura. Fără aceste trăsături, fără o conştiinţă şi o conduită adecvate, există pericolul distrugerii oricăror relaţii şi al trecerii de la armonie la un război din care omul ar avea cel mai mult de pierdut.

Omul devine om nu doar prin ceea ce îi dai, ci și prin ceea ce îi ceri. Cerințele părintelui și ale educatorului trebuie să-l pună pe copil în fața a numeroase probleme, să-i stimuleze

dezvoltarea intelectuală, solicitându-i și dezvoltându-i voința, punându-l în situația de a-și asuma răspunderi și sarcini, deprinzându-l să le îndeplinească singur.
Încrederea în sine și în ceilalți, răbdarea, responsabilitatea, empatia sunt calități care îl vor ajuta pe copil „să asculte bătaia inimii naturii şi şoaptele ei.” (C. Brâncuşi, 1949).

Creând o legătură între copil și natură ne putem asigura ca generațiile viitoare vor crește prețuind mediul înconjurător.

Viziuni pedagocice pentru o educatie ecologică de calitate

Prof. Andrei Călin Florean
Școala Gimnazială Vad, jud. Cluj

Schimbările climatice și degradarea mediului sunt probleme cu care ne confruntăm la nivel național și internațional. Schimbările climatice constituie provocări majore, care vor marca generațiile viitoare. Abordarea acestora trebuie să aibă în vedere schimbări radicale atât la nivel economic, cât și la nivel social. Educația este unul din pilonii îmbunătățirii răspunsului la schimbările climatice, prin schimbarea comportamentului uman, în vederea protejării naturii și a resurselor. Este recunoscut faptul că educația pentru climă joacă un rol fundamental în adaptarea comportamentală și mentală a societății la schimbările climatice. Prin educația privind schimbările climatice și mediul înțelegem o educație care promovează un stil de viață sustenabil prin dezvoltarea de competențe ecosociale. Acest tip de educație are în vedere familiarizarea tinerilor cu problemele naturale și socio-economice cauzate de schimbările climatice, dar și cu modalitățile de a îmbunătăți răspunsul la acestea. Se urmărește creșterea gradului de conștientizare asupra schimbărilor climatice și problemelor de mediu, copiii putând fi atât purtători de mesaj spre familiile și comunitățile lor, cât și parte direct implicată în acțiunile de stopare a degradării mediului. Totodată, educația este esențială în a elabora politici publice și a implementa măsuri pentru protecția mediului și combaterea schimbărilor climatice.

Școala de mâine se construiește, în contextul societății cunoașterii, din transformări progresive ce alimentează continuitatea în schimbare. Ea are pecetea democratizării prin adaptarea curriculumului la specificul local şi asigură caracterul integrat şi transdisciplinar al conţinuturilor. Registrul bogat al„noilor educaţii” permite deschiderea şcolii spre problematica lumii contemporane. Protecţia mediului este o prioritate a lumii contemporane. Școala are misiunea de a organiza și desfășura o vie și susținută mișcare de educaţie ecologică şi protecţie a mediului, iar elevii, prin îndrumarea cadrelor didactice de specialitate pot şi trebuie să formeze marea echipă de ocrotitori ai naturii. Problemele de mediu sunt urgente şi trebuie abordate de întreaga comunitate, iar educaţia trebuie să fie o parte integrantă a soluţiei. Opiniile divergente privind starea mediului, consecinţele degradării acestuia şi rolul educaţiei sunt bune subiecte de discuţie şi dezbatere. De asemenea credem că educaţia mediului n-ar trebui să impună oamenilor un anumit fel de a gândi. Educaţia ecologică, sau educaţia relativă de mediu, răspunde acestei cerinţe, investind în dezvoltarea gradului de conştiinţă şi a simţului responsabilităţii tuturor oamenilor faţă de mediu și problemele sale. Ea vizează în egală măsură asimilarea de cunoştinţe, formarea de atitudini şi comportamente dezirabile, clarificarea valorilor, precum şi un demers practic eficient. În acest context, rolul educaţiei ecologice şi de protecţie a mediului înconjurător este evident, el se concentrează pe modelarea viitorului membru al societăţii pentru a deveni capabil de a-şi forma un punct de vedere obiectiv asupra realităţii înconjurătoare, de a-l incita la participare, devenind astfel conştient de viitor şi de faptul că viaţa generaţiilor de mâine depinde într-o mare măsură de opţiunile sale.

În corelarea actului educațional cu problemele de mediu pot fi oferite mai multe soluții, dintre care soluțiile digitale sunt cele mai importante. Dincolo de preocupările crescute pentru problemele de mediu și schimbări climatice în rândul tinerilor, trebuie să ținem cont și de preferințele acestora pentru instrumente digitale de recreere și educație. O primă idee ar fi o

platformă web dedicată centralizării și accesibilizării resurselorcheie pentru elevi și profesori care sunt utile în educația privind schimbările climatice și mediul, precum și platforme care pot susține și stimula participarea elevilor la acțiuni dedicate protecției mediului. Platforma poate contine mai multe zone cum ar fi o bilioteca virtuală sau o zonă cu o listă a principalilor parteneri educaționali, care pot oferi expertiza lor pe domeniul ecologiei.

În același timp, se pot dezvolta unele aplicații mobile destinate elevilor, care pot fi folosite la clasă, dar și de elevi în timpul liber, cu titlu voluntar. De exemplu, Mini Inspectorul de Mediu are ca obiectiv formarea de obiceiuri de protecție a mediului și consolidarea datelor despre calitatea mediului cu sprijinul elevilor. Elevul va primi în responsabilitate o porțiune de hartă satelitară, pe care va trebui să o urmărească săptămânal și să mențină un jurnal cu privire la schimbările pe care le sesizează. În cazul în care observă o schimbare radicală (ghidat de aplicație), va putea să trimită o sesizare direct către Garda Națională de Mediu. Platforma poate funcționa și ca un forum pentru coagularea unei rețele internaționale de profesori - promotori ai educației privind schimbările climatice și mediul.

Considerăm că fiecare persoană educată în România, indiferent de nivelul de studii, trebuie să aibă acces la informații referitoare la factorii care duc la degradarea mediului și schimbările climatice, precum și oportunitatea de a se implica cel puțin de câteva ori în timpul perioadei de școlarizare în activități aplicate de protecție a mediului.

Bibliografie:

EDUCAȚIA PRIVIND SCHIMBĂRILE CLIMATICE ȘI MEDIUL ÎN ȘCOLI SUSTENABILE. Raport lansat în dezbatere publică- Administrația prezidențială

Dezvoltarea spiritului ecologic al școlarilor mici prin activităţi extracurriculare – Claudia Nicolae

Rolul activităților ecologice în dezvoltarea elevilor

Prof. Laura Maria Florescu,
Școala Gimnazială ”Avram Iancu”, Câmpia Turzii

Progresele tehnicii și utilizarea resurselor naturale sunt indisolubil legate de evoluția societății omenești. Ritmul accelerat și amploarea dezvoltării tuturor ramurilor economice la nivel global au drept consecințe inerente degradarea mediilor naturale, destabilizarea ecosistemelor, deprecierea calității vieții , dispariția unor specii de plante și animale , etc. La toate acestea se adaugă indiferența unor oameni pentru sursele naturale depreciate (dar datorită cărora ei obțin un plus de valoare adusă propriei vieți) , se adaugă timpul limitat alocat pentru educația în familie a tinerei generații și în special pentru educația ecologică, lipsa contactului direct al copiilor cu natura (mulți copii trăind astăzi în mediul urban; atracția timpului petrecut de copii în fața calculatorului, jocurilor de orice fel ce implica aparatura tehnică: tabletă. laptop, x-box, etc).

Este foarte important ca factorii educabili (fie ei educatori, învățători, profesori, etc.) să conștientizeze cu atât mai mult importanța pe care o are implicarea lor în educația ecologică a elevilor, în formarea comportamentelor acestora față de mediu , în implicarea activă și conștientă a elevilor în acțiuni de protecție , conservare și valorificare inteligentă a mediului și resurselor naturale. În acest sens, ne sunt aliați curiozitatea nativă și dorința copiilor de a ști, de a descoperi, de a face lucruri deosebite, de a progresa. Astfel , se pot include în cadrul tuturor orelor de curs activități interdiscilinare și transdisciplinare care nu vin să știrbească din valoarea specifică disciplinei de bază, ci vin să completeze panoul general de valori și competențe dezirabile pentru fiecare nivel de vârstă. Orice disciplină poate crea ocazia de a învăța ceva nou despre animalul preferat, despre un anumit mediu de viață, despre efectele implicării în orice activitate de ecologizare, etc. și primul pas este proiectarea demersului didactice în asa fel încât aceste activități să își găsească locul , apoi urmează alegerea metodelor și mijloacelor didactice corespunzătoare pentru a stârni interesul, pentru a implica elevii și nu în ultimul rând, pentru a dezvolta în elevi competențele dorite, pentru ca atitudinea ecologică să fie prima reacție în situații date. Nu de puține ori am avut ocazia să văd entuziasmul elevilor pentru a afla mai multe atunci când au colorat, au decupat, au cântat, au rezolvat un joc didactic sau un exercițiu animat, etc. Atunci viitorul adult va ști să respecte mediul de viață când se va implica cu dăruire de mic în cunoașterea și protejarea naturii.

În scopul dezvolării gradului de apreciere și atracției pentru natură am organizat cu elevii o serie de activități : de însămânțare a unor flori (utilizând pahare de unică folosință pentru fiecare elev, pahar pe care și-au scris fiecare numele, pământ și apă); de îngrijire a semințelor și răsadurilor (așezarea paharelor cu flori la lumină și căldură potrivită, udare frecventă); de răsădire a plantelor într-o grădină suspendată (într-un europalet așezat în poziție verticală, în interiorul căruia am așezat în prealabil o folie pentru cultură și pământ); de îngrijire a grădinii suspendate; de observare dirijată a activității unei plante .

A fost o activitate la care toți elevii au lucrat cu plăcere și s-au implicat în toate etapele .

Înțelegerea tipurilor de forme de poluare (fizică, chimică, biologică și estetică) este, de asemenea extreme de importantă în dezvoltarea atitudinii ecologice ale elevilor. În acest sens, au

alcătuit propoziții și texte pe baza unor imagini/ filmulețe și și-au exprimat părerea față de cele prezentate.

Efectuarea de probleme și exerciții prin care elevii trebuie să afle afle timpul de reciclare sau nivelul de economisire eficientă a energiei a creat ocazia de a sensibiliza și de a responsabiliza elevii în ceea ce privește importanța reciclării și respectării mediului (resurse regenerabile, neregenerabile, permanente).

Fiecare poate contribui la salvarea naturii, asigurand conditii de viata generațiilor care vor urma. Salvarea naturii trebuie să fie o acțiune comună, oprind poluarea industrială și indepărtând pericolul contaminării cu reziduurile aruncate. Trebuie să înțelegem, de exemplu, că pădurea, apele, strada, parcul, clasa nu sunt coșul nostru de gunoi. Pentru aruncarea gunoiului sunt amenajate locuri speciale. Elevii au fost familiarizați cu tipurile de coșuri de gunoi destinate reciclării selective (imagini online). În stabilirea regulilor clasei au introdus și o regulă referitoare la reciclarea gunoiului. Fiecare dintre noi poate contribui la crearea unui viitor bun, trebuie doar să vrem!

Bibliografie :

Constantin Măzăreanu și Pricope Ferdinand, *Ecologie generală,* Editura Rovimed Publishers, 2007, Bacău;

Constantin Cotiga, *Ecologie și protecția mediuliu*, Editura Sitech, 2010

Necesitatea aplicațiilor didactic-pedagogice pentru păstrarea mediului natural curat prin formarea de noi ecologiști

Prof. Ecaterina-Daniela Foit
Colegiul Economic "Dimitrie Cantemir", Suceava

După cum a afirmat Jean Dorst "Marile probleme ale ocrotirii naturii, așa cum sunt în prezent, sunt în realitate strâns legate de acelea ale supraviețuirii omului însuși pe Pământ".

Așadar. încă de mici, copiii trebuie îndrumați să iubească și să ocrotească natura, să facă distincție între ceea ce este bine și ceea ce este rău, să fie responsabili pentru acțiunile lor față de mediul înconjurător, să economisească apa, să sorteze deșeurile menajere, să le recicleze și să-și aducă aportul pentru a îmbunătăți condițiile mediului în care trăiesc, fie plantând o floare sau un pom, fie evitând să rupă florile, să arunce ambalajele pe jos ori să nu distrugă spațiile verzi.

Așadar, încă din leagănul familiei putem spune că se formează noi ecologiști.

În prezent, flora și fauna Terrei se află într-o situație periculoasă, deoarece planeta noastră se confruntă cu probleme majore de mediu și de climă. Multe dintre specii sunt amenințate cu dispariția, iar starea faunei și a florei planetei ar putea fi mai gravă dacă nu acționăm din timp, inclusiv prin educarea tinerei generații.

Mediul școlar este cel mai propice mediu pentru a facilita învățarea, care permite realizarea unor diverse proiecte educaționale, respectiv a unor diverse aplicații didactic-pedagogice ce vin să corecteze deprinderile greșite ale copiilor, să completeze și să îmbogățească cunoștințele acestora, astfel încât copilul de astăzi, să devină un cetățean de nădejde al societății de mâine și un bun ecologist.

Astfel, prin educație se urmărește formarea tinerilor pentru a avea un trai mai bun, într-un mediu de viață fără poluare, fără efect de seră, nedegradat, biodiversificat, cu suficiente resurse naturale pentru generațiile viitoare.

Biodiversitatea este absolut necesară pentru a asigura un bun nivel de trai, prin intermediul serviciilor oferite de către ecosisteme asigurându-se: polenizarea, reglarea climei, protecția împotriva inundațiilor, fertilitatea solului și producerea de alimente, combustibili, fibre și medicamente.

În ce privește educația ecologică a elevilor, aceștia, pot fi implicați în diverse proiecte școlare organizate atât la nivel de școală, cât și în parteneriat cu alte instituții sau școli, dar și pentru participarea la diverse concursuri şcolare cu caracter ecologic.

De exemplu, la orice nivel de studiu elevii pot fi implicaţi în realizarea unui proiect în cadrul PROGRAMUL INTERNAŢIONAL LeAF: "SĂ ÎNVĂŢĂM DESPRE PĂDURE" (LeAF – Learning About Forests). Acest proiect se poate realiza anual, în parteneriat cu CENTRUL CARPATO-DANUBIAN DE GEOECOLOGIE BUCUREŞTI (CCDG). Pentru cadrele didactice care doresc să implice elevii într-un astfel de proiect, detalii despre proiect se găsesc la adresa: https://ccdg.ro/programe/leaf.

Ideea învăţării bazate pe proiect a fost lansată de William H. Kilpatrick, prin lucrarea „The Project Method" (1918).

Proiectul este o metodă interactivă de predare-învăţare-evaluare, care presupune o micro-cercetare sau o investigare sistematică a unui subiect, cu interes pentru elevi.

Învățarea bazată pe proiecte este un model de instruire centrat pe elev, prin care elevii îşi aleg sau primesc o temă relativ cuprinzătoare, pe care o realizează în forme variate de studiu, de investigaţie şi de activitate practică, fie individual, fie prin efort colectiv, în echipă.

Cheia succesului unui proiect constă în organizarea colectivului de elevi. Astfel, de preferat ar fi ca elevii să fie lăsaţi să-şi aleagă colegii din grupul de lucru şi să nu le fie impuşi alţi colegi, din diferite motive. De asemenea, trebuie de lăsat suficient timp elevilor pentru investigare şi realizarea proiectelor.

Metoda proiectului impune o varietate de abordare a managementului clasei, a managementului timpului şi a materialelor folosite. După distribuirea temelor de proiect, profesorul sugerează şi oferă elevilor sursele bibliografice, şi chiar poate organiza cu aceştia bănci de date, în vederea dezvoltării abilităţilor de organizare a informaţiilor.

Acest tip de învățare dezvoltă cunoștințe și capacități în orice domeniu, prin sarcini de lucru extensive, care promovează investigația și demonstrațiile autentice ale învățării prin rezultate și performanțe.

În timp ce lucrează la proiecte, elevii îşi dezvoltă competenţe pentru lumea reală, corespunzătoare problemelor de mediu cu care se confruntă omenirea în prezent, iar multe dintre competențele dezvoltate prin proiectele educaționale sunt solicitate de angajatorii din zilele noastre, ca de exemplu:

- capacitatea de a colabora;
- capacitatea de a gândi logic;
- capacitatea de a lua decizii;
- capacitatea de a avea iniţiativă;
- capacitatea de generalizare și problematizare;
- capacitatea de a rezolva probleme complexe;
- capacitatea de a comunica eficient în echipă;
- capacitatea de a crea lucrări atractive şi funcţionale.

Deoarece, problemele de mediu sunt o continuă provocare pentru educaţie, pentru identificarea, soluţionarea şi prevenirea acestora, de un real folos este educația ecologică a tinerei generaţii.

Prin intermediul educaţiei ecologice se poate realiza:

- ✓ sensibilizarea elevilor pentru valorile şi frumuseţile naturii;
- ✓ promovarea cunoştinţelor fundamentale privind diversele aspecte ale mediului înconjurător, elevii devenind conştienţi de faptul că mediul în care trăim trebuie păstrat cât mai puţin poluat pentru a nu avea de suferit nici specia umană, nici celelalte specii din regnul vegetal şi animal.

De asemenea, prin educaţia ecologică, se urmăreşte:

- ✓ dezvoltarea la elevi a capacităţii de a identifica şi a soluţiona, în mod optim, problemele de mediu;
- ✓ formarea unor atitudini şi deprinderi indispensabile unui comportament responsabil faţă de mediul în care trăiesc;
- ✓ conştientizarea necesităţii valorificării raţionale a resurselor naturale, a conservării şi protecţiei mediului la nivel local, regional, naţional şi global.

Așadar, prin intermediul activităților didactice cu caracter ecologic în care sunt implicați, elevii învață să respecte mediul înconjurător, să-l ocrotească și să acționeze ori de câte ori au

posibilitatea pentru a îmbunătăți calitatea mediului natural. Ei trebuie să conștientizeze că a proteja natura trebuie să devină pentru ei un concept de viață.

De asemenea, prin educație se urmărește formarea tinerilor pentru asigurarea prosperității economice a țării și, respectiv a fiecărui individ în parte, având ca finalitate integrarea într-o societate multiculturală și o Europă unită.

Pentru a avea o economie durabilă este absolut necesar să avem grijă de mediul înconjurător, deoarece un mediu curat, nepoluat este indispensabil pentru o economie durabilă, o viață sănătoasă și o societate echitabilă.

Astăzi, mai mult ca oricând, planeta noastră are nevoie de ajutorul tuturor ființelor umane pentru a preveni și a stopa poluarea apei, poluarea solului, poluarea aerului, ploile acide, deșertificarea, încălzirea globală – care nu fac altceva decât să conducă la dispariția unor specii de plante sau animale și pun în pericol sănătatea oamenilor, în final, putând conduce chiar la dispariția vieții pe Pământ.

În acest scop, vine formarea de noi ecologiști prin educație, respectiv prin implicarea elevilor în programe și proiecte cu caracter ecologic, precum și prin realizarea în cadrul orelor de dirigenție ori în cadrul activităților extracurriculare, a unor diverse aplicații didactic-pedagogice ce au drept scop păstrarea mediului natural curat.

Problemele de mediu sunt o continuă provocare pentru educaţie, iar pentru identificarea, soluţionarea şi prevenirea acestora, de un real folos este educarea tinerei generaţii prin introducerea educaţiei ecologice în şcoli.

Prin activitățile didactice cu caracter ecologic în care sunt implicați, elevii trebuie să conștientizeze că salvarea planetei trebuie făcută prin schimbarea direcției în care ne îndreptăm în prezent, adică printr-o schimbare a obiceiurilor și comportamentelor noastre, cum ar fi: alegerea unui mijloc de transport nepoluant, sortarea și reciclarea deșeurilor, utilizarea rațională a apei potabile și a alimentelor, utilizarea rațională a combustibililor, plantări de puieți în zonele de pădure unde arborii au fost tăiați, ecologizarea zonelor verzi și a malurilor apelor curgătoare, precum și eliminarea treptată, până la interzicere, a tehnologiilor poluante, sprijinirea alternativelor sustenabile și a comunităților afectate de schimbări, adoptarea unei economii circulare, neutră din punctul de vedere al emisiilor de carbon, care poate reduce consumul de resurse naturale și poate limita creșterea temperaturilor globale.

Chiar dacă acest lucru nu este ușor de realizat, prin efort susținut, prin educație și acționând permanent pentru a îmbunătăţi calitatea mediului înconjurător, încă este posibil să ne construim un viitor sustenabil și să soluționăm problemele de mediu cu care se confruntă planeta.

Bibliografie și resurse WEB:

- Ionescu, M. *„Managementul clasei. Un pas mai departe. Învăţarea bazată pe proiect.”* Editura Humanitas, Bucureşti, 2003

- http://www.ecoleinclusiveeurope.eu/pdf-roumanie-bp/2_e_98_ro_metoda-proiectului--metoda-activa-de-invatare.pdf
- https://eduscoala.ro/resurse/metoda-invatarii-pe-baza-de-proiecte
- https://edict.ro/experiente-si-rezultate-obtinute-prin-aplicarea-metodei-inovative-invatarea-prin-proiecte/
- https://ccdg.ro/programe/leaf

Educația ecologică în învățământul primar

Prof.înv. primar Ioana Maria Galea
Școala Gimnazială Vad, jud. Cluj

Protecţia naturii devine tot mai mult una din cele mai importante preocupări ale societăţii contemporane şi comportă trei aspecte importante: prevenirea deteriorării mediului, acţiuni de depoluare şi reconstrucţie ecologică, ce constau, în principal, în măsuri reparatorii şi păstrarea sau întreţinerea zonelor depoluate.

În epoca contemporană, o problemă de stringentă actualitate este formarea şi educarea elevilor în spiritul unor responsabilităţi umane ce vizează protecţia mediului înconjurător. Educaţia pentru ocrotirea mediului constituie parte integrantă a unei educaţii de bază. Absenţa sau ignorarea măsurilor imperios necesare de apărare a mediului poate declanşa o criză ecologică cu consecinţe majore pentru omenire. Formarea conştiinţei şi conduitei ecologice devine o cerinţă deosebit de importantă pentru orice demers educativ, atât şcolar, cât şi extraşcolar şi prin orice tip de educaţie, fie ea formală, informală sau nonformală. Şcoala este chemată să determine nu numai sentimente de admiraţie faţă de frumuseţile naturii, ci şi convingeri şi deprinderi de protejare a mediului înconjurător. Prin diferitele discipline incluse în procesul de învăţământ avem datoria morală de a implanta în spiritul fiecărui elev necesitatea apărării mediului înconjurător împotriva poluării şi de a forma conduita ecologică modernă.

Interesul şi dragostea pentru natură sunt la majoritatea copiilor instinctive. În plus, comportamentele şi convingerile formate copiilor la o vârsta cât mai fragedă sunt cele care se pastrează cel mai bine toată viaţa. Pentru a fi prietenul naturii trebuie să ai un comportament ecologic, s-o ocroteşti, menţinând curăţenia şi îngrijind frumuseţile ei, oriunde te-ai afla. Ocrotind natura, ne ocrotim pe noi înşine! Ce ne oferă natura în schimbul prieteniei noastre? Oare puteţi să vă imaginaţi o natură fără clorofilă, fără iarbă, fără frunze, fără arbori şi păsări? La vârsta şcolară mică facem primii paşi în încurajarea şi educarea copiilor pentru ca în timp aceştia să devină factori activi ai protecţiei mediului, acţionând, modificând stilul de viaţă propriu şi pe cel al persoanelor din jurul lor.

Educaţia privind mediu înconjurător este un proces complex de lungă durată. Rezultatele concrete pot fi observate peste câţiva ani şi de aceea este necesar ca procesul de educaţie să înceapă foarte devreme şi să se continue de-a lungul întregului ciclu de învăţământ. S-a constat că atunci când sunt mici, copiii au o atitudine pozitivă faţă de mediul înconjurător, aceasta modificându-se pe măsură ce cresc datorită influenţei exercitate de tehnologiile moderne şi modului de consum al vieţii modern.

Ecologia nu este doar o ştiinţă, ci şi un concept de viaţă. A trăi într-un mediu curat şi sănătos trebuie să se înveţe încă de la grădiniţă. Şcoala, biserica, familia şi întreaga societate sunt chemate să oprească distrugerea naturii, să ,,domesticească" omul, să-l împace cu naturii şi să-l reaşeze în natură. A respecta natura, a o înţelege şi a o iubi trebuie să devină o trăsătură de caracter. Noua educaţie trebuie să includă şi dimensiunea ecologică, să aibă drept ,,coloană vertebrală" gândirea ecologică ce trebuie să fie păstrată ca un crez. Natura nu cere despăgubire

pentru nimic, dar are pretenţia s-o păstrăm şi să o respectăm. Ea ne oferă totul numai să ne bucure, dar noi ce îi oferim naturii?

Educaţia ecologică, trebuie să înceapă, din frageda copilărie. Aceasta contribuie la formarea unei conştiinţe şi a gândirii ecologice despre natură, dar şi a formării unei comportări atente şi corecte faţă de ea. Nu este suficientă o simplă informare cu privire la mediul înconjurător, ci este important ca elevii să-şi poată exprima idei personale şi să manifeste o atitudine legată de responsabilitatea pe care şi-o asumă în privinţa mediului în care trăiesc. Trebuie să fie capabili să înţeleagă relaţiile existente între anumite situaţii şi să analizeze, să sintetizeze şi generalizeze informaţiile. Este importantă rezolvarea cauzelor care au dus la o anumită situaţie şi nu a efectelor acesteia.

Educaţia cu privire la ocrotirea naturii se poate realiza cu succes aproape la toate disciplinele şcolare, accentuându-se astfel caracterul interdisciplinar şi transdiciplinar al acesteia. Instituţiile de învăţământ au obligaţia de a organiza o vie şi susţinută mişcare de ocrotire a mediului, iar copiii pot să formeze marele val de apărători ai naturii. Adevărata educaţie în materie de ecologie îşi va atinge scopul când se va reuşi ca tânăra generaţie, viitorul de mâine, să fie convinsă de necesitatea ocrotirii naturii şi va deveni factorul activ în acţiunea de împăcare a omului cu natura. Educaţia ecologică trebuie să dezvolte la nivelul întregii populaţii atitudini de respect şi responsabilitate faţă de resursele naturale în vederea ocrotirii lor.

Scopul educaţiei ecologice este de a forma cetăţeni conştienţi şi preocupaţi de mediul natural şi de cel creat de om, care să înţeleagă şi să acţioneze cu responsabilitate pentru ocrotirea mediului, şi, de aici, necesitatea implicării în acest proiect într-o măsură cât mai mare a cetăţenilor unei comunităţi prin instituţiile existente.

Formarea culturii ecologice elementare a copiilor de vârstă şcolară va fi posibilă prin: antrenarea şi implicarea copiilor în activităţi practice de orientare ecologică; utilizarea principiilor didactice generale: sistematic, complex şi acţional; organizarea activităţilor educativ – cognitive şi practice în baza conexiunii interdisciplinare şi intradisciplinare. Copilul care a învăţat de mic să admire parcurile cu flori, să observe viaţa unei insecte, obiceiurile unei păsări va deveni prietenul naturii, ocrotitorul ei. Educaţia elevilor în spiritul protecţiei mediului este o sarcină primordială a şcolii şi a familiei, dar şi a celorlalţi factori educativi. Este necesara formareaunor convingeri care se vor materializa în conduite, prin puterea exemplului.

Educaţia pentru mediu este un mod de viaţă şi problemele acestuia nu vor fi rezolvate doar prin soluţii tehnice, ci prin înţelegerea profunda a legăturii existente între fiinţ umană - natură - mediu de viaţă şi atitudinea individuală şi comună faţă de aceste probleme. Educaţia privind protecţia mediului înconjurător se adresează atât minţii cât şi sufletului elevilor. Un rol deosebit îl prezintă stimularea interesului şi entuziasmului acestora.

Şcoala joacă un rol major în educaţia privind mediul înconjurător, deoarece tinerii petrec o mare parte din timp aici şi pentru că este locul unde sunt transmise cunoştinţe care au menirea de a dezvolta atitudinea pozitivă a elevilor faţă de problemele mediului înconjurător. Educaţia ecologică se poate realiza prin orice tip de activitate şcolară, activităţi ştiinţifice, artistice, practice, sportive sau religioase. Din multitudinea formelor de manifestare menţionăm: observaţii în natură, experimente, povestiri ştiinţifice, desene, plimbări, drumeţii, excursii, vizionare de diapozitive sau expuneri power point, jocuri de mişcare instructiv-distractive, labirinturi ecologice, vizitarea muzeelor, expoziţii, spectacole, vizionari de emisiuni TV cu specific educaţional, concursuri.

Adevărata educaţie ecologică îşi va atinge scopul numai atunci când elevii, cetăţenii de mâine, vor fi convinşi de necesitatea ocrotirii naturii şi vor deveni factori activi în acţiunea de

conciliere a omului cu natura. Conştientizând frumuseţea mediului local, promovând pitorescul zonei în care locuiesc, copiii vor înţelege utilitatea acţiunilor ecologice. Ar trebui să ne gândim serios la această întrebare, oferind un răspuns pe măsura aşteptărilor ei. Cum noi aşteptăm răsplată pentru tot ce oferim cuiva şi nu ne lăsăm până nu primim, şi naturii ar trebui să-i dăm măcar un sfert din ceea ce primim gratuit.

Este o datorie cetăţenească, o datorie de conştiinţă şi etică să contribuim la ocrotirea naturii, pentru că natura nu aparţine numai generaţiilor actuale ale Terrei ci, cu deosebire, generaţiilor viitoare. Lipsa de educaţie ecologică a populaţiei se manifestă frecvent. Permanent se creează impresia că aşteptăm pe cineva să acţioneze în urma noastră, care să se implice în protejarea mediului înconjurător, fără ca noi să ne implicăm în acest lucru.

De aceea implicarea copiilor în realizarea unor acţiuni de ocrotire a mediului va duce mai târziu la formarea unei conştiinţe privind datoria omului de protejare a naturii înconjurătoare, de a combate procesul de poluare, de a se dobândi simţul responsabilităţii care acum este aproape inexistent. Copiii sunt martori oculari ai transformărilor din viaţa socială, economică şi din mediul înconjurător, iar toate aspectele le stârnesc curiozitatea, fapt ce se manifestă prin noianul de întrebări ce ni le pun.

Viaţa pe Pământ depinde de noi, oamenii şi de acţiunile noastre. Cadrelor didactice le revine misiunea dificilă de a forma oameni responsabili şi conştienţi de pericolele care le ameninţă viaţa. Încercând să sădim în sufletele copiilor încă din primii ani de şcoală dragostea pentru natură, pentru tot ceea ce ne oferă ea, nu facem decât să înfrumuseţăm viaţa şi să o prelungim cât mai mult.

De aceea :„învăţaţi-i pe copiii voştri ceea ce i-am învăţat noi pe ai noştri, că Pământul este mama noastră.. Tot ce i se întâmplă Pământului va ajunge să li se întâmple şi copiilor acestui pământ. Noi ştim cel puţin atât: nu pământul aparţine omului, ci omul aparţine pământului. Omul este firul care ţese drama vieţii şi ceea ce-i face pământului îşi face lui însuşi.”(Sieux Seattle)

Bibliografie:

*** *Lecturi istorico-geografice* (antologie de texte), clasele I-IV, Editura Aramis, Bucureşti, 1998

Landsheere, V., Landsheere, G. – *Definirea obiectivelor educaţiei*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1979

Dumitrescu, F., Stănculescu, C. – *Natura pe înţelesul copiilor*, Editura Carminis, Piteşti, 1998

Un mediu curat - o viață sănătoasă

Secretar, Mihaela Gheorghiță
Colegiul Economic *Dimitrie Cantemir* Suceava

Protejarea mediului înconjurător este singura modalitate prin care viața poate continua să prospere pe acestă planetă. Elevii trebuie avertizați, din cele mai timpurii clase, despre aspectele legate de păstrarea mediului înconjurator cât mai curat. De la cele mai mici vârste, începând cu ciclul preșcolar, copii se pot modela și prezintă un interes crescut pentru păstrarea și conservarea mediului natural.

Multe persoane se gândesc mai mult la păduri și animale atunci când se discută despre mediu însă mediul înconjurător cuprinde toate speciile vii, resurse naturale, vegetație, microorganisme, roci, atmosferă, climă, vreme, pe scurt, tot ce apare sau există în mod natural pe planetă, tot ce nu este artificial, creat de om, toate aceste elemente au un rol foarte imporatnt pentru Pământ.

Planeta poate supraviețui fără oameni, însă noi nu putem supraviețui dacă ne distrugem singuri casa, adică palneta pe care locuim. Cei mai mulți sperăm ca generația noastră să nu fie martoră la schimbările climatice cauzate chiar de noi. Din păcate, acestea sunt evidente încă de acum. Cu toate acestea, încă credem că nu e prea târziu pentru a înbunătăți situația,atât pentru noi, cât și pentru generațiile viitoare. De aceea cred cu tărie că aceste subiecte trebuiesc prezentate cu maximă seriozitate generațiilor viitoare.

Voi expune în continuare principalele motive pentru care trebuie protejat mediul înconjurator:

- Protejarea ecosistemului. A venit momentul să nu mai punem în pericol pădurile, oceanele, animalele și toate ființele care trăiesc pe acestă planetă.
- Protejarea omenirii. Populația globală continuă să crescă, însă generațiile viitoare vor locui pe o planetă total diferită decât cea pe care am copilărit și trăit noi. Schimbările din prezent vor înbunătăți viața oamenilor din viitor.
- Obligația morală. Suntem ființe inteligente, cunoaștem problemele cu care se confrună planeta și avem acces la numeroase soluții pentru a o proteja. De aceea noi, locuitorii planetei, suntem responsabili de îngrijirea și păstrarea mediului natural curat.

În mod insistent trebuie arătat generației viitoare, care sunt cauzele poluării, destul de diverse, de la plastic și gaze cu efect de seră la îngrășăminte și chiar hainele pe care le purtăm, toate acestea ne distru trepat planeta.

Poluarea aerului este cauzată în mare parte de producția de energie și de cea a anumitor produse și ambalaje. Arderea combustibililor fosili este o problemă gravă, această acțiune eliberând gaze și substanțe chimice. Problema este că oamenii contribuie la încălzirea globală prin dioxidul de carbon și metan, aceste gaze captează căldura în atmosferă, crescând temperatura. Multe zone se confruntă cu smogul, care se formează când vremea este mai caldă și există mai multe radiații ultraviolete. Acesta provine de la fabrici, centrale electrice,

incineratoare, dar și de la autoturisme. Schimbările climatice cauzate de poluarea aerului duc la temperaturi extreme, incendii, topirea ghețarilor, extincția anumitor specii, în final la colaps ecologic.

Poluarea apelor, adică oceanele, mările, râurile, lacurile sunt poluate în mare parte de pastic, deșeuri și substanțe chimice. Cu alte cuvinte, nu avem suficientă apă pe planetă, motiv pentru care imperativ trebuie să o protejăm. Poluarea apei afectează vietățile marine, dar și sănătatea umană. Având în vedere că apele absorb carbonul din atmosferă, protejarea acestora este imperativă în lupta împotriva încălzirii globale.

Poluarea solului este în mare parte realizată de activitățile industriale. Acestea includ producția, prelucrarea, curățarea, întreținerea, reciclarea produselor în scopuri comerciale și includ transportul și depozitarea acestora. Cele mai multe industrii sunt dependente de extragerea mineralelor din pământ, iar produsele secundare nu sunt eliminate într-un mod sigur pentru mediul înconjurător. Activitățile agricole poluează de asemenea solul, din cauza pesticidelor și îngrășămintelor moderne. Deși acestea au și beneficii de necontestat, conțin substanțe chimice care nu sunt produse în natură și nu pot fi descompuse, astfel reducând fertilitatea solului. Deșeurile industriale contaminează puternic solul. O altă problemă o reprezintă bateriile aruncate la grămadă cu gunoiul menajer. Acestea conțin metale grele și substanțe toxice care contaminează puternic solul. De aceea reciclarea bateriilor și a electrocasnicelor este extrem de importantă. Acest tip de poluare ne afectează direct sănătatea. Plantele pe care le cultivăm absorb din pământ substanțe chimice, care apoi sunt transmise organismului uman, prin consum. Mai mult, toxinele ajung și în straturile subterane de apă - de aici, sunt consumate din nou de om, prin intermediul fântânilor.

În continuare, trebuie atrasă atenția elevilor, adică viitoarei generații a planetei, a principalelor activități care duc la protejarea mediul înconjurător și implicit la o viață mai sănătoasă. Împreună se pot face o mulțime de activități de colectare și reciclare a deșeurilor, de limitare a consumului de energie, etc. Aceste activități se pot desfășura în zilele internaționale dedicate mediului înconjurător, care cred că au un impact mai mare asupra elevilor.

Întrucât mediul ne oferă condițiile de trai de care avem necesară nevoie, la nivel internațional au fost stabilite unele zile pentru a fi dedicate mediului înconjurător:

- 22 martie - Ziua mondială a protecției apelor;
- 27 martie - Ziua internațională a apei;
- 1 aprilie - Ziua internațională a păsărilor;
- 15 aprilie - Ziua pădurii;
- 22 aprilie - Ziua Pământului;
- 5 iunie - Ziua mondială a mediului;
- 8 iunie - Ziua mondială a oceanelor,
- 16 septembrie - Ziua internațională a ozonului;
- 4 octombrie - Ziua internațională a protecției animalelor;
- 6 octombrie - Ziua mondială a habitatului.

Aceste zile oficiale recunoscute la nivel internațional, formează *calendarul ecologistului*, și fiecare pământean ar trebui să-și amintească, în aceste momente, importanța faptului de a trăi într-un mediu nepoluat, curat, și totodată să-și dea seama cât de esențial este acest lucru pentru viața sa. În aceste zile, numeroase organizații nonguvernamentale și organisme internaționale, încearcă, pe diferite căi, să atragă atenția populației asupra efectelor majore pe care le-ar avea traiul într-un mediu poluat, murdar și plin de substanțe toxice. De aceea este foarte important ca

și elevii să cunoască aceste date, iar sub îndrumarea noastră să marcăm prin diverse activități aceste zile.

Am să enumăr câteva măsuri de protejare a mediului împotriva poluării. Începem lista acestor măsuri cu colectarea separată și reciclarea deșeurilor. Făcând acest lucru, eliberăm groapa de gunoi și permitem materialelor respective să fie refolosite. În felul acesta reușim să limităm consumul de resurse naturale atât de prețioase. Putem recicla hârtia, cartonul, plasticul, sticla, aluminiul și alte metale, dar și textile, uleiuri. Fiecare material se reciclează diferit, însă ce trebuie să se știe că deșeurile trebuie curățate și spălate înainte de colectare.

O altă măsură de protejare a mediului împotriva poluării este folosirea energiilor alternative. Sursele convenționale de energie precum, cărbunele, petrolul sau gazul natural sunt finite și poluează puternic. Energia verde, în schimb, precum cea preluată de la apa rapidă, căldura soarelui sau vânturile puternice, reprezintă cheia pentru un viitor mai optimist. Beneficiul principal al energiei alternative este faptul că nu poate fi epuizată niciodată. Mai mult ne poate ajuta să economisim bani pentru că astfel de centrale au nevoie de mai puțină întreținere și nu trebuie realimentate.

O altă măsură de protejare a mediului împotriva poluării este limitarea consumului energetic și are beneficii directe asupra mediului. În primul rând, se limitează cantitatea de toxine eliberată de centralele electrice. Schimbările pot porni chiar din propria gospodărie, astfel: stingerea luminii când ieși din cameră, scoaterea din priză a electronicelor și electrocasnicelor când ești plecat de acasă mai mult timp, pornești aerul condiționat doar când este absolut necesar, alege să îmbraci un pulover înaite de a decide să dai căldura mai tare, etc.

O măsură eficientă de protejare a mediului împotriva poluării este folosirea mijloacelor de transport în comun. Transportul public folosește mai puțină energie și produce mai puțină poluare decât autoturismele personale. Astfel, cantitatea de gaze cu efect de seră care ajunge în atmosferă este redusă. Această schimbare este cu atât mai importantă în orașele mari și aglomerate, unde poluarea este ridicată. În plus, dacă suficienți oameni ar renunța la mașina personală, multe parcări ar putea fi desființate, fiind înlocuite du zone de verdeață.

Concluzii:

Mediul înconjurător ne asigură condițiile necesare vieții, însă depinde de noi dacă dorim să folosim aceste elemente esențiale cât mai util sau dacă vrem să ocolim acest aspect al vieții noastre. Poluarea planetei se agravează pe zi ce trece și se pare că populația nu acordă interes acestui proces nociv. Convingerea că această problemă este doar a specialiștilor și a forurilor internaționale, este tot atât de eronată, pe cât este și de gravă. Ocrotirea planetei este o problemă mondială, și, tocmai de aceea, fiecare om trebuie să-și asume această responsabilitate.

Trecerea ecologiei de la stadiul de simplă disciplină științifică la cea de problemă a conștiinței comune, națională și internațională, reprezintă o realitate tristă în zilele noastre, când distrugerea echilibrului natural al întregii planete este iminentă. Lupta împotriva poluării întregii planete solicită colaborare și cooperare internațională și de aceea depinde de noi dacă vom trăi într-un mediu curat, sănătos și nepoluat. Stă în puterea omului să ia măsuri eficiente și să găsească soluții pentru a opri continuarea și agravarea acestui proces dăunător.

Protejarea mediului înconjurător

Prof.înv.preșc. Mădălina Huțu
G.P.P ”Lizuca ” Botoșani

Acţiunea umană cunoaşte în prezent o amploare nemaiîntâlnită, perturbând sau chiar nimicind echilibre ecologice milenare. Omul a descoperit ascunzişul bogăţiilor naturale şi răpit comorile naturii, a dibuit puterea izvoarelor şi le-a robit. Omul, ,,robotul de odinioară “, a smuls tainele puterii naturii şi a făcut ca în iureşul înălţării lui, natura să se apere tot mai săracă, tot mai primejduită. Pădurile s-au retras din faţa plugului, sălbăticiunile şi-au schimbat nişa ecologică în mici pustietăţi, multe din ele pierind în faţa trufaşului om. Accidentele ecologice se înmulţesc. Statisticile de tot felul descriu, în limbajul lor crud şi indiferent, agravarea unor boli de care nu se ştia sau pe care omul le socotea cel mult incipiente.

Referindu-ne la poluare, în general, şi la efectele nocive ale acesteia asupra sănătăţii şi confortul omului, în special, este util să amintim două noţiuni multă vreme considerate sinonime şi care nici astăzi nu sunt acceptate de toţi cercetătorii ca total diferite. Este vorba de poluarea şi impurificarea mediului. Câte ceva s-a realizat în privinţa inventarierii factorilor de risc, a conservării unor ecosisteme, curăţiriiunor cursuri de apă, ocrotirii unor specii de animale. S-au conturat însă, aproape pretutindeni, orientări mai multe, referitoare la ceea ce ar trebui să însemne ,, o morală a mediului înconjurător”. Ea îi contestă omului dreptul de a transforma după propria voinţă toată suprafaţa Pământului, de a-i violenţa mecanismele intime care întreţin echilibrul structurilor, căci asemenea acţiuni sunt potrivnice intereselor vitale.

Iată de ce, pe plan formativ, pregătirea elevilor cu o concepţie şi o conduită ecologică bună devine o cerinţă deosebit de importantă pentru orice demers educativ, şcolar şi extraşcolar. Apărarea mediului a devenit o problemă de practică socială şi, ca urmare, şcoala trebuie să facă acest exerciţiu social cu întreaga populaţie şcolară care va avea răspunderi mari şi concrete în gestionarea raţională a tuturor condiţiilor de mediu social şi natural.

Şcoala este chemată să determine nu numai sentimente de admiraţie pentru frumuseţile naturii ci şi convingeri şi deprinderi de conservare şi dezvoltare a mediului înconjurător.

Şcoala în ansamblu, prin întregul ei proces instructiv-educativ, trebuie să urmărească, în ultima instanţă,trezirea spiritului de independenţă, de formare a capacităţii de autoinstruire şi autoeducaţie ecologică la elevi.

Munca de îndrumare şi conducere sistematică desfăşurată în şcoală trebuie privită ca un proces vital în vederea realizării unui salt calitativ în activitatea educativă. Şcoala este o instituţie în care nu numai se învaţă carte ci ea reprezintă în acelaşi timp un mediu educativ. În acest mediu, elevul trăieşte intens şi se formează în direcţia valorilor cultivate în şcoală, ca şi în direcţia acţiunilor ce se întreprind aici în mod sistematic. În amplul proces de formare a omului este deosebit de important ca viaţa din afara şcolii să continuie, să completeze, să consolideze şi să desăvârşească opera educativă al cărei fundament îl zideşte şcoala.

Educaţia ecologică constituie una dintre cele mai dificile şi complexe sarcini în cadrul acţiunii instructiv-educative.Din perspectiva obiectivelor pedagogice, aparţinând domeniului

cognitiv, afectiv-volitiv şi acţional, principalele conţinuturi şi componente ale educaţiei ecologice sunt :

Cunoaşterea globală a mediului înconjurător, fără a nesocoti diferenţele regionale ; cunoaşterea noţiunii de protejare a mediului înconjurător ; cunoaşterea importanţei vegetaţiei, solului, apei, aerului ; cunoaşterea noţiunii de poluare ; cunoaşterea consecinţelor poluării ; cunoaşterea măsurilor de organizare a protecţiei naturii ; cunoaşterea vieţii şi activităţii unor mari personalităţi ştiinţifice ; cunoaşterea imaginii de ansamblu spre care merge omenirea privind mediul înconjurător ; cunoaşterea urmărilor om-natură ; cunoaşterea relaţiei dintre om, plantă, animale şi anumiţi factori de mediu (apă-aer) ; cunoaşterea problemelor ecologice, ca probleme internaţionale ; să considere mediul în totalitate, natural şi artificial, ecologic şi juridic ; să sprijine dezvoltarea din perspectiva mediului.

Sentimentul de dragoste faţă de natură, şi pentru natura patriei în special ; sentimentul de preţuire şi respect pentru natură ; admiraţie pentru măsurile luate în vederea protejării mediului înconjurător, dragoste pentru plante şi animale ; mândrie faţă de realizările poporului român ; condamnarea celor care contribuie la distrugerea mediului înconjurător ; mândria faţă de activitatea oamenilor de ştiinţă români ; sentimentul de solidaritate internaţională ; sentimentul de admiraţie pentru frumuseţile naturii ; sentimentul responsabilităţii pentru integritatea naturii.

Actiunea de ocrotire a naturii prin respectarea normelor legale de protecţie a mediului înconjurător, acţiunea de utilizare raţională a resurselor ; lupta pentru pace şi înţelegere internaţională.

În ordinea succesiunii obiectivelor pedagogice, domeniul cognitiv ocupă primul loc. Pe funcţiile cognitive ale diferitelor discipline de învăţământ se întemeiază valenţele educative ale acestora, implicit acţiunea de aducaţie ecologică. De asemenea, există un paralelism între cunoastere, afectivitate şi conduită, ele fiind dimensiuni indisolubile ale oricărei actiuni educative. Formarea atitudinii active faţă de realitate şi protejare a mediului inconjurător este una din finalităţile obiectivelor educaţiei ecologice ce vizitează dimensiunea afectivă a elevului

Mediulreprezintă, după cum spunea Emil Racoviţă, totalitatea forţelor şi energiilor lunii materiale care influenţează viaţă unei fiinţe. El poate fi natural sau artificial. ECOLOGIAreprezintă conexiunile plantelor cu animalele si mediul. POLUAREA reprezintă modificarea componentelor naturale sau prezenţa unor componente străine, ca urmare a activităţii omului şi care provoacă prin natura lor, prin concentraţia şi prin timpul cât acţionează efectele nocive asupra sănătăţii, creează disconfort sau impietează asupra diferitelor utilizări ale mediului la care acesta putea servi în forma sa anterioară.

Educaţia ecologicăo definim ca un ansamblu de mijloace, căi şi metode prin care se urmăreşte cristalizarea şi amplificarea unor sentimente, trăsături de voinţă şi caracter, atitudini, deprinderi ale individului, vizând conştiinţa apartenenţei la natură şi convingerea contopirii, prin conduita sa, cu idealui omeneşti, privind natura.

Din explicarea acestor notiuni, ne dam seama că atitudinea, de orice natură va fi ea, este o finalitate a educaţiei.

Conştiinţa ecologică este un fenomen psihosocial de o deosebita complexitate şi profunzime care cuprinde elemente politice, juridice, ştiinţifice morale; se manifestă pe plan ideologic prin teorii, concepţii, doctrine, norme, programe politice iar, în plan psihosocial , prin cunoştinţe, opinii, atitudini, interese, motivaţii, modele de acţiune specifice.

Atitudinea activă a elevilor faţă de realitate şi de protejare a mediului înconjurător reprezintă felul de a fi al elevului, de a se comporta, poziţia favorabilă in raport cu mediul înconjurător. Acesta nu este înnăscută şi nu se dezvoltă de la sine, prin simplă maturitate-

maturizare biologică. Ea se educă, se dobândeşte sub influenţa mediului socio-cultural şi educaţiei. Evoluţia stărilor atitudinale este dependentă de conţinutul valorilor şi condiţiilor şcolare, de calitatea relaţiilor care se stabilesc între elev-şcoala, şcoală-familie-elev.

Atitudinea creează niveluiri diferite de angajare sau nonangajare a elevilor în obiectivul procesului de învăţământ.

La nivelul conştiinţei elevilor au loc permanente centrări şi decentrări faţă de valorile şcolare, in mod deosebit faţă de consecinţele pe care le-ar avea acceptarea sau negarea lor. Se constituie astfel, modele comportamentale pe care va tinde să le realizeze, să le autoactualizeze pe temeiul reuşitelor anterioare.

Atitudinea este un concept integrator, într-un întreit sens : presupune multe calităţi intelectuale şi morale, este condiţionat şi condiţionează numeroase alte valori fundamentale : hărnicia, colectivismul, disciplina liberă-conştientă, responsabilitatea ; conferă finalitatea însuşirilor majore ale personalităţii.

Atitudinea se formează doar în climatul afectiv în care se petrece activitatea educativă.

BIBLIOGRAFIE :

Colecţia – Terra Magazin
Encarta – Enciclopedia 2001
Stelian Turlea – S.O.S. Natura în pericol – Ed. Politică

Educația ecologică în grădiniță

Prof. înv. preșc. Giorgiana Ibănescu
GPP Nr.2 DRAGOMIRESTI-VALE, JUD ILFOV

Educaţia copiilor în spiritul ocrotirii naturii constituie o sarcină majoră a procesului instructiv-educativ şi este de dorit să se înceapă cât mai timpuriu, astfel încât copilul să conştientizeze complexitatea mediului în care trăieşte, să înveţe să iubească şi să respecte natura şi să fie continuată în tot timpul anilor de şcoală, cât şi în afara ei. Activităţile extracurriculare contribuie la adâncirea şi completarea procesului de învăţământ, la dezvoltarea înclinaţiilor şi aptitudinilor elevilor, la organizarea raţională şi plăcută a timpului lor liber. Ele prezintă unele particularităţi prin care se deosebesc de activităţile din cadrul lecţiilor. Aceasta se referă la conţinutul activităţilor, durata lor, la metode folosite şi la formele de organizare a activităţilor. Excursiile, vizitele, drumeţiile, plimbările, ca forme adiacente de organizare a procesului de învăţământ, dau educatoarelor şi copiilor, posibilităţi multiple de redare, respectiv de însuşire, consolidare, fixare a cunoştinţelor, folosind interdisciplinaritatea şi transdisciplinaritatea. Pentru a concretiza aceste conţinuturi am organizat concursuri pe teme ecologice în colaborare cu părinţii pentru că şi aceştia trebuie să conştientizeze importanţa ocrotirii mediului înconjurător Marşul ecologiştilor , Parada costumelor din materiale refolosibile, Dansurile tematice oferite de copiii promotori ai mediului sănătos şi Mesajele micilor ecologişti pot conştientiza sau, cel puţin pot atrage atenţia opiniei publice cu privire la necesitatea respectării regulilor de protecţie a naturii, într-o şcoală şi într-o localitate curată şi sănătoasă. Mediul înconjurător este un mecanism viu cu o complexitate deosebită, de a cărui integritate şi bună funcţionare depinde întreaga activitate umană. Formarea elevilor cu o conştiinţă şi o conduită ecologică devine o cerinţă deosebit de importantă pentru orice demers educativ şcolar şi extraşcolar. Educaţia ecologică sau educaţia relativă la mediu vizează formarea şi cultivarea capacităţilor de rezolvare a problemelor declanşate odată cu aplicarea tehnologiilor industriale şi postindustriale la scara socială, care au înregistrat numeroase efecte negative a nivelul naturii şi al existenţei umane.

Educaţia pentru mediu are ca scop schimbarea viziunii pe care noi o avem asupra lumii şi înţelegerea relaţiilor care se ţes în interiorul sistemelor ecologice, între om şi natură.

Educaţia ecologică se poate realiza prin orice tip de activitate; şcolară, extraşcolară, activităţi ştiinţifie, literare , artistice, plastice, sportive etc. Formele de realizare sunt diversificate: observaţii, experimente, povestiri ştiinţifice, desene, activităţi practice, plimbări, drumeţii, excursii, vizionări de diapozitive, jocuri de mişcare, distractive, orientări turistice, labirinturi ecologice, colecţii, expoziţii, spectacole, vizionări de emisiuni TV, expediţii, tabere scenete ecologice, concursuri.

Prin educaţie ecologică, copiiii trebuie să dobândească cunoştinţe, atitudini şi motivaţii pentru a acţiona individual şi în echipă la soluţionarea problemelor care ţin de protecţia mediului înconjurător.

Prin educaţie ecologică se cultivă dragostea şi respectul copiilor pentru lumea înconjurătoare, se formează atitudini de dezaprobare faţă de cei care încalcă normele de protecţie a mediului şi se cultivă interesul pentru promovarea ideii unui mediu natural sănătos.

Educaţia ecologică trebuie începută încă de la vârstele cele mai mici, tocmai pentru a reuţi în timp, formarea unei conduite adecvate, omul de mâine să fie capabil să discearnă asupra binelui şi a răului, să acţioneze în folosul naturii şi a sa.

Educaţia ecologică este un domeniu extrem de generos, interesant şi atractiv pentru majoritatea copiilor.Copilul de vârstă şcolară mică nu trebuie bombardat cu cunoştinţe teoretice, ci trebuie implicat în activităţi practice cât mai variate şi mai atractive, care să vină în întâmpinarea curiozităţii senzoriale în plină dezvoltare. Nu bogăţia cunoştinţelor de biologie interesează în primul rând , ci cunoaşterea şi menţinerea în forul interior al copilului a următoarelor stări:

- dorinţa de a cunoaşte universul lumii vii;
- puterea de a ocroti formele de viaţă.

Obiectivele urmărite pentru realizarea educaţiei ecologice sunt:

- să conştientizeze interdependenţa dintre calitatea mediului şi calitatea vieţii;
- să-şi însuşească cunoştinţele referitoare la complexitatea relaţiei dintre speciile unui ecosistem;
- să ia atitudine faţă de orice activitate care poate distruge echilibrul din natură;
- să aibă o conduită pozitivă, de participare la activităţile de protejare a mediului, condiţie a unei vieţi sănătoase, în deplina armonie cu natura.

Pornind de la premisa că educaţia ecologică presupune mai multe componente (cunoştinte, atitudini, conduite) care se dobândesc într-un timp îndelungat, este firesc ca această latură a educaţiei să se afle în atenţia mai multor discipline şi în toate etapele de pregătire şi formare a elevilor.

La Abilităţi practice copiii îngrijesc plantele din clasă, realizează jucării din materiale refolosibile, realizează colecţii de frunze, seminţe, alte materiale pe care le folosesc apoi în activitatea lor. Educaţia plastică îşi aduce aportul la dezvoltarea simţului artistic, la sesizarea echilibrului, armoniei din mediul înconjurător oferă posibilitatea să transpună prin mijloace artistice frumosul din natură.Educaţia civică cuprinde teme care pot fi valorificate cu succes pentru formarea de atitudini adecvate în raporturile copiilor cu mediul înconjurător.O reală educaţie ecologică se realizează şi în cadrul ctivităţilor extraşcolare

În întreaga muncă de educaţie ecologică cu copiii mici trebuie să ajungem la convingerea că mediul natural nu poate fi apărat numai într-o zi (5 iunie), ci în toate cele 365 de zile ale fiecărui an, în fiecare clipă a fiecărei zile, de toţi locuitorii planetei. Trebuie să apărăm Planeta Albastră, leagăn al civilizaţiei şi al vieţii, ea fiind casa noastră şi a tuturor vieţuitoarelor de pe Pământ.

Bibliografie:

Cosmovici, Andrei, Cozma, Teodor – „Psihopedagogie'', Iaşi, Ed. Spiru Haret, 1995.

Mohan, Gheorghe, Ardelean, A., – „Ecologie şi protecţia mediului'', Bucureşti, Ed. „Scaiul",1993.

Cuciinic, Constanţa – „Natura – prietena mea'', Ed. Aramis, 2003.

Opris, Tudor – Mica Enciclopedie pentru Tineret'', Bucureşti, Ed. Forum, 1998.

„Tribuna învăţământului", 27 februarie -5 martie 2006, pag 1.

Mediul natural curat

Prof. Mirela-Giulia Ilicea
Liceul Tehnologic ”Nicolae Bălcescu” Alexandria, Teleorman

Elementele și fenomele naturale și artificiale de la exteriorul planetei noastre, Pământ, formează mediul înconjurător sau mediul ambiant. Ele condiționează viața.

Conform definiției din Legea protecției mediului, mediul înconjurător este un ansamblu de condiții și elemente naturale. Acestea sunt: aerul, apa, solul și subsolul, straturile atmosferei, materiile organice și anorganice, dar și ființele vii.

Mediul înconjurător, starea acestuia, putem spune cu argumente că depinde de noi, de fiecare în parte, dar și de toți, la nivel planetar. Mediul curat înseamnă să avem o viață sănătoasă. Este nevoie de o atenție sporită, de mai multă responsabilitate din partea noastră, a oamenilor. Un mediu curat înseamnă a respira un aer curat, a avea o sursă de apă curată.

La nivel mondial se fac eforturi susținute în acest sens astfel încât oamenii să trateze acest aspect important cu mai multă responsabilitate deoarece poluarea mediului înconjurător reprezintă și alterarea nivelului de trai și a calității vieții.

Modificarea componentelor naturale prin prezența poluanților rezultați din activitatea omului provoacă efecte dăunătoare asupra sănătății. La Conferința Mondială a ONU din 1972 s-a concluzionat că poluanții împiedică folosirea unor componente ale mediului esențiale vieții.

Cercetările și studiile în domeniu din ultimii ani evidențiază responsabilitatea fiecăruia în parte și a tuturor la nivel global. Poluarea este o consecință a activității social-economice a omului, ea fiind un inamic puternic. Concluziile cercetătorilor au fost îndreptate trăgându-se un semnal de alarmă: se impun măsuri urgente pe plan național și internațional în vederea combaterii și scăderii poluării.

De-a lungul timpului, dar în special în ultimele decenii, s-au constatat diferite tipuri de poluare: biologică, chimică, fizică și sonoră.

Poluarea biologică sau poluarea bacteriană constă în răspândirea de epidemii, având drept efect victime omenești. Poluarea chimică este responsabilă, și ea, de creșterea nivelului de poluare. Unele substanțe au potențial toxic ridicat sau mai ridicat ceea ce conduce la o poluare chimică, un pericol iminent pentru om. Poluarea fizică este rezultatul substanțelor radioactive care sunt nocive pentru viața omului. Poluarea sonoră este rezultatul supraaglomerării și traficului. Aceasta are consecințe grave asupra omului și conduce către alterarea stării de sănătate (palpitații, anxietate, dureri de cap).

Poluarea aerului, a solului afectează grav viața oamenilor. În acest sens, omenirea susține măsurile care se impun pentru combaterea poluării. În timp, poluarea a afectat viața oamenilor: lipsa sursei de apă, calitatea solului, pierderea sau scăderea în cantitate a surselor de energie, de hrană, de apă. Viața este greu să își urmeze cursul fără existența unor factori vitali: aer, apă, sol. În timp, consecințele grave vor afecta viața însăși pe Terra, dar cea mai mare parte a distrugerii mediului înconjurător este datorată activității umane. Iresponsabilitatea față de natură, față de bogățiile sale, trebuie să se transforme în responsabilitate, cu un grad mare de implicare de la fiecare individ în parte, asemenea unei spirale, către toți ceilalți.

Cercetătorii au evidențiat efectele directe și indirecte ale poluării asupra florei și faunei pe Terra. Animalele, păsările, insectele, plantele sunt afectate de poluare. Poluanții pot duce sau conduce la dispariția și distrugerea florei și faunei.

Făcându-se cunoscute aceste aspecte, efectele poluării asupra mediului înconjurător, asupra sănătății oamenilor, s-au luat și se iau măsuri de protejare a mediului.

În concluzie, poluarea mediului dăunează omului, are efecte negative asupra sănătății omului, asupra florei și faunei pe Terra. De aceea, atenția tuturor este și va fi imperios necesar să fie îndreptată asupra acestor grave consecințe ale poluării, pentru ca Pământul să rămână o planetă vie!

* * *

În domeniul educației, este necesar să se asigure condiții optime pentru desfășurarea orelor de Științe ale naturii. Necesitatea reciclării este imperios necesară a fi discutată cu elevii. Ei trebuie să cunoască faptul că estefoarte important să reciclăm, deoarece a recicla înseamnă a prelucra deșeurile în vederea refolosirii lor.

Orele de Științe ale naturii vor avea drept material didactic fișele de lucru. Acestea cuprind noțiuni transmise pe parcursul orei și se va solicita elevilor să răspundă unui set de întrebări. De exemplu:

”Ce puteți face pentru a proteja mediul înconjurător?”

”Natura și omul – o prietenie importantă. De ce este important să existe un echilibru și un respect față de natură?”

”Ce putem polua?”

”Cine poluează mediul înconjurător?”

”Ce măsuri de protejare a mediului este important să respectăm?”

Se pot folosi prezentări PowerPoint despre poluarea mediului înconjurător. Se discută despre informațiile prezentate astfel încât tema respectării unui mediu curat să fie înțeleasă și fiecare să încerce să respecte natura, tot ce ne înconjoară. De respectul pentru natură va depinde viața și sănătatea tuturor. Toate acestea sunt importante, este necesară conștientizarea păstrării mediului curat, iar școala oferă informații, propune soluții la nivel micro. Împreună, eforturile tuturor vor avea scop și rezultate finale în aplicarea tuturor măsurilor necesare.

Ora de Științe ale naturii este un punct de pornire, de informare, de aplicare a tuturor informațiilor primite astfel încât elevii să cunoască următoarele aspecte:

1. A proteja mediul înseamnă aplicarea zilnică a soluțiilor, cu scopul de a ocroti și păstra natura vie. Omul este răspunzător pentru aceste măsuri. Omul este responsabil în relația cu natura. Omul trebuie să protejeze natura pentru a proteja însăși viața.

2. Poluarea înseamnă degradarea mediului înconjurător. Omul este unicul vinovat de murdărirea mediului.

Vorbind de poluare, în ora de Științe ale naturii se vor avea în vedere cele trei tipuri de poluare: poluarea solului, a apei și a aerului.

Poluarea solului și a apei se datorează mai multor acțiuni ale omului, precum: folosirea unor substanțe dăunătoare solului, aruncarea deșeurilor la întâmplare și deversarea reziduurilor industriale.

Elevii pot viziona filme, documentare pe tema poluării solului și pot propune măsuri de protejare a solului.

Poluarea aerului este întâlnită în multe locuri pe glob. Există din ce în ce mai puține asemenea regiuni unde aerul estemai curat. Poluarea aerului este rezultatul gazelor de eșapament, dar și gazelor toxice provenite de la fabrici. Populația este afectată în imediata vecinătate a zonei

industriale și este nevoie de un efort susținut, la nivel național sau zonal, impunându-se măsuri stricte de respectare a normelor de poluare acceptate.

Astfel, școala este important să fie o sursă de informații, să ajute la conștientizarea marilor probleme create de poluare. Fiecare va fi conștient că este necesară contribuția individuală, aducându-și aportul, conștient, prin faptele sale bazate pe respect față de Mama-Natură.

În concluzie, protejarea calității mediului este necesară pentru sănătatea întregii planete. Îngrijirea mediului înconjurător este vitală pentru sănătatea aerului, a apei, a solului, a viețuitoarelor și a omului.

Natura ne arată că tot ce avem nevoie se găsește în sânul ei. Natura ne ajută, este asemenea unui colac de salvare. Noi, oamenii, trebuie să o iubim. Ea ne dă zilnic exemplul de a trăi. Natura este însăși casa noastră. Să învățăm să o prețuim.

Precum spune Victor Hugo: *”Frumusețea naturii este egalată numai de frumusețea sufletului”*.

Necesitatea aplicațiilor didactic-pedagogice pentru păstrarea mediului natural curat

Prof. Ionescu Margareta

Educația ecologică este un proces care are ca scop îmbunătățirea calității vieții prin asigurarea oamenilor cu ,,uneltele" de care au nevoie pentru a rezolva și împiedica problemele de mediu. Educația de mediu poate ajuta oamenii să câștige cunoștințe, deprinderi motivații, valori și angajamentul de care au nevoie pentru a gospodări eficient resursele pământului și de a-și asuma răspunderea pentru menționarea calității mediului.

Rolul major revine dascălilor care îi vor ajuta pe copii să conștientizeze că toți oamenii au datoria protejării mediului în care trăiesc ,întrucât mediul oferă tot ceea ce este necesar ființei umane iar aceasta are datoria de a face același lucru.Elevii trebuie informați despre elementele mediului înconjurător ,să iubească plantele și animalele, să adopte un comportament adecvat raportat la mediul în care își desfășoară activitatea și să ia atitudine față de cei care încalcă regulile.Învățământul românesc trebuie să pună mare accent pe educația copiilor privind protecția mediului înconjurător ,fiind necesară cunoașterea profundă a interdependenței omului cu mediul înconjurător, conștientizarea necesității de a ocroti natura ,de a folosi cât mai rational și eficient resursele naturale. Prin obiectivele, conținutul și modul lor de organizare, activitățile de educație privind mediul pun bazele formării intelectuale, morale și estetice ale copiilor, le formează structuri de asimilare și adaptare la mediu .

Cadrele didactice au datoria de a desfășura o activitate sistematică ,concentrică, conjugată și precis direcționată de educație privind mediul ,organizând acțiuni practice de implicare a copiilor în menținerea purității mediului ambiant ,pe anumite zone ,prin antrenarea lor la igienizarea spațiilor verzi, la plantarea de copaci ,la sădirea de flori în grădini publice, etc.

Un mediu curat este esențial pentru sănătatea umană și pentru bunăstare.Totuși, interacțiunile dintre mediu și sănătatea umană sunt extreme de complexe și dificil de evaluat.

Așa cum ne ocupăm de educația intelectuală ,de cea morală și estetică ,de dezvoltarea aptitudinilor și sentimentelor ,de educația voinței , așa cum ne îngrijim de educația tehnică și profesională ,este momentul să ne ocupăm și de educația privin formarea unei conștiințe de mediu, deoarece este la fel de importantă ca toate celelalte forme ale conștiinței sociale și trebuie să contribuie la formarea unei culturi ecologice a personalității umane.Informația despre mediu ar trebui să facă parte din grădiniță și pe tot parcursul vieții, cu accent cu valoarea pe care mediul o constituie ,creîndu-se în acest fel o cultură privind mediul.Cunoașterea naturii ,a mediului înconjurător ,cu toate fenomenele sale biologice este necesară pentru formarea unor noțiuni ,idei, convingeri ,raționamente ,a unui comportament adecvat și a conștiinței de mediu.E bine ca omul de mâine să știe ce este bine și ce este rău în raporturile cu ,,natura mamă "pentru ca mai târziu tânărul ,iar apoi adultul să acționeze în consecință.

Natura ,care este un bun al tuturor și din care facem parte ,nu trebuie numai cunoscută ,ci mai ales protejată .Cu cât o cunoaștem mai mult ,cu atât înțelegem mai bine necesitatea conservării ei.Copilul manifestă o curiozitate senzorială în plină dezvoltare și dacă știm să-i prelungim această curiozitate ,ea devine suportul dorinței de cunoaștere .Pentru a fi eficace, educația în

domeniul protecției mediului trebuie făcută într-un sistem unitar care să se adreseze copiilor ,adolescenților, adulților și care să comporte un învățământ metodic la toate nivelele școlare și extrașcolare.Toate acestea se pot realiza prin acțiuni de informare prin mediul înconjurător și anume :documentarea din cărți ,reviste ,filme documentare ,pliante mass-media, internet învățând de la experți.

Cea mai eficientă soluție ,aflată la îndemâna fiecăruia dintre noi ,capabilă să mențină și să întărească sănătatea omului ,este lupta pentru redobândirea unui mediu sănătos. Viața pe pământ atârnă de învelișul ei vegetal. În zilele noastre atenția este orientată din ce în ce mai mult spre problemele de mediu. Noi, dascălii nu putem să neglijăm astfel de subiecte pentru că una din datoriile noastre principale este și aceea de a-i învăța pe copii să ocrotească natura ,să-i îndrumăm să observe mediul apropiat lor ,să aprecieze binefacerile naturii și să o protejeze. Depinde doar de noi dacă lăsăm ceva în urma noastră generațiilor viitoare ,dacă putem păstra cât de cât intact ceea ce natura ne-a dat ,dacă suntem în stare să nu distrugem minunile ce ne înconjoară. Natura, prin caracterul său viu și dinamic ,trezește interesul copiilor ,iar sub îndrumarea dascălului ,activitățile desfășurate îi înarmează pe copii cu informații directe ,lărgindu-le capacitatea de a cerceta și de a descoperi relațiile dintre fenomene ,le răspunde dorinței acestora de investigare ,curiozității lor și specifice vârstei. Mediul înconjurător ne asigură condițiile necesare vieții. Poluarea planetei se agravează pe zi ce trece și se pare că oamenii nu acordă interes suficient acestui proces nociv.

Învățându-i pe copii să iubească natura nu numai că le dăm viața întreagă o îndrumare nouă, veșnic senină a minții și sufletului lor, dar le oferim posibilitatea de a cunoaște că planta e o ființă și că ceea ce pare neînsuflețit ,un munte, un râu, poate avea influență asupra omului. Trebuie să- facem pe copii să înțeleagă natura ,s-o ocrotească și s-o iubească. Natura, fascinanta lume a plantelor constituie leagănul civilizației umane asigurându-ne în același timp condițiile existenței noastre. Menținerea echilibrului ecologic este esența desfășurării în bune condiții a vieții pe Pământ. Protecția mediului înconjurător a devenit un obiectiv major al lumii contemporane. Încă de la o vârstă fragedă copiii trebuie să învețe și să respecte legile naturii, ei fiind ajutați să descifreze și să își însușească ABC-ul ecologiei, să înțeleagă necesitatea protecției mediului, a ocrotirii naturii. Copiii trebuie învățați cum să contribuie la refacerea naturii ,menținând curățenia oriunde s-ar afla, să înțeleagă că ocrotind natura se ocrotesc pe ei înșiși. Formarea unui comportament al copiilor de azi-adulților de mâine asigură un mediu de viață cât mai puțin poluat. Este un proces complex, de lungă durată iar rezultatul se concretizează în cunoștințe, deprinderi, trăiri emoționale, dorința de a apăra și a îmbogăți mediul. Conștientizăm cu toții că natura este mediu familiar omului, în care ,în care el poate trăi și munci.

Din prieten al naturii omul poate deveni dușmanul ei, periclitând prin acțiunile sale chiar viața planetei. Trebuie să găsim măsuri de înlăturare a cauzelor care pun în pericol viața ,de folosire rațională a resurselor globului pământesc ,de eliminare a poluării .Din primii ani de învățământ copiii își însușesc primele noțiuni despre natură ,acesta contribuind la formarea unei gândiri cauzale a copiilor ,la dezvoltarea spiritului de observație ,la formarea de priceperi și deprinderi active, precum și dezvoltarea afectivă a fiecărui copil. Aici se fac primii pași în formarea unei conduite ecologice ,care presupune acțiuni pentru conservarea ,gospodărirea ,ocrotirea și protecția naturii .Cunoscând natura și descifrându-i tainele ,copiii vor învăța ,sub îndrumarea cadrului didactic ,importanța și necesitatea de a o păstra curată pentru ei și pentru generațiile următoare.

Necesitatea utilizării aplicațiilor didactic-pedagogice pentru păstrarea mediului natural curat

LÁSZLÓ ANA-ALETTA
LICEUL TEHNOLOGIC IERNUT/
GRĂDINIȚA P. N. IERNUT

Motto:

„ Învăţaţi-i pe copiii voştri ceea ce i-am învăţat şi noi pe ai noştri: că pământul, cu tot ce are frumos, este mama noastră. Tot ceea ce i se întâmplă pământului va ajunge să li se întâmple şi copiilor acestui pământ. Noi ştim cel puţin atât: nu pământul aparţine omului, ci omul aparţine pământului.Omul este firul care ţese drama vieţii şi ceea ce-i face pământului îşi face lui însuşi."

Sieux Seattle

Îmi încep materialul cu acest motto, deoarece este un sfat, o promisiune lăsată de noi generației viitoare, sfat izvorând din trăirile și observațiile făcute de noi dea lungul a mai multor decenii, timp în care ne-am străduit să ocrotim mediul, am încercat să-l păstrăm curat așa cum am învățat de la înaintașii noștri.

Starea globală a Pământului și mormanele de deșeuri care ne otrăvesc pământurile fertile, oceanele sunt mari semne de alarmă pentru toată omenirea de azi, de aceea necesitatea imperioasă a aplicațiilor didactic-pedagogice pentru păstrarea mediului corect ar trebui să ne preocupe pe mulți dintre noi, care mai avem putere să acționăm în acest sens.

Cunoștințele și aplicațiile practice trebuie conștientizate și aplicate încă de la o vârstă fragedă, aici mă gândesc la educația de care beneficiază copiii în decursul anilor de preșcolaritate, această perioadă fiind caracterizată de achizițiile fundamentale despre natură, despre mediul înconjurător, al conștientizării că oamenii fac parte din mediul înconjurător, dar trebuie să ajungă și la stadiul de a conștientiza rolul determinant pe care îl are omul în procesul de degradare sau de conservare al mediului. Trebuie să atragem atenția copiilor prin sensibilizare, de exemplu „Pământul este bolnav!", „Pământul se sufocă din cauza deșeurilor!", "Pământul are apele infectate, murdărite!", dar și prin exemple de bună practică, exemple simple și la obiect și îndemnați să aplice aceste comportamente și acasă, în familie, pe stradă, în excursii, iar la rândul lor să le transmită generațiilor viitoare.

În cultura maghiară este o zicală, care tradusă sună cam așa: „ Curățenia este jumătate din sănătate". În cadrul activităților care vizează acumularea de cunoștințe despre corpul uman se accede la întărirea ecestei zicale, deoarece îi învățăm pe copiii noștri că pentru a ne păstra corpul și mintea sănătoasă în primul rând trebuie s-o îngrijim, s-o ținem curată. În sensul larg, ca să trăim sănătoși și fericiți pe acest Pământ, trebuie s-o păstrăm curată.

În cadrul activităților instructiv-educative sunt necesare aplicațiile didactic-pedagogice pentru păstrarea mediului natural curat. Aceste activități în primul rând vizează dezvoltarea unor deprinderi de păstrarea curățeniei în mediul natural, curtea grădiniței, parcul orașului sau chiar spațiul verde public. Responsabilizarea copiilor in vederea adoptarii unui comportament ecologic; plantarea de flori în curtea grădiniței, realizarea unei expoziții din materiale reciclabile; sensibilizarea membrilor comunității și a factorilor decizionali prin comportamentul pozitiv al copiilor cu privire la protecția mediului. Copiii sunt cel mai bun vector de transmitere a

mesajelor către comunitate, mai ales în contextul asigurării unui mediu sănătos în viitor. Au fost implicați factori educativi multipli:grădiniță, familie,comunitate. Rezultatele așteptate au fost confirmate: implicare, responsabilizare,cooperare, intercomunicare, inițiativă etc. Toate secventele activitătii au pus accent pe valoarea educativ-formativă în rândul preșcolarilor.Atmosfera în care s-a desfășurat acțiunea a fost plăcută, stimulativă .Feed-backul obținut de toți cei implicați asigură pe viitor,continuarea unor astfel de activități și inițierea altora. Au fost asigurate beneficii atât pentru preșcolari cât și pentru adulții implicați. Interacţiunea copil-mediu oferă mijloacele cele mai eficiente în educarea intelectuală a copiilor, în formarea unei personalităţi armonioase şi creatoare, în formarea comportamentului ecologic a viitorului cetăţean capabil să-şi exercite în mod responsabil rolurile cu care societatea îl va investi.

Educatorii şi toţi cei care lucrează în şcoli şi cu elevii pot avea un impact deosebit: de la creşterea conştientizării şi cunoaşterii până la formarea de atitudini şi proiecte active în numele educaţiei mediului. Este important să recunoaştem că nu este doar o singură cale corectă de a „face" educaţie ecologică, ca parte a noilor educaţii, impune corelarea informaţiilor pe toate palierele. Ca educatori, avem puterea să schimbăm vieţile oamenilor şi să servim ca modele pentru colegii noştri.

Existenţa unor probleme care privesc întreaga planetă şi a căror soluţionare corespunzătoare interesează toate ţările, reprezintă o realitate necontestabilă. Sub raportul conţinutului, întreaga omenire - de la opinia publică şi până la factorii de decizie sau forurile internaţionale de colaborare şi cooperare - a dobândit reprezentarea clară asupra problemelor multiple şi complexe pe care le ridică astăzi raporturile omului cu mediul înconjurător, a importanţei resurselor naturale pentru viaţa şi bunăstarea popoarelor şi a faptului că acestea nu mai sunt inepuizabile. A devenit din ce în ce mai evident faptul că activităţile noastre au profunde repercusiuni asupra naturii şi a bogăţiilor sale, mai ales în condiţiile în care influenţele omului asupra mediului înconjurător sunt din ce în ce mai mari ca urmare a creşterii populaţiei, a aglomeraţiilor umane şi dezvoltării industriilor şi tehnologiilor. Această viziune globală asupra planetei a condus la numeroase constatări neliniştitoare şi la atitudini imediate. Astfel, problematica contemporană a mediului, considerând poluarea şi neglijenţa principalele pericole pentru supravieţuirea şi existenţa vieţii pe această planetă reclamă tot mai mult intervenţia eticii în soluţionarea lor. Preocupările şi idealurile conştiinţei contemporane au trebuit să-şi îndrepte atenţia asupra protecţiei naturii astfel: s-au înmulţit asociaţiile de protecţie a mediului; omul contemporan consideră ca datorie superioară să aibă în vedere natura, protecţia mediului devenind un obiectiv prioritar de masă. Se impune o redimensionare a responsabilităţii umane; redescoperirea demnităţii intrinseci a naturii; recunoaşterea valorii în sine a ecosferei, independent de binele omenesc; natura trebuie respectată ca un patrimoniu comun ce trebuie transmis generaţiilor viitoare. Epoca contemporană este încă dominată de hedonismul ecologic, care menţine dinamica individualistă centrată pe consum. Sensibilitatea ecologică a permis într-o oarecare măsură moralizarea proceselor de producere şi de consum, orientând cererea şi oferta către tehnologiile alternative 9 ecologice. Consensul ecologic nu a pus capăt cursei creşterii şi consumului individualist, ci a dat naştere unei eco-producţii dublate de o ecologie a consumului. În acest context, se face simţită nevoia de a sprijini morala ecologică, pe care o promovează etica ecologică, atât prin intervenţia factorilor de decizie politică, dar mai ales a celor responsabili de educaţia tinerei generaţii, prin formarea unei conştiinţe şi conduite moralecologice care să conducă la ocrotirea vieţii şi a omenirii pe acest pământ. Deşi în ultimul deceniu al secolului trecut în România s-a dezvoltat o întreagă strategie de protejare a mediului înconjurător –

adoptarea legislaţiei pentru protecţia mediului înconjurător, derularea unor proiecte de prezervare şi ocrotire a mediului natural cu ajutorul unor fonduri extrabugetare, implementarea unor programe de dezvoltare durabilă, chiar şi proiecte educaţionale etc. Dar toate s-au realizat fără a se baza pe o etică ecologică autohtonă, ci doar prin valorificarea teoriilor elaborate de filosofii occidentali. Având în vedere perspectiva interdisciplinară de soluţionare a problemelor mediului înconjurător, mi-am propus ca în această lucrare să identific acele modalităţi de abordare transdisciplinară a eticilor ecologice care să permită reechilibrarea relaţiilor dintre om şi natură şi care valorificate prin educaţia ecologică să contribuie la o ameliorare a raporturilor dintre oameni şi natură. Analiza, reflecţie şi acţiune pentru a înţelege, preveni şi corecta neajunsurile provocate mediului.

Corect înţeleasă şi aplicată, educaţia pentru mediu ar trebui să constituie o parte componentă a procesului de educare pe parcursul întregii vieţi, pentru că numai în acest mod pot avea loc schimbări benefice în acest domeniu. Aceasta ar trebui să pregătească persoanele în vederea unei înţelegeri mai amănunţite asupra problemelor cu care planeta se confruntă în zilele noastre, să dezvolte capacităţi şi abilităţi care să constituie premisele unei vieţi pentru fiecare dintre noi.

(Environmental Protection Agency, http://www.epa.gov/enviroed/eedefined.html)

Bibliografie:

„Dezvoltarea spiritului ecologic al școlarilor mici prin activităţi extracurriculare” – editura „Cartea vrânceană” – 2021

Protejarea mediului înconjurător

Prof.inv.presc. MALEA CRISTINA GEORGETA
GR.P.N VOINICELUL,CALAN,JUD.HUNEDOARA

Acţiunea umană cunoaşte în prezent o amploare nemaiîntâlnită, perturbând sau chiar nimicind echilibre ecologice milenare. Omul a descoperit ascunzişul bogăţiilor naturale şi răpit comorile naturii, a dibuit puterea izvoarelor şi le-a robit. Omul, ,,robotul de odinioară “, a smuls tainele puterii naturii şi a făcut ca în iureşul înălţării lui, natura să se apere tot mai săracă, tot mai primejduită. Pădurile s-au retras din faţa plugului, sălbăticiunile şi-au schimbat nişa ecologică în mici pustietăţi, multe din ele pierind în faţa trufaşului om. Accidentele ecologice se înmulţesc. Statisticile de tot felul descriu, în limbajul lor crud şi indiferent, agravarea unor boli de care nu se ştia sau pe care omul le socotea cel mult incipiente.

Referindu-ne la poluare, în general, şi la efectele nocive ale acesteia asupra sănătăţii şi confortul omului, în special, este util să amintim două noţiuni multă vreme considerate sinonime şi care nici astăzi nu sunt acceptate de toţi cercetătorii ca total diferite. Este vorba de poluarea şi impurificarea mediului. Câte ceva s-a realizat în privinţa inventarierii factorilor de risc, a conservării unor ecosisteme, curăţiriiunor cursuri de apă, ocrotirii unor specii de animale. S-au conturat însă, aproape pretutindeni, orientări mai multe, referitoare la ceea ce ar trebui să însemne ,, o morală a mediului înconjurător”. Ea îi contestă omului dreptul de a transforma după propria voinţă toată suprafaţa Pământului, de a-i violenţa mecanismele intime care întreţin echilibrul structurilor, căci asemenea acţiuni sunt potrivnice intereselor vitale.

Iată de ce, pe plan formativ, pregătirea elevilor cu o concepţie şi o conduită ecologică bună devine o cerinţă deosebit de importantă pentru orice demers educativ, şcolar şi extraşcolar. Apărarea mediului a devenit o problemă de practică socială şi, ca urmare, şcoala trebuie să facă acest exerciţiu social cu întreaga populaţie şcolară care va avea răspunderi mari şi concrete în gestionarea raţională a tuturor condiţiilor de mediu social şi natural.

Şcoala este chemată să determine nu numai sentimente de admiraţie pentru frumuseţile naturii ci şi convingeri şi deprinderi de conservare şi dezvoltare a mediului înconjurător.

Şcoala în ansamblu, prin întregul ei proces instructiv-educativ, trebuie să urmărească, în ultima instanţă,trezirea spiritului de independenţă, de formare a capacităţii de autoinstruire şi autoeducaţie ecologică la elevi.

Munca de îndrumare şi conducere sistematică desfăşurată în şcoală trebuie privită ca un proces vital în vederea realizării unui salt calitativ în activitatea educativă. Şcoala este o instituţie în care nu numai se învaţă carte ci ea reprezintă în acelaşi timp un mediu educativ. În acest mediu, elevul trăieşte intens şi se formează în direcţia valorilor cultivate în şcoală, ca şi în direcţia acţiunilor ce se întreprind aici în mod sistematic.

În amplul proces de formare a omului este deosebit de important ca viaţa din afara şcolii să continuie, să completeze, să consolideze şi să desăvârşească opera educativă al cărei fundament îl zideşte şcoala.

OBIECTIVE EDUCATIVE ECOLOGICE

Educaţia ecologică constituie una dintre cele mai dificile şi complexe sarcini în cadrul acţiunii instructiv-educative.Din perspectiva obiectivelor pedagogice, aparţinând domeniului

cognitiv, afectiv-volitiv şi acţional, principalele conţinuturi şi componente ale educaţiei ecologice sunt :

Cognitive : cunoaşterea globală a mediului înconjurător, fără a nesocoti diferenţele regionale ; cunoaşterea noţiunii de protejare a mediului înconjurător ; cunoaşterea importanţei vegetaţiei, solului, apei, aerului ; cunoaşterea noţiunii de poluare ; cunoaşterea consecinţelor poluării ; cunoaşterea măsurilor de organizare a protecţiei naturii ; cunoaşterea vieţii şi activităţii unor mari personalităţi ştiinţifice ; cunoaşterea imaginii de ansamblu spre care merge omenirea privind mediul înconjurător ; cunoaşterea urmărilor om-natură ; cunoaşterea relaţiei dintre om, plantă, animale şi anumiţi factori de mediu (apă-aer) ; cunoaşterea problemelor ecologice, ca probleme internaţionale ; să considere mediul în totalitate, natural şi artificial, ecologic şi juridic ; să sprijine dezvoltarea din perspectiva mediului ;

Afective : sentimentul de dragoste faţă de natură, şi pentru natura patriei în special ; sentimentul de preţuire şi respect pentru natură ; admiraţie pentru măsurile luate în vederea protejării mediului înconjurător, dragoste pentru plante şi animale ; mândrie faţă de realizările poporului român ; condamnarea celor care contribuie la distrugerea mediului înconjurător ; mândria faţă de activitatea oamenilor de ştiinţă români ; sentimentul de solidaritate internaţională ; sentimentul de admiraţie pentru frumuseţile naturii ; sentimentul responsabilităţii pentru integritatea naturii.

Acţionale : actiunea de ocrotire a naturii prin respectarea normelor legale de protecţie a mediului înconjurător, acţiunea de utilizare raţională a resurselor ; lupta pentru pace şi înţelegere internaţională.

În ordinea succesiunii obiectivelor pedagogice, domeniul cognitiv ocupă primul loc. Pe funcţiile cognitive ale diferitelor discipline de învăţământ se întemeiază valenţele educative ale acestora, implicit acţiunea de aducaţie ecologică. De asemenea, există un paralelism între cunoastere, afectivitate şi conduită, ele fiind dimensiuni indisolubile ale oricărei actiuni educative. Formarea atitudinii active faţă de realitate şi protejare a mediului inconjurător este una din finalităţile obiectivelor educaţiei ecologice ce vizitează dimensiunea afectivă a elevului.

ATITUDINEA ACTIVĂ FAŢĂ DE REALITATE ŞI DE PROTECŢIA A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR - FINALITATE A EDUCAŢIEI ECOLOGICE

MEDIUL reprezintă, după cum spunea Emil Racoviţă, totalitatea forţelor şi energiilor lunii materiale care influenţează viaţă unei fiinţe. El poate fi natural sau artificial. **ECOLOGIA** reprezintă conexiunile plantelor cu animalele si mediul. **POLUAREA** reprezintă modificarea componentelor naturale sau prezenţa unor componente străine, ca urmare a activităţii omului şi care provoacă prin natura lor, prin concentraţia şi prin timpul cât acţionează efectele nocive asupra sănătăţii, creează disconfort sau impietează asupra diferitelor utilizări ale mediului la care acesta putea servi în forma sa anterioară.

EDUCAŢIA ECOLOGICĂ o definim ca un ansamblu de mijloace, căi şi metode prin care se urmăreşte cristalizarea şi amplificarea unor sentimente, trăsături de voinţă şi caracter, atitudini, deprinderi ale individului, vizând conştiinţa apartenenţei la natură şi convingerea contopirii, prin conduita sa, cu idealui omeneşti, privind natura.

Din explicarea acestor notiuni, ne dam seama că atitudinea, de orice natură va fi ea, este o finalitate a educaţiei.

Conştiinţa ecologică este un fenomen psihosocial de o deosebita complexitate şi profunzime care cuprinde elemente politice, juridice, ştiinţifice morale; se manifestă pe plan ideologic prin teorii, concepţii, doctrine, norme, programe politice iar, în plan psihosocial , prin cunoştinţe, opinii, atitudini, interese, motivaţii, modele de acţiune specifice.

Atitudinea activă a elevilor faţă de realitate şi de protejare a mediului înconjurător reprezintă felul de a fi al elevului, de a se comporta, poziţia favorabilă in raport cu mediul înconjurător. Acesta nu este înnăscută şi nu se dezvoltă de la sine, prin simplă maturitate-maturizare biologică. Ea se educă, se dobândeşte sub influenţa mediului socio-cultural şi educaţiei. Evoluţia stărilor atitudinale este dependentă de conţinutul valorilor şi condiţiilor şcolare, de calitatea relaţiilor care se stabilesc între elev-şcoala, şcoală-familie-elev.

Atitudinea creează niveluiri diferite de angajare sau nonangajare a elevilor în obiectivul procesului de învăţământ.

La nivelul conştiinţei elevilor au loc permanente centrări şi decentrări faţă de valorile şcolare, in mod deosebit faţă de consecinţele pe care le-ar avea acceptarea sau negarea lor. Se constituie astfel, modele comportamentale pe care va tinde să le realizeze, să le autoactualizeze pe temeiul reuşitelor anterioare.

Atitudinea este un concept integrator, într-un întreit sens : presupune multe calităţi intelectuale şi morale, este condiţionat şi condiţionează numeroase alte valori fundamentale : hărnicia, colectivismul, disciplina liberă-conştientă, responsabilitatea ; conferă finalitatea însuşirilor majore ale personalităţii.

Atitudinea se formează doar în climatul afectiv în care se petrece activitatea educativă.

BIBLIOGRAFIE :

Colecţia – Terra Magazin
Encarta – Enciclopedia 2001
Stelian Turlea – S.O.S. Natura în pericol – Ed. Politică

Necesitatea aplicatiilor didactic-pedagogice pentru păstrarea mediului natural curat

Prof. Micle Eugenia-Ana
Grădiniţa P. N. Checea ,Jud. Timis

Pentru că viaţa nu poate fi separată de mediul ambiant, întreaga educaţie ar rebui îndreptată în direcţia protecţiei mediului înconjurător.

Pe an ce trece este din ce în ce mai îngrijorătoare starea mediului : spaţiile împadurite se reduc, deşerturile se extind, solurile agricole se degradează, gradul de poluare este mai ridicat şi astfel stratul de ozon se subţiază, efectul de seră de accentuează şi numeroase specii de plante şi animale sunt pe cale de dispariţie.

Când resursele naturale vor fi epuizate pe scară largă şi mediul ambiant va fi poluat, nu numai acesta este cel care va suferi, ci şi sanătatea oamenilor va fi afectată. Aceasta din urmă, nu poate fi menţinută respirând aer poluat, consumând alimente şi apă contaminate cu pesticide şi alte substanţe chimice. Ce este sanătos pentru natură, de regulă este sănătos şi pentru vieţuitoarele sale. Fiecare om trebuie să fie responsabil pentru impactul pe care viaţa lui îl are asupra vieţii planetei.
Educaţia ecologică, trebuie să înceapă, din frageda copilărie. Aceasta contribuie la formarea unei conştiinţe şi a gândirii ecologice despre natură, dar şi a formării unei comportări atente și corecte faţă de ea.

Nu este suficientă o simplă informare cu privire la mediul înconjurător, ci este important ca elevii să-şi poată exprima idei personale şi să manifeste o atitudine legată de responsabilitatea pe care şi-o asumă în privinţa mediului în care trăiesc. Trebuie să fie capabili să înţeleaga relaţiile existente între anumite situaţii şi să analizeze, săsintetizeze şi generalizeze informaţiile. Este importantă rezolvarea cauzelor care au dus la o anumită situaţie şi nu a efectelor acesteia.

Educaţia privind protecţia mediului înconjurător se adresează atât minţii cât şi sufletului elevilor. Un rol deosebit îl prezintă stimularea interesului şi entuziasmului acestora. Şcoala joacă un rol major in educaţia privind mediul înconjurător, deoarece tinerii petrec o mare parte din timp aici şi pentrucă este locul unde sunt transmise cunoştinţe care au menirea de a dezvolta atitudinea pozitivă a elevilor faţă de problemele mediului înconjurător.

În general, majoritatea elevilor din România nu au formată o educaţie ecologică - pungi, ambalaje, cutii de plastic etc. aruncate în curtea şcolii sau pe stradă, stau mărturie lipsei de educaţie ce ar trebui să provină din familie şi să fie consolidată în instituţiile de învăţământ.
Exemple de bună practică cu privire la studiul educaţiei ecologice : orice tip de activitate şcolară, activităţi ştiinţifice, artistice, practice, sportive sau religioase pot ajuta la o educatie pentru protejarea mediului.

Forme de manifestare putem olosi: observaţii în natură, experimente, povestiri ştiintifice, desene, plimbări, drumeţii, excursii, vizionare de diapozitive sau expuneri power point, jocuri de mişcare instructiv - distractive, labirinturi ecologice, vizitarea muzeelor, expozitii, spectacole, vizionari de emisiuni TV cu specific educaţional, concursuri.

Tematicile care pot fi parcurse sunt stabilite în funcţie de subiectul propus: "Să ocrotim natura", "Poluarea în diferite anotimpuri", "Ce se întamplă iarna cu plantele şi animalele?", "Ce

ştim despre pădure?" "Natura se trezeşte la viaţă", "Copac tânăr, copac bătrân", "Ce ne învaţa natura?", "S.O.S. natura...", "Culorile şi sănătatea", "Aspectul cartierului meu, satului meu", "Curiozitati ecologice", "Pământul, planeta vie", "Măşti şi costume ecologice", etc.

Educaţia ecologică se poate realiza prin cele trei forme:
– educaţia formală (realizată în unităţile de învăţământ);
– educaţia informală (realizată prin organizaţii neguvernamentale, mass media, anturaj, familie),
–educaţia nonformală (realizată prinactivităţi extraşcolare, centre de educaţie permanentă, cluburi, etc.).

Educaţia ecologică se poate realiza de la fragede varste. Copilul de grăinită este invatat să colecteze deseurile separat, să nu arunce oriude ambalajele de la produsele consumate.Este invtăt să isi facă diferite costume pentru carnaval ; impreună cu părintii ,din materiale pe care altii le aruncă .

Educaţia privind mediu înconjurător este un proces complex de lungă durată. Rezultatele concrete pot fi observate peste câţiva ani şi de aceea este necesar ca procesul de educaţie să înceapă foarte devreme şi să se continue de-a lungul întregului ciclu de învăţământ. S-a constat că atunci când sunt mici, copiii au o atitudine pozitivă faţă de mediul înconjurător, aceasta modificându-se pe măsură ce cresc datorită influenţei exercitate de tehnologiile moderne şi modului de consum al vieţii moderne.
Soarta viitorului vieţii în ansamblul ei depinde de gândirea şi efortul nostru de a menţine echilibrul în natură prin formarea unei conştiinţe ecologice de sine stătătoare în rândul oamenilor.

Mediul înconjurator este un mecanism viu cu o complexitate deosebită , de a cărui integritate si buna functionare depin de întreaga activitate umana. Formarea elevilor cu o constiintă si o conduită ecologică devine o cerinta deosebit de importantă pentru orice demers educativ scolar si extrascolar.

Nu bogaţia cunostinţelor de biologie interesează în primul rand, ci cunoasterea si menţinera înforul interior al copilului a următoarelor activităţi:

Exemplificarea modalităţilor depetrecere a timpului liber ;

Exemplificarea pe teren a supra problemelor mediului natural ;

Angajarea , motivarea si dezvoltarea capacităţii de luare responsabilă adeciziilor .

Combaterea poluării la vârsta preşcolară

Prof. Milicici Anișoara
Prof.Oargă Daniela
Grădiniţa P. P. Nr.1
Sânnicolau Mare, Timiş

Problema poluării este una cu care societatea modernă o întâlnește mai des. Prin urmare, acest factor degradant necesită o atenție extraordinară, care poate fi acordată prin informarea preșcolarilor – viitorii membri ai societății – din timp. Această instrucțiune, care poate fi oferită la grădiniță, trebuie să includă învățarea despre prevenirea poluării, eradicarea poluării și menținerea unui mediu curat.

Pământul are nevoie de aliați, de o coexistență pașnică a oamenilor și a mediului înconjurător, fără a suferi deseori daune ireparabile. Orice copil poate dezvolta o dragoste pentru natură și poate deveni un ecologist în devenire. Primii pași în dezvoltarea unui comportament ecologic se fac în grădiniță, când profesorul stimulează curiozitatea naturală și interesul elevilor pentru explorarea împrejurimilor. Copiii vor învăța treptat să aprecieze natura, să dezvăluie misterele ei, să o păstreze, să o respecte și, în cele din urmă, să se împrietenească cu ea printr-o varietate de activități. La grădiniță se desfășoară numeroase activități legate de educația pentru mediu.

Copiii preșcolari trebuie să învețe că, pentru a supraviețui, atât oamenii, cât și alte viețuitoare au nevoie de elementele de bază ale pământului, aerului, apei și alimentelor. Copiii la această vârstă pot înțelege destul de bine că aceste condiții pot fi bune pentru sănătate doar dacă sunt respectate standardele de igienă. Igiena mediului este un domeniu larg, dar în acest eseu m-am concentrat pe înțelegerea elementelor mediului imediat ca urmare a observării și cercetării elementelor și fenomenelor naturale (temperatură, umiditate, curenți de aer), precum și a unor fenomene semnificative din atmosfera planetei si viata omului.În domeniul cunoașterii igienei pot fi organizate activități simple de percepere și înțelegere a fenomenelor naturale din viața umană, precum și exerciții de observare directă și dirijată a fenomenelor naturale. investigații practice asupra efectelor evenimentelor naturale asupra vieții umane; realizarea de colaje cu ilustrații care documentează cauzele și efectele anumitor evenimente naturale; Joc de rol „Ce pot face copiii pentru a menține aerul pur”; „Gândește și răspunde!” exerciții; jocuri precum „bule de săpun” și „calendarul naturii” - pentru a observa caracteristicile aerului; joc de rol "Ce fac când sunt singur acasă?" și dezvoltarea unor atitudini și compartimente specifice pentru pericolele generate de evenimentele legate de vreme;discuții bazate pe exemple la întrebarea „Cum devin mare și puternic?”; De asemenea, se recomandă o întâlnire cu un expert în meteorologie și, dacă este posibil, o vizită la un observator meteorologic. Se recomandă, de asemenea, inspecția dirijată a unor ilustrații legate de atmosferă, precum și vizionarea de diapozitive, filme și emisiuni TV care sunt tipice în acest sens.

Igiena apei este un alt domeniu de cunoaștere care este foarte relevant pentru existența copilului. Copiii trebuie să învețe că modificarea caracteristicilor fizice, chimice și biologice ale apei constituie poluare. În acest sens, trebuie planificate o serie de activități care îl implică direct

pe copil, printre care: observarea unor imagini, panouri, afișe, pliante referitoare la importanța apei în viața omului; colectarea de ilustrații și crearea de albume cu titlul „Apa face parte din viața mea”; lecturi, jocuri de rol, imagini, filme și emisiuni TV despre fenomene naturale (ploaie, furtună, inundații, incendii naturale etc.); conferințe cu experți; prezentari de diapozitive; și casete video cu fenomene naturale surprinse.

Preșcolarii trebuie să înțeleagă că importanța mediului și a solului pentru supraviețuirea și creșterea comunității umane este un alt domeniu al educației ecologice. Pentru preșcolari, este deosebit de important să înțeleagă și să urmeze regulile de prevenire a consecințelor neintenționate, care sunt create de unele evenimente naturale pe diferite zone ale lumii vii și nevii. Citirea poveștilor și legendelor despre apariția evenimentelor naturale și repercusiunile lor asupra oamenilor sunt exemple în acest sens; alegeți și învățați câteva proverbe, zicători, texte și poezii despre evenimente naturale (ploaie, ceață, ceață, zăpadă etc.); angajați-vă în activități și exerciții practice pentru a demonstra dragostea și admirația față de natură, începând cu exemple din lumea reală precum „Arde pădurea”, „Hai să avem grijă de locul de joacă” și „Hai să avem grijă de păsări”.

Habitatul este un alt domeniu de expertiză în educația ecologică. Habitatul, care se concentrează asupra casei și instituțiilor publice în care omul își îndeplinește sarcinile de zi cu zi, este cadrul în care își petrece cea mai mare parte a timpului. Atât gospodăria, cât și instituțiile publice trebuie să adere la anumite standarde sanitare pentru a sprijini creșterea și păstrarea sănătății individuale și societale. Ele provoacă boli atât individuale, cât și societale atunci când nu sunt urmărite. În acest fel, pot fi planificate o serie de evenimente, precum: discuții pe tema „Casa mea, familia mea”; Alegerea și studierea unor proverbe, zicători, texte și poezii referitoare la igiena casei; jucând jocul de rol „Ce fac când sunt singur acasă?”, „Omul sfințește spațiul și omul îl distruge!”; discuții cu tema „Camera mea”; jocul de rol „Din familie”; activități pentru a dezvolta atitudini și acțiuni în concordanță cu etosul gospodăriei.

Igiena alimentară este ultimul domeniu de expertiză. Copilul trebuie să fie conștient de faptul că tot ceea ce este utilizat pentru alimentația umană trebuie să respecte standarde sanitare speciale, inclusiv igiena produsului, termenul de valabilitate și punctul de vânzare. Pentru a preveni atât bolile individuale, cât și cele sociale, toate aceste reglementări trebuie respectate. Copiii trebuie învățați să nu cumpere articole de la vânzători ilegali, fără ambalaj, fără termen de valabilitate etc. Pentru aceasta, pot fi planificate o serie de activități în care copilul descoperă că păstrarea unei bune igiene alimentare este crucială pentru a menține sănătatea, precum: discuții „Sănătate cu fructe și legume curățate”; Joc de rol „La băcănie”; „Ce știm despre sănătatea noastră?” și „Cum ne protejăm de microbi?” competiție între clasele de grădiniță. Joc de rol: „Unde faci cumpărături?”; film care demonstrează impactul negativ al depozitării incorecte a alimentelor; părți din viața oamenilor.

Scopul final al educației ecologice este de a ajuta copilul să înțeleagă nevoia de a dezvolta comportamente și atitudini de protecție, precum și comportamente de autoprotecție pentru a preveni și combate efectele negative cauzate de unele fenomene naturale, pentru a proteja mediul înconjurător și a menține individul și sănătatea colectivă.

Bibliografie:

1.Silvia Breban, Elena Matei - CUNOAŞTEREA MEDIULUI - GHID PENTRU ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREŞCOLAR, Ed. Radical, 2001

2.ECOVIAŢA-Revista de Educaţie Ecologică pentru dezvoltare durabilă, nr.1, Ed. Arves, 2008

3.N. A. Geamana, M. Dima, D. Zainea-EDUCAŢIA ECOLOGICĂ LA VÂRSTA PREŞCOLARĂ-MIC ÎNDRUMAR PENTRU EDUCATOARE(supliment al Revistei Invăţământul Preşcolar), 2008

4.V.Varzari, M.Taiban, V. Manasia - CUNOAŞTEREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ŞI DEZVOLTAREA VORBIRII -metodica-manual pentru liceele pedagogice de educatoare, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1975.

5.Jeanna Wersebe - PĂMÂNTUL E COMOARA NOASTRĂ, manual de educaţie ecologică, 2003

Aspecte ale educației ecologice desfășurată în școală

PROF. ÎNV. PRIMAR ALINA CODRUȚA MOCEAN
Școala Gimnazială Vad, județul Cluj

„Pământul ne sărută picioarele de fiecare dată când călcăm pe el. E bucuros pentrucă ştie că nu îl vom părăsi niciodată.” – (T.Arghezi)

Mediul în conjurător poate influenţa evoluţia societăţii umane. Protecţia naturii reprezintă una dintre cele mai importante preocupări ale societăţii contemporane. Degradarea continuă a mediului, care se petrece sub ochii noştri, este un element major al unei crize de civilizaţie şi se datorează intervenţiei omului în natură.Viaţa este pusă tot mai des sub semnul întrebării.

Problemele legate de mediu trebuie studiate de la cele mai fragede vârste. Educaţia„celor 7 ani de acasă” prin care unui copil se pot transmite cele mai elementare norme de mediul în care trăieşte.

Deoarece viaţa nu poate fi separată de mediu, întreaga educaţie ar trebui facută în direcţia protecţiei mediului. Fiecare om trebuie să realizeze şi să-şi assume posibilitatea privind impactul pe care viaţa lui o are asupra vieţii planetei.

Noua dimensiune europeană impune o calitate mai bună a mediuluiî înconjurător. Politica comunitară de mediu urmăreşte să promoveze dezvoltarea durabilă şi să protejeze mediul înconjurător pentru generaţiile prezente şi viitoare.

Această preocupare încearc să sensibilizeze omul faţă de ecosistemul în care îsi desfaşoară activitatea, să optimizeze relaţia dintre om şi natura înconjurătoare. Sensibilizarea copilului trebuie să meargă pe linia cultivarii respectului faţă de mediul natural, a folosirii raţionale a resurselor , a responsabilizării în legătură cu gestionarea deşeurilor, a estetizării mediului, a sporirii resurselor.

Educaţia ecologică trebuie să înceapă de la cele mai mici vârste, abordarea aspectelor de mediu necesitând să fie realizată atât pe cale formal cât şi informal sau/şi nonformală.

Educaţia ecologică porneşte de la interesul firesc al copiilor pentru plante şi animale, pentru ceea ce reprezintă, în general, natura pentru ei.

Scopul principal al educaţiei privind mediul înconjurător este acela de a oferi fiecărui individ posibilitatea de a manifesta o atitudine responsabilă, personală, faţă de mediul înconjurător. Este momentul să ne preocupăm şi de educaţia ecologică prin care să-I învăţăm pe copii de ce şi cum trebuie protejată natura. În calitate de profesor, avem misiunea nobilă de a-I educa pe elevi, să avem o conştiinţă ecologică bine conturată, pentru ca acţiunile pe care le desfăşurăm să fie eficiente şi credibile în faţa copiilor.

Educatia ecologică presupune un set de acţiuni ce vizează structurarea unei culturi ecologice a omului contemporan, bazată pe stăpânirea unor cunoştinte, a unor explicaţii, pe interiorizarea de atitudini si conduite responsabile faţă de mediul înconjurător.

Omul cu puterea sa nemărginită a dus Terra la marginea prăpastiei şi acest lucru se datorează intervenţiei omulu în natură.

Aerul, apa, pământul, viaţa însăşi este pusă sub semnul întrebării. Pentru a forma un comportament corespunzător faţă de natura înconjurătoare necesită implicarea şi acţiunea eficientă de formare în sens ecologic prin sensibilizare şi prin antrenarea componentelor afectivă

şi volitivă ale copiilor.

Elevii sunt martori ocular ai transformărilor din viaţa socială, economic şi din mediul înconjurător. Ei sunt protagoniştii,,dece-urilor".

Prin răspunsul pe care noi îl dăm, prin modul în care interpretăm fenomenele observate, conducem copiii la înţelegerea relaţiilor dintre unele fenomene şi rezultatul acestora.

Copiii primesc răspunsul în conformitate cu particularităţile de vârstă. În cadru activităţilor derulate în școală se pot realize aspecte ale educaţiei ecologice.

Pentrua le forma copiilor o conduit ecologică se poate porni de la idea simplă, dar eficientă în planul emoţiilor şi sentimentelor-transpunerea copilului în locul elementului din natură care a suferit o agresiune din partea omului. Pus în postura celui agresat şi care nu se poate apăra singur, elevul va realize că trebuie să acorde ,,drept la viaţă" tuturor elementelor mediului înconjurător.

Astfel va conştientiza că orice acţiune de distrugere sau exterminare de orice fel este dăunătoare pentru că strică echilibrul naturii.

Programele educaţionale derulate în școală contribuie la creşterea gradului de conştientizare al copiilor asupra problemelor de mediu. Am urmărit clarificarea apartenenţei copiilor la mediu, încurajându-se discuţiile şi munca în grup, precum și orice iniţiativă luată în protejarea mediului.

Acţiunile desfăşurate cu elevii pot fi realizate într-o atmosferă relaxată în care copiii își pot defini propria personalitate, aspiraţiile şi ierarhia personală de valori. Trebuie încurajată exprimarea şi comunicarea, opţiunile personale şi colective, iniţiativele.

Pentru realizarea obiectivelor actiunilor ecologice este necesara colaborarea cu părinții copiilor ,cu comunitatea locală, mijloace mass-media, agentiile de turism, agentii ale mediului, grădini botanice ,zoologice, sponsori ,etc.

Astfel, se pot organiza în școală acțiuni ecologice concrete: amenajarea spațiului ecologic, îngrijirea plantelor și animalelor, plantare de copaci, realizarea unor machete, colaje, expozitii florale, cu desene ecologice, concursuri, dramatizări, scenete ecologice, plimbări, vizite, drumeții, excursii, îngrijirea spațiilor de joacă tc.

Webografie: https://www.academia.edu/
https://wwf.ro/planeta-noastra

Împreună pentru natură

Prof. înv. primar Mureșan Margareta
Şcoala Gimnazială Nr. 1 Dej

Prin educaţie ecologică putem să cultivăm dragostea şi interesul elevilor pentru lumea înconjurătoare dezaprobare faţă de cei ce încalcă normele de păstrare a igienei mediului. Omul intervine asupra multor ecosisteme naturale, uneori cu efecte neprevăzute.

Fiecare om trebuie să fie conştient că sănătatea, puterea de muncă şi longevitatea sa depinde de calitatea aeruilui, apei şi alimentelor pe care le consumă.

Pentru a nu se ajunge la dezechilibre grave în natură, orice activitate a omului trebuie să se bazeze atât pe cunoaşterea relaţiilor dintre organisme cât şi a relaţiilor dintre acestea şi mediul în care trăiesc

Educaţia privind mediul este deosebit de importantă şi, cu cât este începută de la o vârstă cât mai fragedă, cu atât are şanse mai mari de reuşită. O condiţie esenţială a realizării acestei educaţii privind mediul este ca ea să se conceapă în natură şi pentru natură. Este necesar ca elevii să fie sensibilizaţi cu privire la frumuseţile naturii, dezvoltânduli-se gustul de a descoperi realităţile care se petrec în jurul lor.

Educaţia ecologică în şcoală reprezintă o preocupare constantă în toate categoriile de activităţi. Acest demers este de o importanţă majoră întrucât primele forme de organizare a cunoaşterii de către copii a mediului înconjurător apar în învăţământul preprimar şi se continuă în clasele primare prin introducerea obiectului Matematică şi explorarea mediului începând cu clasa pregătitoare.

Întrucât problematica mediului are un caracter pluridisciplinar şi o mare complexitate, o evoluţie rapidă şi greu de prevăzut şi un caracter prioritar, conţinuturile trebuie relaţionate cu viitorul planetei şi supravieţuirea speciei umane.

Cea mai potrivită cale de introducere a educaţiei ecologice în şcoli este infuzarea unor dimensiuni ale acesteia în cadrul disciplinelor existente. Prin tratare interdisciplinară se poate ajunge la formarea unei viziuni globale şi a unui sistem coerent de atitudini şi comportamente potrivit vârstei şcolarului. Urmărită pe toată durata şcolarităţii, educaţia ecologică poate forma cetăţeni responsabili prin conştientizarea pericolelor ce ameninţă umanitatea şi patrimoniul său natural.

Educaţia ecologică este o problemă de politică educaţională, deoarece trebuie să vizeze dezvoltarea simţului responsabilităţii şi solidaritatea între ţări şi regiuni, indiferent de nivelul lor de dezvoltare, pentru păstrarea şi ameliorarea mediului.

Pornind de la premisa că şcoala mileniului III este centrată pe elev – deci pe cel care învaţă – se impune înlocuirea caracterului enciclopedist al actului educativ cu un proces activ care să implice atât activitate mentală, cât şi activitate fizică, formând capacităţi şi competenţe necesare pe parcursul întregii vieţi: de a observa şi analiza, de a interpreta, de a compara, de a selecta, apoi de a generaliza, de a comunica, de a coopera, de a iniţia şi de a finaliza un proiect. Se impune astfel o abordare interdisciplinară a problemelor de studiat . Mai mult, urmărind pe parcursul întregului ciclu primar realizarea obiectivelor educaţiei ecologice, atât prin valorificarea conţinuturilor unor texte din manual, cât şi prin excursiile, vizitele, mapele tematice

realizate, vom constata că la sfârşitul acestei perioade elevii au un bagaj de cunoştinţe, dar şi de abilităţi în stare să-i facă să acţioneze în vederea protejării mediului, chiar de la această vârstă. Astfel, copilul va fi capabil să protejeze mediul apropiat (curtea, spaţiul verde, arborii existenţi), să planteze o floare, un copac, să atragă atenţia celorlalţi pentru a păstra curăţenia, să participe la reciclarea unor deşeuri (din sticlă, plastic, hârtie) etc. Elevul va fi antrenat atât în activităţile de observare, cât şi de manipulare şi experimentare, avându-se în vedere faptul că învaţă mult mai temeinic atunci când lucrează practic şi când forma de activitate depăşeşte spaţiul băncii de şcoală. Nu trebuie scăpat din vedere şi faptul că o învăţare eficientă presupune feed-back, care-i oferă copilului nu numai măsura realizării unei sarcini, cât, mai ales, valoarea (calitatea) pe care o are activitatea desfăşurată. ători-profesori de la anumite discipline.

Anul școlar 2022-2023 vine cu schimbări majore pentru elevi. Aceștia vor avea în calendar "SăptămânaVerde", în care vor învăța despre natură și despre schimbările climatice.

Derularea acestor activităţi cu conţinut ecologic, în cadrul învăţământului primar, îl face pe copil să iubească natura, s-o ocrotească şi să se bucure de tot ceea ce ne oferă ea, frumuseţe şi sănătate. Copilul trebuie lăsat să descopere el însuşi adevărul, să-i cultivăm interesul pentru promovarea stării de sănătate în mediul înconjurător, să-l educăm în sprijinul ocrotirii şi protecţiei mediului înconjurător.

Bibliografie

1. Curriculum naţional. Programe şcolare pentru învăţământul primar, MEN, CNC, Editura Corint, Bucureşti, 1998

2.Lecturi istorico-geografice (antologie de texte), clasele I-IV, Editura Aramis, Bucureşti, 1998

”Necesitatea aplicațiilor didactic-pedagogice pentru păstrarea mediului natural curat”

Prof. Mustață Florina

Mediul înconjurător apare ca o realitate pluridimensională care include nu numai mediul natural, dar şi activitatea şi creaţiile omului, acesta ocupând o dublă poziţie: de “component” al mediului şi de “consumator”, de beneficiar al mediului. Conceptul actual de “mediu înconjurător” are un caracter dinamic, care caută să cunoască, să analizeze şi să urmărească funcţionarea sistemelor protejate în toată complexitatea lor. Prin “resurse naturale” se înţelege: totalitatea elementelor naturale ale mediului înconjurător ce pot fi folosite în activitatea umană: resurse neregenerabile – minerale şi combustibili fosili; resurse regenerabile – apă, aer, sol, floră, faună sălbatică; resurse permanente – energie solară, eoliană, geotermală şi a valurilor. În întreaga activitate a mediului înconjurător se urmăreşte nu numai folosirea raţională a tuturor aceste resurse, ci și corelarea activităţii de sistematizare a teritoriului şi localităţilor cu măsuri de protejare a factorilor naturali, adoptarea de tehnologii de producţie cât mai puţin poluante şi echiparea instalaţiilor tehnologice şi a mijloacelor de transport generatoare de poluanţi cu dispozitive şi instalaţii care să prevină efectele dăunătoare asupra mediului înconjurător, recuperarea şi valorificarea optimă a substanţelor reziduale utilizabile. Astfel noţiunea de “mediu înconjurător” cuprinde de fapt, toate activităţile umane în relaţia om-natură, în cadrul planetei Terra.

Problemele mediului nu vor putea fi rezolvate decât de persoanele care vor fi capabile să facă judecăţile de valoare, astfel încât să se depăşească limitele înguste ale intereselor umane. Implementarea efectivă a educaţiei ecologice va fi posibilă doar dacă ea este realizată de toate segmentele comunităţii:

- părinţii care îşi învaţă copiii să acţioneze cu respect faţă de ceilalţi oameni şi faţă de mediu; - cadre didactice care includ educaţia ecologică în lecţiile lor;
- copii care-şi ajută părinţii, împărtăşindu-le cunoştinţele dobândite la şcoală, să devină responsabili şi conştienţi schimbându-şi comportamentul faţă de mediu;
- angajaţii din mass-media care îşi folosesc priceperile creative pentru a inspira oamenii cu o nouă înţelegere şi respect pentru mediu şi dorinţa de a-l proteja;
- persoanele din mediul legislaţiei care să proiecteze legile cerute de dezvoltarea socioeconomică durabilă şi să evalueze aplicarea lor;

Scopul principal al educaţiei privind mediul înconjurător este acela de a oferi fiecărui individ posibilitatea de a manifesta o atitudine personală , responsabilă faţă de mediu în care trăieşte. Deteriorarea mediului ambiant este cauzată de: existenţa prea multor automobile, avioane cu reacţie şi nave de mare tonaj, a prea multor fabrici care funcţionează după tehnologii vechi, poluante, mari consumatoare de materii prime, apă şi energie, fenomene care sunt determinante, în ultimă instanţă,de necesităţi crescânde ale unei populaţii aflate în stare de explozie demografică şi în deosebi de existenţa marilor aglomerări urbane. Protecţia mediului înconjurător este una dintre cele mai importante probleme la nivel mondial, iar viitorul omenirii depinde în mod direct de cum ştim sa avem grijă de mediu. În acest sens se stabilesc mereu măsuri de protejare a mediului pentru viitor. Protecţia apelor şi a ecosistemelor acvatice care au

ca obiect menţinerea şi ameliorarea calităţii şi productivităţii naturale ale acestora, în scopul evitării unor efecte negative asupra mediului, sănătăţii umane şi bunurilor materiale,protecţia atmosferei prin prevenirea, constituie unele din măsurile cele mai importante stabilite pentru un viitor cât mai frumos al umanităţii.

Din prieten al naturii omul poate deveni duşmanul ei, periclitând prin acţiunile sale chiar viaţa planetei. Societatea trebuie să găsească măsuri de înlăturare a cauzelor care pun în pericol viaţa, de folosire raţională a resurselor Globului Pământesc, de eliminare a poluării.

Protecţia mediului înconjurător a devenit un obiectiv major al lumii contemporane. Omenirea caută înfrigurată soluţii pentru prevenirea poluării mediului de viaţă şi crearea unui mediu echilibrat şi propice vieţii. Din primii ani de şcoală copiii îşi însuşesc primele noţiuni despre natură, acesta contribuind la formarea unei gândiri cauzale a copiilor, la dezvoltarea spiritului de observaţie, la formarea de priceperi şi deprinderi active, precum şi la dezvoltarea afectivă, voluţională a fiecărui copil. Aici se fac primii paşi în formarea unei conduite ecologice, care presupune acţiuni pentu conservarea, gospodărirea, ocrotirea şi protecţia naturii. Cunoscând natura şi descifrându-i tainele sub îndrumarea învăţătorului, elevii vor înţelege importanţa acesteia şi necesitatea de a o păstra sănătoasă pentru ei şi penru generaţiile următoare. În acest sens printr-o serie de activităţi sunt aduse în atenţia copiilor şi nu numai probleme legate de efectele impactului omului asupra naturii, pentru ca aceştia să înţeleagă pericolele ce ameninţă planeta.

Există câteva lucruri pe care le putem face pentru a proteja şi noi mediul înconjurător, în loc să fim numai consumatori şi atât. Pământul nu are resurse inepuizabile şi nu este corect ca tocmai noi, cei care avem conştiinţă, să-i facem atât rău. Conservarea Pământului porneşte de la mine, de la tine…şi mai apoi se vor schimba şi industriile şi ce mai trebuie schimbat. Noi trebuie să luăm atitudine, apoi îi vom determina şi pe ceilalţi să păstreze şi să respecte Mama Natură, care ne susţine viaţa din toate punctele de vedere. Ea poate trăi fără noi, dar noi fără ea nu putem…

La acest sfârşit de secol şi început de mileniu, lumea se află în efervescenţă. Schimbările care au avut loc şi vor avea loc, creează, într-o viziune optimistă, speranţe şi pentru remedierea fie şi treptată a mediului înconjurător. În tumultul generalizat al schimbărilor, trebuie să tragem încă un semnal de alarmă legat de mediul înconjurător şi de supravieţuirea omului şi a existenţei vieţii pe Terra.

Necesitatea aplicațiilor didactic-pedagogice pentru păstrarea mediului natural curat

Prof. Mustață Maria Claudia

Natura este un izvor imens de resurse materiale și spirituale pentru om, de aceea cunoașterea importanței și necesității ocrotirii naturii precum și conservarea biodiversității reprezintă un obiectiv central în cadrul activităților ecologice.

În cadrul acestor activităţi, cu caracter ecologic ,se urmărește insuflarea respectului pentru natură şi formarea unor deprinderi de protejare a mediului înconjurător. „Cine nu iubeşte o floare nu e în stare să-i iubească nici pe oameni", afirmă John Ruskin, filosof care a propovăduit dragostea pentru natură, nu numai ca izvor de trainică gândire, dar mai ales ca susţinere în viaţa fiecărui om. Orice copil poate deveni prieten al naturii dacă o respectă şi participă la refacerea ei. Natura are nevoie de prieteni, iar noi educatoarele prin educaţia pe care o facem copiilor referitoare la acest subiect este să insuflăm cu toată puterea, prin argumente puternice, dragostea pentru natură cu tot ceea ce ea ne oferă măreţ ori simplu, bogat ori modest .

Informaţia despre protecţia mediului ar trebui să facă parte din educaţie de la copiii de grădiniţă pe tot parcursul vieţii, cu accent pe valoarea pe care mediul o constituie, crându-se în acest fel o cultură privind mediul. Cunoaşterea naturii, a mediului înconjurător, cu toate fenomenele sale biologice este necesară pentru formarea unor noţiuni, idei, convingeri, raţionamente, a unui comportament adecvat şi a conştiinţei de mediu. E bine ca omul de mâine să ştie ce e bine şi ce e rău în raporturile cu "natura mamă" pentru ca mai târziu tânărul, iar apoi adultul să acţioneze în consecinţă. Dacă informaţia privind mediul ar face parte sistematic din educarea copilului şi adultului ar fi un mare pas pentru salvarea Terrei. A respecta natura, a o înţelege şi a o iubi trebuie să devină o trăsătură de caracter.

Educaţia privind mediul nu poate fi desfăşurată doar de la catedră sau doar prin teorii prezentate în sala de clasă. Dezvoltarea atitudinilor, a posibilităţii acţiunilor viitoare, legate de mediu, trebuie exersate prin participare, prin experienţa proprie a celor instruiţi/educaţi, acestea ducând, în mai mare măsură, la implicare şi în procesul instruirii. Astfel, cadrele didactice au datoria de a desfăşura o activitate sistematică, concentrică, conjugată şi precis direcţionată de educaţie privind mediul, organizând acţiuni practice de implicare a elevilor în menţinerea purităţii mediului ambiant, pe anumite zone, prin antrenarea lor în igienizarea spaţiilor verzi, în plantarea de copaci sau sădirea de flori. Scopul principal al educaţiei cu privire la mediu este acela de a dezvolta la nivelul întregii umanităţi o atitudine de responsabilitate în folosirea şi conservarea resurselor naturale. În acest scop, învăţământului îi revine un rol tot mai important în educarea tineretului,prin formarea unei conştiinţe de mediu. Educaţia pentru protecţia mediului este procesul prin care se recunosc valorile şi se clarifică ideile necesare pentru a înţelege şi a aprecia relaţiile existente dintre om şi natură. Procesul educaţional are drept sarcină sublinierea faptului că, în contextul actual, nu este vorba de conservarea naturii în dauna omului, ci, din contră, asigurarea viitorului şi bunăstării omenirii în armonie cu natura. În această privinţă, cunoştinţele despre mediu constituie un element din ce în ce mai important în explicarea politicii de protecţie a mediului înconjurător. Copiii trebuie să cunoască gravitatea pericolului pe care îl

au acţiunile distrugătoare ale oamenilor asupra naturii, să înţeleagă locul şi rolul omului în biosferă şi să conştientizeze care sunt datoriile lor faţă de mediul natural.

Excursiile şcolare pot fi un bun prilej de informare privind mediul, dacă ele sunt bine concepute şi organizate, propunându-şi, în primul rând, obiective educaţional-formative pozitive, privind relaţia om-natură şi în subsidiar agrementul în sine.

Rolul educatorilor constă tocmai în transmiterea informaţiilor cu privire la pericolele care derivă din degradarea mediului, unul din obiectivele vizate fiind acela de a face populaţia să ia cunoştinţă de aceasta, fără a crea o stare de teamă. Scopul transmiterii informaţiile despre mediu este incitarea fiecărui individ în aşa fel încât să se simtă direct angajat în această problemă, pentru a-i crea un sentiment de responsabilitate şi voinţa de a acţiona personal. Pentru a fi eficace, educaţia în domeniul protecţiei mediului trebuie făcută într-un sistem unitar care să se adreseze copiilor, adolescenţilor, adulţilor şi care să comporte un învăţământ metodic la toate nivelele şcolare şi extraşcolare. Toate acestea se pot realiza prin acţiuni de informare privind mediul înconjurător şi anume: documentarea din cărţi, reviste, filme documentare, pliante, emisiuni mass-media, internet, învăţând de la experţi. Fie că este realizată pe căi oficiale, fie că este dobândită pe oricare alte căi şi din orice alte surse, informaţia corectă privind mediul are şi menirea de a contribui la educarea continuă a locuitorilor planetei, la formarea unor atitudini, şi în acest fel ar trebui să ducă la crearea unei reale conştiinţe de mediu; o reală conştiinţă de mediu implică şi respectul faţă de valorile colective dintre care face parte şi mediul cu elementele sale; când o asemenea conştiinţă există, atunci informaţia privind mediul devine cultură .

Cea mai eficientă soluţie, aflată la îndemâna fiecăruia dintre noi, capabilă să menţină şi să întărească sănătatea omului, este lupta pentru redobândirea unui mediu sănătos.Astăzi este nevoie ca în raportul om – natură să intervină o schimbare de concepţie; între mediul ecologic al naturii să existe un echilibru. Şansa ca mediul în care trăim să fie protejat aşa cum trebuie este aceea ca toţi să respectăm legile date în acest sens, iar abaterile să fie pedepsite cât mai aspru. Astfel copiii noştri se vor bucura de o natură curată, frumoasă şi plină de sănătate.

În concluzie, şcoala are sarcina de a mobiliza elevii în organizarea şi desfăşurarea unei susţinute mişcări de ocrotire a naturii, apelând la toate mijloacele pentru păstrarea curăţeniei şi sănătăţii mediului ambiant social şi cultural, toate acestea ducând în final la formarea unei „conştiinţe de mediu”

“Totul a ieşit bun din mâinile naturii pentru a degenera în mâinile omului” – J.J. Rousseau.

Protecţia mediului înconjurător– categorii de activităţi pentru realizarea educaţiei formale, nonformale şi informale

Prof. înv.primar Niste Ramona
ȘCOALA Gimnazială,, Avram Iancu" Dej

Natura a fost, este şi va fi indispensabilă speciei umane. Resursele pe care le-a pus la dispoziţie au fost văzute de oameni de-a lungul timpului, de cele mai multe ori, ca fiind inepuizabile. Însă orice activitate cu specific uman a influenţat în mod pozitiv sau negativ mediul fizic. Aşa se face că în prezent la scară mondială, nu doar că se constată existenţa unor de probleme de reală importanţă, precum poluare, încălzire globală, lipsa resurselor energetice, defrişări masive, ci se întreprind şi activităţi cu scopul de a se realiza conştientizarea necesităţii protecţiei mediului înconjurător.

Implementarea acţiunilor de protejare se realizează pe toate palierele sociale, de la vârste fragede, până la cele înaintate, în mod instituţionalizat sau nu. Pornind de la potenţialul de formare umană, prin educaţia realizată în şcoli, spre ceea ce se numeşte educaţie permanentă şi autoeducaţie, *educatul de mâine* va fi cel care îşi va însuşi şi comportamente de protejare a naturii.

În lucrarea de faţă vom identifica o serie de activităţi cu caracter educativ, la nivel formal, nonformal şi informal, realizabile pentru toate categoriile de vârste. Vom specifica rolul lor în formarea şi dezvoltarea personalităţii umane, precum şi caracterul interdisciplinar al acestora.

Educaţia formală realizată într-un cadru instituţionalizat, printr-o serie de acţiuni sistematice şi organizate de către cadre didatice pregătite (Stan, 2001), incumbă o gamă largă de conţinuturi specifice, între care se regăsesc şi cele care ţin de problematica lumii contemporane, în care se integrează şi subiectul de faţă, protecţia mediului.

Acest tip de educaţie permite categoriile de activităţi să fie constituite în cadrul: unei singure discipline de învăţământ specifice, respectiv domeniu experienţial; mai multor discipline aparţinând unei singure arii curriculare; la nivel transversal, pe mai multe arii curriculare; ca disciplină de sine stătătoare.

Fie că sunt activităţi desfăşurate la nivel preşcolar, primar, gimnazial, liceal, în funcţie de modalitatea în care sunt implementate în cadrul instituţionalizat al grădiniţei, şcolii, liceului, ele au de cele mai multe ori forma următoare:

a) activităţi de convorbire pe baza unor imagini/vizite/prezentări PowerPoint/ diafilme/documentare
b) b) jocuri de rol/dramatizări/piese de teatru/scurtmetraje
c) Studii de caz/Proiecte, proiecte tematice, de grup, individuale

Caracteristicile acestui tip de educaţie formală ecologică ţin de faptul că au scopul de a informa elevii, părinţii, comunitatea, cu privire la probleme cu care se confruntă natura, omenirea, şi de a oferi soluţii fictive pentru soluţionarea lor. Modalitatea lor de organizare poate

oscila de la frontal spre cooperare în perechi, grup, cu strategii didactice tradiţionale şi moderne, dar cu insistare pe ultimile, care oferă un grad mai sporit de interactivitate.

Rolul lor în dezvoltarea educatului stă în formarea unei conştiinţe active pentru protejarea naturii, prin caracterul preponderent informativ, conştientizându-se problemele care apar în urma încălzirii globale, defrişărilor, în urma comportamentului agresiv asupra mediului, în urma atitudinii negative. El se extinde spre dezvoltarea: proceselor gândirii, aptitudinilor/talentului, moralităţii, lucrului în echipă.

Educaţia nonformală reprezintă totalitatea acţiunilor extra-para-peri şcolare, organizate, structurate şi instituţionalizate, cu efecte formative, dar desfăşurate în afara sistemului de învăţământ (Bontaş, 1998). Se concretizează într-o educaţie complementară pentru elevi, suplimentară pentru cei care şi-au întrerupt studiile, de subsituţie, pentru cei analfabeţi (Jinga, 2008).

Activităţile cu caracter ecologic, în cadrul educaţiei non-formale pot lua următoarea formă:

- acţiuni de selectare a deşeurilor pe cele patru categorii: hârtie, plastic, baterii, electrocasnice, în cadrul spaţiilor şcolare, instituţiilor locale;
- activităţi de ecologizare a spaţiilor publice din şi în afara comunităţii locale;
- activităţi de plantare de pomi, flori, plante;
- activităţi de protejarea a animalelor fără stăpân;
- activităţi de promovare cu mesajul: *Protejaţi natura;*
- concursuri cu temă ecologică

Rolul lor constă în caracterul practic pe care-l conţin, dezvoltând în special comportamente pozitive faţă de mediu, prin acţiuni directe cu acesta. Educatul implicat poate să-şi însuşească pe o durată mai lungă de timp noţiuni şi acţiuni de protecţie, realizându-se astfel mult dorita educaţie peramentă şi autoeducaţie.

Educaţia informală reprezintă totalitatea influenţelor nesistematice, neorganizate, spontane cu care individul vine în contact, din partea familiei, a grupului de prieteni, mass-mediei (Jinga, 2008). Unul din factorii cu care se intră des în contact şi care promovează acţiuni de natură ecologică este mass-media. Familia şi grupul de prieteni urmează pe locul II.

Se regăsesc în acest tip de educaţie modalităţi de promovare ca:

a) mediatizarea situaţiilor critice ale stării mediului înconjurător;
b) promovarea unor acţiuni de ecologizare;
c) selectare a deşeurilor de la nivel local spre fiecare familie;
d) activităţi în timpul liber, desfăşurate cu prietenii, rudele, de ecologizare a unor spaţii verzi, publice;

Rolul lor constă în soluţionarea problemei mediului cu care se confruntă Terra. Aici se adaugă şi închegarea unor relaţii cu scop umanitar, creare de prietenii, socializare, interculturalitate, în cazul în care activităţile se extind la nivel internaţional.

Caracterul interdisciplinar este observabil. Aşa cum cele trei tipuri de educaţie se află în strânsă interdependenţă, aşa sunt şi activităţile enumerate. Plecând din spaţiul instituţionalizat, cu rolul de a informa, se trece spre cel nonformal, cu un caracter formativ-aplicativ, cu rolul de a acţiona, finalizându-se cu realităţile informale, din care individul este capabil să selecţioneze şi să acţioneze din proprie iniţiativă, la nivel local, naţional, internaţional.

Educaţia vizează formarea şi dezvoltarea personalităţii umane. Actualmente, alături multe alte priceperi, deprinderi, aptitudini, atitudini, în concepţia despre lume şi viaţă se cuprinde şi atitudinea pozitivă faţă de mediu. Caracterul prospectiv al educaţiei este un element de legătură favorabil derulării activităţilor cu scopul protejării naturii. Viitorul lumii în care oamenii convieţuiesc este direct proporţional cu *starea de sănătate* a mediului. Pentru aceasta, în grădiniţe, şcoli primare, gimnaziale, licee şi chiar în învăţământul universitar, trebuie să se pună accent pe implicarea activă a educaţilor în activităţi ecologice, de natură să stopeze încălzirea golobală, defrişările masive, şi nu doar.

Bibliografie

Bontaş, I., *Pedagogie*, All, Bucureşti, 1998.
Jinga, I., Istrate, E., Diga, G., *Manual de pedagogie. Manual destinat studenţilor de la departamentele pentru pregătirea personalului didactic, profesorilor şi institutorilor din învăţământul preuniversitar*, All, Bucureşti, 2008.
Stan, C., *Teoria educaţiei. Actualitate şi perspective*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj, 2001.
Văidianu, Dumitru, Văidianu, Ecaterina, *Educaţie ecologică*, Editura Mirton, Timişoara, 2003.

Surse web
http://www.edu.ro/resurse/downloads/Educatie_ecologica-romana/Ed_eco-Ghid_primar.pdf, la 24.09.2015

Necesitatea aplicațiilor didactic-pedagogice pentru păstrarea mediului curat

Prof. Înv. Preșc. Ogrean Mihaela Carmen
Grădinița cu Program Normal Șeulia de Mureș, jud. Mureș

Copilul, pe parcursul activității și conform intereselor sale, dobândește experiențe despre relațiile formale, cantitative și conform intereselor sale, dobândește experiențe despre relațiile formale, cantitative și spațiale ale mediului apropiat și larg. Descoperind realitatea, se formează atitudinea afectivă pozitivă față de natură, față de creațiile omului, învață să le protejeze, să păstreze valorile.

Pe parcursul descoperirii mediului, copilul dobândește experiențe necesare orientării sale în mediu, în conformitate cu particularitățile de vârstă. Sarcina noastră este de a oferi copiilor posibilitatea să cunoască activ mediul înconjurător, să asigurăm ocazii, timp, loc și mijloace pentru dobândirea de cunoștințe și experiențe spontane și organízate, de a le forma cultura mediului și obiceiuri de viață sigură și sănătoasă.

Copilul de 3-7 ani învață pe baza percepțiilor. Noi trebuie doar să avem dispoziția necesară de a observa natura împreună cu ei. Să o observăm și să povestim despre ea.

În era actuală când poluarea aerului, apei și solului sufocă Pământul, când defrișările necontrolate provoacă tot mai des dezastre ale naturii, este momentul, să acționăm în vederea formării unor atitudini şi aptitudini necesare înţelegerii relaţiilor care există între om şi natură, să educăm copiii în vederea înţelegerii, protejării și îmbunătăţirii mediului creând astfel condiţii de a trăi într-un mediu curat, propice vieții. Planeta vieții este planeta noastră, a oamenilor, și împreună putem contribui la promovarea și menținerea unui mediu curat, sănătos, învățând cum să fim ecologiști.

Educația ecologică începută în grădiniță are scopul de a cultiva interesul copiilor pentru un mediu natural curat, formarea dragostei față de natura și dezvoltarea convingerilor de ocrotire a mediului înconjurător, de utilizare rațională a resurselor de mediu pentru o lume mai bună și mai sănătoasă. Așadar, copiii trebuie să conștientizeze și să exprime respectful pentru mediul natural de care beneficiem cu toții și pe care îl vor moșteni generațiile viitoare.

Copiii trebuie să realizeze că problemele mediului înconjurător sunt ale lumii întregi, ale fiecăruia dintre noi, iar fiecare acțiune negativă a noastră, oricât insignificantă ar părea, poate să afecteze în mod distructiv natura. Semnalele de alarmă lansate de specialiști, explicațiile și statisticile întocmite de aceștia au un rol incontestabil, dar pentru implicarea și acțiunea eficientă de formare în sens ecologic se ajunge prin sensibilizare și prin antrenarea componentelor affective și volitive ale copiilor de vârstă fragedă. De aceea, activitățile de educație ecologică se desfășoară într-o atmosferă relaxantă, unde interesul și comunicarea să încurajeze inițiativele, dar și opțiunile fiecăruia.

Orice copil poate devein un prieten al naturii, cu condiția să respecte natura. Aceasta înseamnă azi, mai mult ca oricând, să o privească în calitate de adevărat ecolog – cetățean, cu gândul refacerii ei.

Comportamentele și convingerile formate la o vârstă cât mai fragedă sunt cele care se păstrează cel mai bine toată viața. Astfel grădinița face primii pași în formarea unor conduit ecologice adecvate ocrotirii și îngrijirii naturii. Pentru realizarea acestora, tot maimult se pune accent pe organizarea de activități care să îi pună pe copii în contact direct cu natura, spre a-I cunoaște tainele și frumusețile.

În continuare voi prezenta câteva activități pe care le putem desfășura cu copiii în vederea păstrării mediului natural curat:

- ❖ ” Cum protejăm natura?” – întâlnire cu un angajt al Ocolului Silvic, dialog cu acesta (prezentarea regulilor de comportament când ieșim la picnic și necesitatea respectării lor).
- ❖ ” Curățenie pe strada mea” - plimbare cu scop de observare (observarea situaţiilor concrete de aplicare a normelor de îngrijire a mediului în care trăim).
- ❖ ” Viaţă sănătoasă pe Planeta Albastră” - prezentări PPT (prezentarea unor situaţii concrete de nerespectare a regulilor de protecție a mediului).
- ❖ ” Bucuria Pământului, bucuria copiilor” – cântec (cunoaşterea semnificațiilor culorilor pe hartă și intonarea cântecului).
- ❖ ” Îmi fac singur jucării” – activitate practică (realizarea unor jucării din materiale reciclabile).
- ❖ ” De-a pădurarul” - joc de rol (aplicarea regulilor de protejare a mediului în situaţii de joc).
- ❖ ” Să păstrăm Pământul viu!” - desen; pictură (redarea, prin desen/pictură, a unor momente din mediul înconjurător).
- ❖ ” Preşcolarii ştiu să selecteze corect gunoiul!” – concurs (evaluarea cunoştinţelor privind cunoaşterea și repectarea normelor de protejare a mediului și cei trei ,,R,,).
- ❖ ” Misterele și minunile naturii” – lectura educatoarei
- ❖ ”Ce se întâmplă dacă nu ne pasă?” – convorbire tematică
- ❖ ”Iubim natura” – drumeții (activități dirijate în timpul excursiilor/drumețiilor).

BIBLIOGRAFIE

1. ”Cartea educatoarei” – Ghid practic – aplicativ, Târgu Mureș, 2000
2. ”Planificarea și Proiectarea activităților”, în conformitate cu prevederile Curriculumului pentru Educația Timpurie, 5-6 ani, Editura Trend
3. ”Revista Învățământul Preșcolar și Primar” 1–2/2018, Editura Arlechin
4. Didactic.ro

Necesitatea aplicațiilor didactic-pedagogice pentru păstrarea mediului natural curat

Prof. Înv. Primar PALCU FLOAREA
Școala Gimnazială Grozești, jud. Mehedinți

Natura, prin caracterul său viu şi dinamic, trezeşte interesul copiilor, iar sub îndrumarea dascălului, activităţile desfăşurate îi înarmează pe copii cu informaţii diverse, lărgindu-le capacitatea de a cerceta şi de a descoperi relaţiile dintre fenomene, le răspunde dorinţei acestora de investigare, curiozităţii lor şi specifice vârstei.

Mediul înconjurător ne asigură condiţiile necesare vieţii, însă depinde de noi dacă dorim să folosim aceste elemente esenţiale cât mai util sau dacă vrem să ocolim acest aspect al vieţii noastre. Poluarea planetei se agravează pe zi ce trece şi se pare că populaţia nu 12 acordă interes suficient acestui proces nociv. Convingerea că această problemă este doar a specialiştilor şi a forurilor internaţionale, este tot atât de eronată, pe cât este şi de gravă.

Ocrotirea planetei este o problemă mondială, şi, tocmai de aceea, fiecare persoană trebuie săşi asume această responsabilitate. Viitorul omenirii pare să fie pus sub semnul întrebării, dacă nu se iau măsuri energice de protecţie a planetei. Omul a înţeles că face şi el parte din natură, că Terra şi resursele ei sunt limitate, că această planetă funcţionează ca un sistem şi că dereglările produse într-un loc pot avea repercursiuni pentru un întreg circuit, inclusiv pentru om.

Acest parteneriat sprijină dezvoltarea unei atitudini pozitive, autonome, care să armonizeze relaţiile cu sine şi cu ceilalţi, cu mediul înconjurător. Considerăm că relaţia de prietenie nu e numai o posibilitate, ci şi o necesitate. La această vârstă, copiii au nevoie să înveţe şi să ia în considerare punctul Dt.

Dacă ar fi posibil să cutreieri pământul în lung şi-n lat , ai avea impresia că vizitezi de fapt un muzeu în aer liber, în interiorul căruia faci cunoştinţă cu istoria planetei. Cu generozitate , natura te chemă să iei parte la "Viaţa tainică a stâncii, a arborelui, a zmeurei şi ferigii..." , aşa cum a simţit şi a spus marele iubitor de natură Mihail Sadoveanu. Sunt creaţii ale naturii în faţa cărora, privindu-le rămâi împietrit ; scriitorul nu găseşte cuvinte pentru a reda ceea ce vede şi simte, pictorul găseşte cu greu culorile , iar sculptorul nu ar şti ce să facă pentru a şlefui asemenea perfecţiuni. De două milioane de ani , de când există omul pe pământ , natura l-a ocrotit , fiindu-i prietenă .

Ea l-a protejat , respectându-şi legile , regenerându-se nestingherită . Natura , prietena omului ! Dacă ne gândim la prietenia care-i uneşte pe oameni , afecţiunea dintre ei , atunci înţelegem că şi omul trebuie să manifeste respect şi dragoste pentru natură , ca lume ce constituie realitatea înconjurătoare , cu tot ce este însufleţit şi neînsufleţit .

Datorită intervenţiei nechibzuite a omului , natura este astăzi în pericol . De aceea , ea trebuie ocrotită cu grijă. Omul trebuie să manifeste înţelegere pentru fiinţele şi nefiinţele ce compun lumea înconjurătoare . Pentru a fi prietenul naturii trebuie să ai o gândire şi un comportament ecologic. Şi pentru a înţelege mai bine acestea , trebuie să ştii că ECOLOGIA îl sfătuieşte ce este şi ce nu este bine să facă în relaţia lui cu natura , într-un cuvânt , aceasta îl învaţă pe om cum să ocrotească natura.

Un mare administrator şi iubitor de natură spunea : "Natura este cel mai desăvârşit maestru, ce de nenumărate secole lucrează pentru a îmbrăca pământul cu formele cele mai artistice, a-l înfrumuseţa cu ornamentele neînchipuite, creând monumente nepieritoare." Dacă aţi

şti că pe pământ există râuri ciudate , lucruri care fierb , lacuri cu valuri de foc , lacuri de asfalt, stânci de marmură, Strâmtoarea Cerbului, Cheile Bicazului, Cheile Turzii, pădurile pietrificate, pădurea de fier, păduri de piatră şi de lut, flori de piatră, Piatra Soarelui, Turnul Diavolului, Muntele celor 99 de stânci ciudate, Sfinxul, Babele, Familia Sfincşilor, Pietrele Doamnei, Creasta Cocoşului, orgi naturale şi multe alte asemenea minunăţii, cu siguranţă aţi devenit neobosiţi admiratori, protectori şi iubitori ai naturii . 20 Soarele nu răsare numai pentru un om ,el încălzeşte şi pe buni şi pe răi,pe toţi cei care locuim Pământul,ca o familie într-o casă.

Apariţia Pământului este o minune,iar viaţa noastră este condiţionată de existenţa lui. Primele forme de viaţă de pe planeta noastră au apărut în apa mărilor şi oceanelor , începând cu organisme simple, mai târziu apărând peştii şi celelalte animale de pe uscat.

Cu milioane de ani în urmă Pământul a fost dominat de dinozauri, iar după dispariţia acestora au apărut mamiferele.De atunci începe şi apariţia omului pe Pământ, ca fiinţă ce se deosebeşte de celelalte vieţuitoare , prin faptul că vorbeşte,gândeşte, are capacitatea să-şi creeze unelte pe care le foloseşte pentru a-şi îmbunătăţii viaţa. Plantele de pe Terra alcătuiesc lumeaverde, care este foarte variată şi bogată, de la plante mici greu de observat, până la uriaşii arbori de vârstă seculară.

Încă de la apariţia omului pe Pământ şi până astăzi, plantele i-au fost prietenul cel mai apropiat, asigurându-i hrana, îmbrăcămintea, folosindu-i în prevenirea şi tratarea unor boli, la construirea uneltelor şi a locuinţelor etc.

La începutul existenţei sale, omul se hrănea în mare măsură cu rădăcini , seminţe, fructe. Astfel, el s-a apropiat de lumea plantelor, a învăţat să le cunoască, să le îngrijească,să le ocrotească şi să le folosească. De-a lungul timpului însă, omul, ca un copil atras de jocul de-a stăpâni natura, de-a călători mai repede, de-a trăi mai comod, a fost ameţit de uriaşele sale succese tehnice, devenind vrăjitorul cel rău în unele situaţii, stârnind natura, punând-o în pericol cu propria lui nesăbuire. Poluarea ameninţă prezentul şi viitorul omenirii.

Omul trebuie să-şi lege interesele de legile naturii, să gândească şi să acţioneze aşa încât să nu-i facă rău. Cel ce luptă împotriva poluării este cel mai bun prieten al naturii.

Dascălul are menirea ca de la vârste cât mai fragede să conştientizeze copilul de rolul pe care îl are în comunitatea din care face parte in protejarea naturii şi că nu poate trăi fără aceasta. Trebuie să înveţe să respecte natura, să o ocrotească, să îngrijească solul , apa, aerul, plantele şi animalele, pentru ca atunci când spunem NATURA să vedem o mare de verdeaţă, presărată cu flori, să simţim atingerea duioasă a soarelui şi adierea vântului, să auzim zgomotul cristalin al apelor şi cântecul fermecător al păsărelelor.

Iată doar câteva din îndemnurile pe care le putem da elevilor noştri pentru a pune capăt distrugerii naturii¤ Nu arunca nimic la voia întâmplării!

¤ Nu rupe florile(nici măcar o frunză)!

¤ Nu murdări apele cu deşeuri sau substanţe toxice! 21

¤ Colectează materialele reciclabile(sticlă, hârtie, plastic)!

¤ Nu contribui la ridicarea munţilor de gunoi în păduri , parcuri, grădini, pe stradă, în curtea şcolii sau în clasă!

¤ Nu otrăvi aerul cu tot felul de gaze!

¤ Nu incendia pădurea!

¤ Sădeşte un pom pentru a te putea bucura de fapta ta! Copile,nu contribui la distrugerea naturii, ci la refacerea ei, menţinând curăţenia şi îngrijind frumuseţile ei, oriunde te-ai afla!

Protejarea mediului înconjurător trebuie să ne preocupe pe fiecare dintre noi, copii sau adulţi,care cu dragoste şi grijă pentru frumuseţile naturii, putem să ne oferim, nouă şi generaţiilor viitoare,şansa de a cunoaşte tainele vieţii vegetale şi animale şi putem să ne bucurăm de minunăţiile pe care ni le oferă natura.

Îndatorirea de a proteja mediului înconjurător

Secretar: Gabriela Pavăl -
Colegiul Economic„Dimitrie Cantemir” Suceava

Dreptul fundamental al omului la un mediu înconjurător sănătos, este privit atât ca un drept natural recunoscut fiecărui individ indiferent de apartenenţa sa politico-juridică la un anumit stat, cât şi o libertate, ceea ce oferă titularului acestui drept posibilitatea de a-şi alege modalităţile de realizare şi protecţie a dreptului nominalizat, fiind tălmăcit ca un drept individual fundamental consfinţit în majoritatea constituţiilor lumii şi asigurat prin instituirea îndatoririi de a proteja mediul înconjurător, deoarece un drept poate fi realizat numai atunci când lui îi corespunde o anumită obligaţie a statului şi organelor sale de a-l asigura sau este imposibilă realizarea acestui drept fără datoria solemnă de a contribui prin toate mijloacele posibile la protecţia şi ameliorarea mediului înconjurător.

Oamenii trebuie să știe că în mâinile lor se află viitorul planetei și că prin ceea ce fac ei astăzi vor influența în mod decisiv viața copiilor și a nepoților. Acțiunile în această privință nu sunt dificile, nu necesită investiții uriașe, ba chiar, de multe ori, duc la realizarea unor economii substanțiale.

Motivele principale pentru care trebuie să protejăm mediul sunt:

● protejarea ecosistemului. A venit momentul să nu mai punem în pericol pădurile, oceanele, animalele și toate ființele care trăiesc pe această planetă.

● protejarea omenirii. Populația globală continuă să crească, însă generațiile viitoare vor locui pe o planetă total diferită decât cea pe care am copilărit noi. Schimbările din prezent vor îmbunătăți viața oamenilor din viitor.

● obligația morală. Suntem ființe inteligente, cunoaștem problemele cu care se confruntă planeta și avem acces la numeroase soluții pentru a o proteja. De aceea, oamenii sunt responsabili de îngrijirea mediului.

Este adevărat că statele, în general, au atribuțiile esențiale în protejarea mediului înconjurător, dar fiecare om ar putea face mici eforturi în această privință, eforturi amplificate de numărul mare de acțiuni individuale. Dacă orice persoană ar respecta pe cât posibil regulile și principiile generale în această privință, efectele ar fi vizibile imediat, iar întoarcerea la o natură curată va fi posibilă într-o perioadă relativ scurtă de timp.

Colectarea separată a deșeurilor reprezintă cea mai ușoară metodă de pus în practică de către oricine. Prin selectarea deșeurilor menajere de cele care pot fi reciclate și reutilizate se protejează natura, se reduce cantitatea de substanțe cu efect poluat ce ajunge în natură și se fac economii mari de energie pentru manufacturarea altor produse. Colectarea separată a deșeurilor reprezintă, așadar, nu doar o obligație legală, ci și una morală față de natură.

Energia electrică este produsă încă, în mare parte, prin arderea combustibililor fosili și orice economie în acest sens înseamnă mai puțin CO_2 eliminat în atmosferă. Închiderea aparatelor electrice atunci când nu sunt utilizate, limitarea folosirii aerului condiționat și a încălzitoarelor electrice, înlocuirea consumatorilor de curent electric cu unii economici vor duce la protejarea planetei, dar, în același timp, și la reducerea facturilor la curent electric.

Utilizarea energiei alternative, cum ar fi panourile fotovoltaice, panourile solare pentru încălzirea apei sau instalațiile eoliene, va duce la limitarea consumului de curent electric din rețeaua națională și implicit la scăderea cantității de combustibili folosili arși în termocentrale. Investițiile în această privință se amortizează în câțiva ani prin reducerea facturii la curent electric.

Înlocuirea obiectelor din plastic de unică folosință cu altele cu utilizare îndelungată sau cu unele făcute din materiale biodegradabile este o metodă extrem de bună de a limita cantitatea de plastic ce ajunge la gropile de gunoi.

Conservarea biodiversității poate fi făcută de oricine prin limitarea acțiunilor distructive asupra naturii, prin folosirea unor produse biodegradabile, prin achiziționarea unor obiecte produse prin respectarea legilor cu privire la mediul înconjurător și prin participarea la acțiuni de ecologizare a diferitelor zone naturale.

Acțiuni în această direcție pot fi întreprinse și la serviciu. Indiferent că este vorba despre birouri, unități comerciale sau de producție, oamenii implicați într-un astfel de domeniu pot face mici eforturi care se vor transforma în mari efecte asupra sănătății planetei.Limitarea consumului de energie electrică este cea mai bună soluție în această privință. Există metode diverse, cum ar fi înlocuirea becurilor cu incandescență cu cele economice, de tip LED, închiderea computerelor și a altor dispozitive pe timpul nopții, când nu sunt folosite, oprirea aerului condiționat sau a încălzirii atunci când spațiile sunt goale. Multe firme încep să folosească energiile regenerative pentru a pune în funcționare diverse echipamente electrice și electronice, ceea ce ar duce la beneficii duble, atât economice, cât și ecologice.

Hârtia reprezintă unul dintre cele mai utilizate produse în munca de birou și, deși poate fi reciclată, acest lucru presupune cheltuieli suplimentare de energie. Din această cauză, ar trebui luate măsuri cu privire la economisirea ei prin mutarea documentelor neesențiale în mediul electronic sau prin tipărirea pe ambele fețe ale colii de hârtie, dacă prezența fizică a unui document este necesară.

Activitățile industriale sunt, de regulă, poluante, existând soluții precum montarea unor filtre suplimentare sau construirea unor instalații de epurare mai eficiente. Chiar dacă investițiile în plus par inutile, efectele pozitive asupra mediului înconjurător merită fiecare ban investit.

În concluzie, protejarea mediului stă în mâinile fiecărui om, fiind o obligație legală, încurajată de majoritatea statelor lumii, dar și una morală, față de generațiile care vor veni. Comportamentul față de natură nu rămâne fără urmări, orice persoană având de suferit dacă modul de viață ecologic nu devine unul obișnuit.

Presiunea activităţii omului asupra mediului natural creşte foarte rapid. De asemenea, se accelerează dezvoltarea industrială, schimburile, circulaţia mărfurilor. Totodată, spaţiul ocupat, parcurs şi utilizat pentru activităţile umane este din ce în ce mai vast. Această evoluţie îşi pune amprenta în mod nefavorabil asupra mediului şi a componentelor sale. Comportamentul individului poluează mediul într-o măsură mai mare sau mai mică, fie sub forma activităţii cotidiene, fie a consumurilor turistice (Roberts, 2007).

Prin dezvoltarea activităţii umane sunt afectate toate componentele mediului în proporţii diferite. Între aceste elemente, cele mai importante sunt: peisajele, solul, apa, flora, fauna, monumentele, parcurile şi rezervaţiile, precum şi biosfera. În consecinţă, conservarea funcţiilor igienico-sanitară, recreativă şi estetică ale componentelor mediului natural constituie garanţia unei dezvoltări continue a societăţii umane, iar preocupările trebuie să vizeze atât autorităţile, cât şi toate componentele societăţii civile la nivel local, naţional, european şi internaţional.

Bibliografie

COMĂNESCU, M. (2010). Creşterea responsabilităţii faţă de mediu. *Economie teoretică si aplicată*, *17*(5), 39-52.

CRASNOBAEV, A., & GORIUC, S. (2014). Îndatorirea fundamentală de a proteja mediul înconjurător sănătos. *Studii Juridice Universitare*, *1*(2014), 304-310.

IONESCU, E., MERUŢA, A., HURLOIU, L. R., ZARNESCU, O. M., & HURLOIU, I. I. (2018). Impactul mediului asupra societăţii. In *Biodiversitatea în contextul schimbărilor climatice* (pp. 189-192).

ROBERTS, N. (2007). Schimbări majore ale mediului, Institutul European

Importanța educației ecologice la clasele primare

Prof. înv. primar Petrican Maria
Șc. Gimnazială ”Mihai Eminescu” Dej, Cluj

„Semeni fapte, culegi deprinderi. Semeni deprinderi, culegi caracter. Semeni caracter, culegi destin.”

(dicton chinez)

Protecția mediului reprezintă o preocupare de bază în educarea și formarea tinerei generații.

Protecția mediului devine tot mai mult una din cele mai importante preocupări ale societății și are în vedere trei aspecte: prevenirea deteriorării mediului, acțiuni de depoluare și reconstrucție ecologică și păstrarea sau întreținerea zonelor depoluate.

Interesul și dragostea pentru natură sunt, la majoritatea copiilor, instinctive. Comportamentele și convingerile formate copiilor la o vârstă fragedă sunt cele care se păstrează cel mai bine toată viața. În educația realizată în școală trebuie să pornim de la interesul firesc al copiilor pentru plante și animale precum și ceea ce reprezintă natura pentru ei.

Educația mediului încojurător are scopul de a ne oferi posibilitatea de a înțelege relația dintre om și mediul de viață care este mediul tuturor (al oamenilor, plantelor, animalelor). Noi cei mari trebuie să avem o conștiință ecologică bine conturată pentru a putea desfășura activități eficiente și credibile și să-i educăm pe cei mici să-și exprime respectul pentru mediul natural.

Școlarii trebuie să realizeze că problemele mediului înconjurător sunt problemele fiecăruia dintre noi, iar fiecare acțiune negativă a noastră poate să afecteze natura. Semnalele de alarmă trase de specialiști au un rol foarte important, dar pentru implicarea și acțiunea eficientă de formare în sens ecologic se ajunge prin sensibilizare și prin antrenarea componentelor afectivă și volativă ale celor mici. La copii se conturează sentimente care se vor manifesta prin atitudini ce dovedesc atenția acordată mediului. Copiii sunt sprijiniți pentru atingerea unui nivel de cunoștințe și atenție față de mediu și problemele sale. Ei trebuie să înțeleagă modul de funcționare a mediului, de apariție a problemelor cu care se confruntă acesta și să-și însușească un set de valori și să manifeste grijă față de mediu. Ei trebuie ajutați de către noi, cadrele didactice să-și formeze abilități necesare identificării problemelor de mediu și să participe la rezolvarea acestora.

Școala on-line a fost o provocare atât pentru dascăli cât și pentru copii. A fost nevoie să adaptăm metodele de predare cu elevii pentru activități online. Participând la multe cursuri și webinarii am avut posibilitatea să descopăr aplicații foarte utile, facile pe care le-am folosit apoi în activitățile de educație ecologică desfășurate cu elevii.

C*hatterpix* și *ChatterKid* sunt 2 aplicații asemănătoare care se instalează pe telefon și pot sa fie folosite ușor de elevii claselor mici. Unul din proiectele care au nevcesitat folosirea acestor aplicații a fost ”Să facem Pământul să zâmbească”.

Aplicația *Quik* se descarcă pe telefon. Elevii au ca sarcină să fotografieze schimbările observate în natură. Fotografiile cu plante, animale, fenomene ale naturii se inserează în aplicație și se transformă în Video. Acestea sunt două aplicații atractive. Aduc noutate în metode și încântă prin noutate fiind și foarte ușor de folosit.

Aplicația *Stop Motion* este o altă aplicație gratuită, se instalează în telefon și am folosit-o pentru realizarea proiectului ”Cum cresc plantele?”. Cu ajutorul acestei aplicații elevii au surprins ”video” (din peste 35 fotografii) modul în care se dezvoltă o plantă.

Implementarea efectivă a educației ecologice va fi posibilă doar dacă ea este realizată de toate segmentele comunității: elevi, cadre didactice, părinți, autorități, angajați mass-media, oameni de știință, economiști, politicieni etc..

Implicarea și participare la anumite proiecte contribuie la conștientizarea elevilor asupra problemelor de mediu. Curiozitatea influențează elevii în dobândirea de cunoștințe despre mediul înconjurător, despre protecția lui, ceea ce contribuie la dezvoltarea capacității copiilor de a gândi logic și de a interpreta corect aspecte din jurul lor.

Bibliografie:

Mohan Gh. and Ardelean A. (1993). - Ecologie şi protecția mediului, Editura Scaiul, Bucureşti

Revista învățământului preșcolar Nr. 1-2/ 2005

Natura și miracolele ei

Educatoare: Ponici Andreea Roxana
Grădinița P.P. „Lizuca”

În cântecul păsărilor și în mugurii care se desfac în ploaie și în razele de soare, în roua cea delicată a florilor, în zeci de mii de lucruri din natura, de la pom, pâna la vioreaua ce înflorește la rădăcina lui, se vede primăvara.

Învățându-i pe copii să apere natura, îi învățăm să apere viața, să apere ceea ce este frumos și miraculos.Voi prezenta în lucrare opinia personală față de situația mediului încujonjurător din zilele noastre, câteva soluții la îndemâna oricui, pentru a îmbunătăți condițiile de mediu și de a păstra miracolul naturii.

Cea mai mare bogăție a oamenilor este formată din: apă limpede, aer curat, pământ bogat, plante și animale sănătoase. Toate acestea contribuie la o viață sănătoasă și armonioasă pentru oameni. De aceea este bine să-i învățăm și pe copii cum pot proteja și ocroti natura. Să fie de mici buni ecologiști păstrând pământul curat, astfel să creeze magie. De când există omul pe pământ, natura l-a ocrotit, fiindu-i prietenă.

În prezent, activitățile omului, afectează sănătatea planetei mai mult decât în orice altă epocă din istorie. Pe măsură ce probleme precum încălzirea globală devin din ce în ce mai alarmante, oamenii de știință, guverne și companii industriale își intensifică eforturile pentru a întreprinde ceva în acest sens. Dar oare responsabilitatea de a ocroti mediul înconjurător nu ne revin fiecăruia? Dacă da, în ce măsură ar trebui să ne preocupe acestă dilemă?

Să acționăm în armonie: Dumnezeu a creat Pământul ca locuință paradisiacă pentru om. El a declarat că tot ce a făcut este „ foarte bun” și i-a încredințat omului sarcina de a cultiva pământul și de a-l îngriji.

In urma activităților obișnuite ale omului rezultă o anumită cantitate de deșeuri. Tot ceea ce facem ar trebui să fie în armonie cu aceste procese naturale. Prin urmare, ar fi bine să nu contribuim la agravarea problemelor Pământului. În zilele noastre, oamenii, „se străduiesc” să arunce gunoiul și alte resturi cât mai repede posibil și în mod corect.

Când e vorba de aruncarea materialelor toxice, e nevoie însă de atenție sporită. Multe deșeuri pot fi refolosite sau reciclate. Dacă legile locale prevăd anumitor produse, e bine să le respectăm. Poate că respectarea acestor legi necesită eforturi, dar în acest fel dovedim că vrem să păstrăm Pământul curat. Să nu irosim resursele Pământului! Pentru a ne satisface necesitățile „ hrană, adăpost și combustibil”, trebuie să apelăm la resursele naturale. Dar felul în care le folosim dezvăluie dacă le recunoaștem sau nu ca pe un dar de la Dumnezeu. Prin urmare, ar trebui să ne străduim să nu facem risipă, pentru că risipa poate fi semn de lăcomie.

Unii sunt de părere că au dreptul sa folosească energia electrică sau alte resurse naturale după bunul plac. Dar resursele naturale nu trebuie risipite doar pentru că ni le putem permite sau pentru că există din belșug. Să fim echilibrați!

În fiecare zi facem alegeri care afectează mediul. Dar ar trebui să recurgem la măsuri extreme, retrăgându-ne, de pildă, din societate pentru a evita să facem rău Pământului? Totuși, este potrivit să ne gândim la efectul pe care alegerile noastre îl au asupra mediului când cumpărăm unele produse de uz casnic, când folosim mijloacele de transport sau când ne

destindem. De exemplu, unii au decis să cumpere produse care prin modul în care au fost fabricate sau în care funcționează, nu dăunează prea mult mediului așa cum ar fi ideal.

Alții se străduiesc, pe cât posibil, să nu ia parte la activități care polueaza sau în timpul cărora se consumă prea multe resurse naturale.

Totuși nu ar fi înțelept să le impunem altora deciziile noastre. Situația personală sau condițiile din zona în care locuim variză. Fiecare este însă răspunzător de propriile decizii.

Viața triumfă și suntem mai optimiși când mediul înconjurător este curat, când copacii înfloresc și dau culoare și magie cenușiului urban, de aceea copiii trebuie educați să coloreze cenușiul să redea sau să păstreze magia culorilor naturii, prin implicarea lor în proiecte cu obiective precise:

- Însușirea unui set de valori și grija pentru mediu, motivația și dorința de a participa la acțiuni menite să îmbunătățească condițiile de mediu;
- Stimularea copiilor pentru a desfășura activități cu caracter experimental și demonstrativ prin care contribuie la păstrarea sănătății mediului în care trăiesc (colectarea materialelor refolosibile, recoltarea plantelor medicinale și a unor fructe benefice sănătății, îngrijirea unor spații verzi, cultivarea plantelor ornamentale);
- Lărgirea sferei cunoștințelor referitoare la problemele de mediu specifice zonei lor geografice;
- Educarea capacității de a ocroti și respecta natura.;
- Cultivarea dragostei pentru Pământ cu tot cu ce intră în componența acesteia: aer, ape, plante, animale, pământ și viețuitoare;
- Formarea unui comportament civic, etic și a deprinderilor de păstrare și iubirea a naturii.

Omul este principalul vinovat de poluarea mediului și tot el suportă efectele ei negative asupra sănătății sale, de la o banală îmbolnăvire, până la piederea vieții.

Astfel, se evidențiază prioritatea majoră a noastră, a tuturor, de a cunoaște, proteja și conserva mediul de viață, păstrarea particularităților naturii devenind eficientă și reală numai când aceasta va face parte integrantă din filozofia și comportamentul nostru.

Se impune ca, încă din grupele preșcolare, copiii, să cunoască formele de viață existente în mediul înconjurator și să învețe să le ocrotească. Ceea ce învață copiii în primii ani, reprezintă mai mult de jumătate decât ce vor învăța în restul vieții. Astfel, educația omului începe în copilărie, componentele dezvoltării sale fizice și psihice, mergând în paralel cu trăsăturile de personalitate.

Educția de mediu este mai mult practică, în sensul învățării unor aspecte pozitive sau negative legate de mediul ambiental.

Nu există modele universale pentru integrarea educației privind mediul înconjurător în procesul instructiv-educativ. Modalitățile acestei integrări sunt definite în funcție de condițiile, finalitățile și structurile educative și socio-economice ale fiecărei țări.

Grădinița și școala asigură cadrul adecvat în care se descfășoară un complex de formare a copiilor, sub cele două laturi ale sale: instructivă și educativă.

Școala este chemată să determine nu numai sentimentele de admirație pentru frumusețile naturii, ci și deprinderi de apărare, de conservare și dezvoltare a mediului înconjurător-condiție de viață civilizată și sănătoasă.

Este important ca în amplul proces de formare a omului, viața din afara instiituțiilor de învățământ să continuie să completeze, să consolidere și să desăvârșească opera educativă din școală într-un adevărat comportament ecologic. Cercetarea mediului în mijlocul naturii cu copiii, permite îmbogățirea volumui de cunoștințe, lărgirea orizontului stiințific, sesizarea legăturilor reciproce între fenomene, modul cum se interferează și se influiențează reciproc și de asemenea, permite formarea unei gândiri sănătoase despre lume și viață.

În concluzie și copiii, educați, indrumați de către cadrele didactice, pot să se implice, să lupte activ împotriva poluării pentru păstrarea unui mediu curat, pentru că un mediu poluat dăunează foarte multe sănătății omului.

Mediul înconjurător este un mecanism viu cu o complexitate deosebită de a cărui intregritate și bună funcționare depinde întreaga activitate umană. A înțelege natura înseamnă a înțelege viitorul de a face ceva pentru salvarea naturii, atât de amenințată astăzi, înseamnă a contribui la fericirea fiecaruia dintre voi.

BIBLIOGRAFIE:

Mircea Duțu – „ Ecologie. Filozofia naturală a vieții” – Editura Economică, Bucuresti 1999.

Sanda Vișan, Steliana Crețu, Cristina Alpopi – „ Mediul înconjurător. Poluare și protecție” - Editura Economică, Bucuresti 1998.

Valeria Dițoiu, Nina Holban – „ Modificări antropice ale mediului” – Editura Orizonturi Uniersale, Timisoara 2005.

Natura,o cetate de lumină și culoare

Prof.înv.primar,Pușcașu Gabriela
Școala Gimnazială Ing. Gheorghe Pănculescu
Vălenii de Munte, jud. Prahova

Mediul înconjurător constituie un prilej permanent de influențare a omului și totodată un cadru necesar evoluției umane, precum și principala sursă de impresii care stă la baza procesului de cunoaștere a realității. Formarea conduitei și a conștiinței ecologice ar trebui să înceapă de la vârsta școlară mică,atunci când elevii sunt receptivi la mesajele ecologice, școala dispunând de resursele necesare realizării unei educații complete. Educaţia ecologică se face încă din primii ani de viaţă, în familie, în grădiniţă şi apoi la şcoală, dar şi în afara acestor instituţii.

Omul convieţuieşte în natură cu plante şi animale din cele mai diferite grupe şi de aceea, ocrotirea naturii, păstrarea echilibrelor biologice din ecosisteme trebuie să constituie o preocupare a fiecărui om.

Particularitaţile de vârstă ale elevilor din clasele I – IV permit formarea si dezvoltarea la aceşti elevi a conştiinţei ecologice şi, implicit, a unui comportament adecvat. Copilul manifestă o curiozitate senzorială în plină dezvoltare şi dacă ştim să-i prelungim această curiozitate, ea devine suportul setei de cunoaştere.

Datoria noastră de dascăli este ca, prin diferite discipline incluse în procesul de învăţământ, să convingem pe fiecare elev de necesitatea apărării mediului înconjurător împotriva poluării şi să îi formăm o conduită ecologică modernă.

Prin proiectul**„Natura, o cetate de lumină și culoare**”am urmărit conștientizarea pericolului intervențiilor abuzive ale omului în natură și orientarea cadrelor didactice, a elevilor, a părinților și a comunității locale spre formarea unor atitudini și deprinderi pozitive în domeniul protecției mediului.

Obiectivele specifice proiectului au fost:

- sprijinirea elevilor pentru a manifesta interes şi curiozitate pentru cunoştinţele din domeniul ecologiei;
- stimularea elevilor pentru a desfăşura activităţi cu caracter experimental şi demonstrativ, prin care să contribuie la păstrarea sănătăţii mediului în care trăieşte;
- îmbogăţirea vocabularului activ cu termini din domeniul ecologic.

1) Prima activitatea a avut ca motto: *„Dumnezeu n-a dăruit această minune: Pământul. Haideţi să apreciem darul Lui şi să-I mulţumim, ocrotindu-l!*

Activitatea s-a desfăşurat în prezenţa unui reprezentant al Ocolului Silvic ,creând astfel o punte de legătură între şcoală şi comunitatea locală .Inginerul silvic le-a explicat elevilor despre rolul şi importanţa pădurii. A distribuit elevilor materiale auxiliare (pliante, afişe) stimulându-le astfel interesul pentru un mediu mai curat, pentru formarea unor atitudini pozitive faţă de mediul înconjurător.

2) Am desfășurat în lunile noiembrie și decembrie activități în cadrul orelor de educație plastică și abilități practice, unde elevii au realizat o serie de lucrări , colaje , desene și jucării, folosind materiale reciclabile. Elevii au îngrijit plantele din clasă, au realizat jucării din materialele refolosibile, au realizat colecţii de frunze, seminţe, alte materiale pe care le-au folosit apoi în activitatea lor. Cele mai apreciate au fost jucăriile confecționate din materiale plastice și

ambalaje de carton, iar colajele din frunze au luat forme variate. Fiecare elev și-a întocmit portofoliul cu titlul: *"Salvati pământul!*

3) Sub îndemnul "Încercăm să învățăm părinții și elevii că deșeurile trebuie selectate corect , iar cele de hârtie ,dacă sunt valorificate, pot salva plămânul verde al planetei " , în lunile ianuarie și februarie am colectat în saci diferiți hârtie , PET-uri ,cutii de aluminiu. Am predat 115 kg de hârtie .

4) Tot în lunile ianuarie și februarie am sustinut activități în care au fost invitați părinți și cadre didactice și elevii au prezentat scenetele "Iubește și ocrotește natura" , "Salvați Pământul" și diferite cântece și poezii adecvate (Poezia "Ecologistul").S-au efectuat convorbiri despre faptele oamenilor care fac Pământul să plângă și despre faptele oamenilor care fac Pământul să zâmbească , să fie fericit.

5) La sfârșitul lunii februarie și începutul lunii martie am organizat târgul de "ECO-Mărțișoare și felicitări" –acțiune de valorificare a materialelor naturale și a deșeurilor refolosibile (hârtie,plastic,textile).

6) Încă din zilele friguroase de iarnă , copiii au confecționat căsuțe pentru păsărele. În drumeția desfășurată în împrejurimile orașului pe data de 1 aprilie ,când sărbătorim Ziua păsărilor ,am agățat în copaci căsuțele pentru păsărele. Sperăm că locatarii nu au întârziat să apară!

7) Înțelegând necesitatea păstrării unui mediu curat, ne-am mobilizat în acest scop și , de Ziua Pământului , pe 23 aprilie am pornit pe traseul râului ce traversează orașul , dotați cu saci menajeri și mănuși. Am adunat însemnate cantități de gunoaie de la marginea pădurii , am telefonat la societatea de salubritate și au trimis mașina să ridice sacii colectați.

8) Fiind Luna Pădurii , am efectuat o drumeție la pepiniera din vecinătatea orașului, unde elevii au văzut puieții de brad , molid și alte specii , desfășurând în natură lecția "Cunoașterea Pădurii" .Activitățile desfășurate în mijlocul naturii au fost mult mai eficiente decât cele clasice , elevii s-au apropiat de natură , au învățat să o iubească și au înțeles necesitatea armoniei dintre om și natură. Au constatat (văzând , pipăind) diferențele dintre pădurile de foioase și cele de conifere.

9) Pentru că la clasă am discutat despre "Utilizarea lemnului", în luna mai am mers și am vizitat un gater.Copiii au rămas impresionați de volumul și duritatea muncii depuse, iar eu le-am explicat că acum există tehnologii mai moderne care produc scândura, cu o mai mare ușurință. Am vorbit de utilizarea rațională a lemnului și întrebuințările lui , despre tăierile abuzive de copaci.

10) Am planificat special pentru luna iunie o drumeție în pădurile și poienițele din apropiere , ca să putem desfășura activități practice de cunoaștere și colectare de plante medicinale (cimbrișor , sunătoare , coada șoricelului).Chiar dacă după fiecare din activitățile desfășurate în natură am organizat în clasă concursuri de desene pe temele abordate , în această drumeție elevii au realizat (într-o poiență) desene cu tot ceea ce văzuseră în pădure.Activitatea a fost foarte eficientă în acest anotimp ,pentru că elevii au văzut (nu numai din planșe model, cărți și albume) toate frumusețile pădurii , și au descris prin culoare ceea ce au simțit ei pentru pădure și cum au înțeles să o ocrotească și să o protejeze.

În urma acestor activităţi, elevii au aplicat cunoştinţele dobândite și în cadrul altor discipline.

11) Într-o lecție de limba româna i-am rugat să descrie pădurea (de data aceasta nu cu culori , ci în cuvinte) cu expresii frumoase.M-a impresionat multitudinea de titluri folosite și am realizat că lucrările sunt atât de bune, deoarece toate observațiile sunt făcute în natură, deci lecțiile au fost foarte eficiente.

"La urma urmei , noi vom proteja doar ceea ce iubim , vom iubi doar ceea ce înțelegem și vom înțelege doar ceea ce am fost învățați!"(Dioun-ecologist din Senegal)

Necesitatea aplicațiilor didactic-pedagogice pentru păstrarea mediului natural curat

Prof.inv.primar:Rașca Delia-Ionica
Școala Gimnazială Groșeni, Jud.Arad

Starea mediului înconjurător, pe an ce trece este din ce în ce mai îngrijorătoare: spaţiile împadurite se reduc, deşerturile se extind, solurile agricole se degradează, gradul de poluare este mai ridicat şi astfel stratul de ozon se subţiază, efectul de seră de accentuează şi numeroase specii de plante şi animale sunt pe cale de dispariţie. Se poate generaliza că, ţările dezvoltate produc mari cantităti de deşeuri şi poluanţi, consumă cantităţi mari de energie şi de resurse naturale. Impactul pe care aceste ţări îl au asupra mediului înconjurător este puternic distructiv. Există o proporţionalitate inversă între nivelul industrializării şi starea mediului înconjurător.

Pentru că viaţa nu poate fi separată de mediul ambiant, întreaga educaţie ar trebui îndreptată în direcţia protecţiei mediului înconjurător. Societatea umana trebuie sa fie în interrelaţie şi să cunoască faptul că, fiecare acţiune a sa, va produce o reacţie care în complexul sistemelor vii este deseori imprevizibilă. Când resursele naturale vor fi epuizate pe scară largă şi mediul ambiant va fi poluat, nu numai acesta este cel care va suferi, ci şi sanătatea oamenilor va fi afectată. Aceasta din urmă, nu poate fi menţinută respirând aer poluat, consumând alimente şi apă contaminate cu pesticide şi alte substanţe chimice. Ce este sanătos pentru natură, de regulă este sănătos şi pentru vieţuitoarele sale. Fiecare om trebuie să fie responsabil pentru impactul pe care viaţa lui îl are asupra vieţii planetei.

Acţiunea umană cunoaşte în prezent o amploare nemaiîntâlnită, perturbând sau chiar nimicind echilibre ecologice milenare. Omul a descoperit ascunzişul bogăţiilor naturale şi răpit comorile naturii, a dibuit puterea izvoarelor şi le-a robit. Omul, ,,robotul de odinioară “, a smuls tainele puterii naturii şi a făcut ca în iureşul înălţării lui, natura să se apere tot mai săracă, tot mai primejduită. Pădurile s-au retras din faţa plugului, sălbăticiunile şi-au schimbat nişa ecologică în mici pustietăţi, multe din ele pierind în faţa trufaşului om. Accidentele ecologice se înmulţesc. Statisticile de tot felul descriu, în limbajul lor crud şi indiferent, agravarea unor boli de care nu se ştia sau pe care omul le socotea cel mult incipiente.

Referindu-ne la poluare, în general, şi la efectele nocive ale acesteia asupra sănătăţii şi confortul omului, în special, este util să amintim două noţiuni multă vreme considerate sinonime şi care nici astăzi nu sunt acceptate de toţi cercetătorii ca total diferite. Este vorba de poluarea şi impurificarea mediului. Câte ceva s-a realizat în privinţa inventarierii factorilor de risc, a conservării unor ecosisteme, curăţiriiunor cursuri de apă, ocrotirii unor specii de animale. S-au conturat însă, aproape pretutindeni, orientări mai multe, referitoare la ceea ce ar trebui să însemne ,, o morală a mediului înconjurător”. Ea îi contestă omului dreptul de a transforma după propria voinţă toată suprafaţa Pământului, de a-i violenţa mecanismele intime care întreţin echilibrul structurilor, căci asemenea acţiuni sunt potrivnice intereselor vitale.

Educaţia ecologică, trebuie să înceapă, din frageda copilărie. Aceasta contribuie la formarea unei conştiinţe şi a gândirii ecologice despre natură, dar şi a formării unei comportări atente şi corecte faţă de ea. Nu este suficientă o simplă informare cu privire la mediul înconjurător, ci este important ca elevii să-şi poată exprima idei personale şi să manifeste o

atitudine legată de responsabilitatea pe care şi-o asumă în privinţa mediului în care trăiesc. Trebuie să fie capabili să înţeleaga relaţiile existente între anumite situaţii şi să analizeze, să sintetizeze şi generalizeze informaţiile. Este importantă rezolvarea cauzelor care au dus la o anumită situaţie şi nu a efectelor acesteia.

Educaţia pentru mediu este un mod de viaţă şi problemele acestuia nu vor fi rezolvate doar prin soluţii tehnice, ci prin înţelegerea profunda a legăturii existente între fiinţa umană - natură - mediu de viaţă şi atitudinea individuală şi comună faţă de aceste probleme.Educaţia privind protecţia mediului înconjurător se adresează atât minţii cât şi sufletului elevilor. Un rol deosebit îl prezintă stimularea interesului şi entuziasmului acestora.

Şcoala joacă un rol major in educaţia privind mediul înconjurător, deoarece tinerii petrec o mare parte din timp aici şi pentru că este locul unde sunt transmise cunoştinţe care au menirea de a dezvolta atitudinea pozitivă a elevilor faţă de problemele mediului înconjurător.În general, majoritatea elevilor din România nu au formată o educaţie ecologică - pungi, ambalaje, cutii de plastic etc. aruncate în curtea şcolii sau pe stradă, stau mărturie lipsei de educaţie ce ar trebui să provină din familie şi să fie consolidată în instituţiile de învăţământ.

Exemple de bună practică cu privire pastrarea unui mediu natural curat sunt :
Educaţia ecologică se poate realiza prin orice tip de activitate şcolară, activităţi ştiinţifice, artistice, practice, sportive sau religioase. Din multitudinea formelor de manifestare menţionăm: observaţii în natură, experimente, povestiri ştiintifice, desene, plimbări, drumeţii, excursii, vizionare de diapozitive sau expuneri power point, jocuri de mişcare instructiv - distractive, labirinturi ecologice, vizitarea muzeelor, expozitii, spectacole, vizionari de emisiuni TV cu specific educaţional, concursuri. Tematicile care pot fi parcurse sunt stabilite în funcţie de subiectul propus: "Să ocrotim natura", "Poluarea în diferite anotimpuri", "Ce se întamplă iarna cu plantele şi animalele?", "Ce ştim despre pădure?" "Natura se trezeşte la viaţă", "Copac tânăr, copac bătrân", "Ce ne învaţa natura?", "S.O.S. natura...", "Culorile şi sănătatea", "Aspectul cartierului meu, satului meu", "Curiozitati ecologice", "Pământul, planeta vie", "Măşti şi costume ecologice", etc. Iată de ce, pe plan formativ, pregătirea elevilor cu o concepţie şi o conduită ecologică bună devine o cerinţă deosebit de importantă pentru orice demers educativ, şcolar şi extraşcolar. Apărarea mediului a devenit o problemă de practică socială şi, ca urmare, şcoala trebuie să facă acest exerciţiu social cu întreaga populaţie şcolară care va avea răspunderi mari şi concrete în gestionarea raţională a tuturor condiţiilor de mediu social şi natural.

Şcoala este chemată să determine nu numai sentimente de admiraţie pentru frumuseţile naturii ci şi convingeri şi deprinderi de conservare şi dezvoltare a mediului înconjurător.Şcoala în ansamblu, prin întregul ei proces instructiv-educativ, trebuie să urmărească, în ultima instanţă,trezirea spiritului de independenţă, de formare a capacităţii de autoinstruire şi autoeducaţie ecologică la elevi.

Munca de îndrumare şi conducere sistematică desfăşurată în şcoală trebuie privită ca un proces vital în vederea realizării unui salt calitativ în activitatea educativă. Şcoala este o instituţie în care nu numai se învaţă carte ci ea reprezintă în acelaşi timp un mediu educativ. În acest mediu, elevul trăieşte intens şi se formează în direcţia valorilor cultivate în şcoală, ca şi în direcţia acţiunilor ce se întreprind aici în mod sistematic.

În amplul proces de formare a omului este deosebit de important ca viaţa din afara şcolii să continuie, să completeze, să consolideze şi să desăvârşească opera educativă al cărei fundament îl zideşte şcoala.

valenţele educative ale acestora, implicit acţiunea de aducaţie ecologică. De asemenea, există un paralelism între cunoastere, afectivitate şi conduită, ele fiind dimensiuni indisolubile

ale oricărei actiuni educative. Formarea atitudinii active faţă de realitate şi protejare a mediului inconjurător este una din finalităţile obiectivelor educaţiei ecologice ce vizitează dimensiunea afectivă a elevului.

MEDIUL reprezintă, după cum spunea Emil Racoviţă, totalitatea forţelor şi energiilor lunii materiale care influenţează viaţă unei fiinţe. El poate fi natural sau artificial. **ECOLOGIA** reprezintă conexiunile plantelor cu animalele si mediul. **POLUAREA** reprezintă modificarea componentelor naturale sau prezenţa unor componente străine, ca urmare a activităţii omului şi care provoacă prin natura lor, prin concentraţia şi prin timpul cât acţionează efectele nocive asupra sănătăţii, creează disconfort sau impietează asupra diferitelor utilizări ale mediului la care acesta putea servi în forma sa anterioară.

EDUCAŢIA ECOLOGICĂ o definim ca un ansamblu de mijloace, căi şi metode prin care se urmăreşte cristalizarea şi amplificarea unor sentimente, trăsături de voinţă şi caracter, atitudini, deprinderi ale individului, vizând conştiinţa apartenenţei la natură şi convingerea contopirii, prin conduita sa, cu idealui omeneşti, privind natura.

Din explicarea acestor notiuni, ne dam seama că atitudinea, de orice natură va fi ea, este o finalitate a educaţiei.

Conştiinţa ecologică este un fenomen psihosocial de o deosebita complexitate şi profunzime care cuprinde elemente politice, juridice, ştiinţifice morale; se manifestă pe plan ideologic prin teorii, concepţii, doctrine, norme, programe politice iar, în plan psihosocial , prin cunoştinţe, opinii, atitudini, interese, motivaţii, modele de acţiune specifice.

Atitudinea activă a elevilor faţă de realitate şi de protejare a mediului înconjurător reprezintă felul de a fi al elevului, de a se comporta, poziţia favorabilă in raport cu mediul înconjurător. Acesta nu este înnăscută şi nu se dezvoltă de la sine, prin simplă maturitate-maturizare biologică. Ea se educă, se dobândeşte sub influenţa mediului socio-cultural şi educaţiei. Evoluţia stărilor atitudinale este dependentă de conţinutul valorilor şi condiţiilor şcolare, de calitatea relaţiilor care se stabilesc între elev-şcoala, şcoală-familie-elev.

Atitudinea creează niveluiri diferite de angajare sau nonangajare a elevilor în obiectivul procesului de învăţământ.

BIBLIOGRAFIE :

Colecţia – Terra Magazin
Encarta – Enciclopedia 2001
Stelian Turlea – S.O.S. Natura în pericol – Ed. Politică

http://eke.ro/document/Raport%20de%20cercetare_EDUCATIE%20ECOLOGICA.pdf;

Oana Andra Bălăceanu, Educaţia ecologică formală şi importanţa ei, ed. Columna, Bucureşti, 2013;

Societatea de Ştiinţe Biologice din România, Natura, seria III, Arad, 2007;
Susan Shapiro, C. F. Zonis, Manual de ecologie, SUA,1995.

Pași mici pentru o planetă mare și curată

Prof. înv. primar RIȚIȘAN Călina Dochia
Școala Gimnazială ,, Mihai Eminescu '' Dej, jud. Cluj

Un apreciat proverb chinezesc spune: dacă te gândeşti la ziua care va urma , ia-ţi mâncare. Dacă te gândeşti la anul care va urma – plantează un copac. Dacă te gândeşti la secolul care va urma - educă copiii". Dacă privim cu atenţie în jurul nostru şi încercăm să înţelegem pericolele care ne pândesc din cauza poluării, vom înţelege de ce este nevoie să facem educaţia pentru mediu. Prin educaţia ecologică putem să cultivăm dragostea şi interesul elevilor pentru lumea care ne înconjoară, putem să formăm atitudini de aprobare sau dezaprobare privind rezultatele pozitive sa negative ale acţiunii omului asupra mediului.

Acţiunea umană cunoaşte în prezent o amploare nemaiîntâlnită, perturbând sau chiar nimicind echilibre ecologice milenare. Omul a descoperit ascunzişul bogăţiilor naturale şi răpit comorile naturii, a dibuit puterea izvoarelor şi le-a robit. Omul, „robotul de odinioară ", a smuls tainele puterii naturii şi a făcut ca în iureşul înălţării lui, natura să se apere tot mai săracă, tot mai primejduită. Pădurile s-au retras din faţa plugului, sălbăticiunile şi-au schimbat nişa ecologică în mici pustietăţi, multe din ele pierind în faţa trufaşului om. Accidentele ecologice se înmulţesc. Statisticile de tot felul descriu, în limbajul lor crud şi indiferent, agravarea unor boli de care nu se ştia sau pe care omul le socotea cel mult incipiente.

Pornim de la premisa că nu mai putem închide ochii în fața efectului pe care noi oamenii îl avem asupra Pământului. Deci, ne dorim să le deschidem ochii copiilor în fața posibilităților de acțiune. Să plantezi semințe de schimbare nu este mereu ușor, dar îngrijite, ele cresc, înfloresc, și ajung să fie ceva minunat.

Protejarea mediului constituie ansamblul masurilor si acțiunilor care duc la reducerea poluării mediului, a surselor de poluare si la îmbunătățirea resurselor.

Munca de îndrumare şi conducere sistematică desfăşurată în şcoală trebuie privită ca un proces vital în vederea realizării unui salt calitativ în activitatea educativă. Şcoala este o instituţie în care nu numai se învaţă carte ci ea reprezintă în acelaşi timp un mediu educativ. În acest mediu, elevul trăieşte intens şi se formează în direcţia valorilor cultivate în şcoală, ca şi în direcţia acţiunilor ce se întreprind aici în mod sistematic.

Obiectivele educaţiei ecologice în şcoala se pot realiza pe două căi: prin contribuţia mai multor discipline de studiu și prin activităţi extracurriculare.

Pornind de la premisa ca educatia ecologica presupune mai multe componente (cunoştinte, atitudini, conduite) care se dobândesc într-un timp îndelungat, este firesc ca această latură a educaţiei să se afle în atenţia mai multor discipline şi în toate etapele de pregătire şi formare a elevilor.

Disciplina **Ştiinţe** are un mare potenţial în educaţia ecologică a elevilor. Această disciplină asigură în mod organizat însuşirea unor cunoştinţe prin activităţi de observare, identificare, grupare, jocuri, activităţi practice a lumii care ne înconjoară.

La **Limba română**, valorificând textele din manual, elevii iau contact cu frumosul din natură cu ajutorul cuvintelor, realizeaza creaţii artistice dupa imagini din natură.

Geografia este disciplina care oferă bogate cunoştinţe despre relief, ape curgătoare, ape stătătoare, floră şi faună.

La **Abilităţi practice** elevii îngrijesc plantele din clasă, realizează jucării din materiale refolosibile, realizează colecţii de frunze, seminţe, alte materiale pe care le folosesc apoi în activitatealor.

Educaţia plastică îşi aduce aportul la dezvoltarea simţului artistic, la sesizarea echilibrului, armoniei din mediul înconjurător oferă posibilitatea să transpună prin mijloace artistice frumosul din natură.

Educaţia civică cuprinde teme care pot fi valorificate cu succes pentru formarea de atitudini adecvate în raporturile copiilor cu mediul înconjurător.

Exemple de activități pe care putem derula cu copiii la clasă- **jocuri de rol**

1. Împărțiți elevii în trei grupe, pentru fiecare R.
2. Apoi, alegeți un elev și îi dați un cartonaș cu imaginea a ce reprezintă– bicicletă, conservă- sos de roșii , tricou
3. Prezentați clasei cartonașul și indicați că fiecare grupă trebuie să se gândească la cum poate reduce, refolosi sau recicla produsul/obiectul/ambalajul. Încurajați discuția și ajutați-i când este cazul.
4. După câteva minute de gândire, elevul care are cartonașul va trece pe la fiecare grupă, care îi va spune la ce s-a gândit.
5. Grupele își ascultă una alteia ideile.
6. Alegeți un alt elev și un alt cartonaș, apoi repetați procesul.

Bicicletă

Trece pe la grupul 1 (Reducem) - Poate fi cumpărată second hand, sau primită de la un copil mai mare. Așa nu se produce un nou obiect.

Trece pe la grupul 2 (Refolosim) - Dacă se strică, încercăm să o reparăm, nu cumpărăm una nouă. Când nu mai este potrivită, poate fi dăruită altui copil.

Trece pe la grupul 3 (Reciclăm) - Dacă nu mai este folosibilă se poate dezmembra, unele părți se pot refolosi, iar ceea ce este din metal poate fi reciclat.

Sos de roșii

Trece pe la grupul 1 (Reducem) - Facem noi cu mama sau bunica sos de roșii la conservă. Vom refolosi borcane, deci nu mai producem alt deșeu, apoi avem sos de roșii tot anul, nu mai e nevoie să cumpărăm.

Trece pe la grupul 2 (Refolosim) - Îl cumpărăm într-un ambalaj care poate fi refolosit: borcan de sticlă. Refolosim borcanul pentru alte conserve.

Trece pe la grupul 3 (Reciclăm) - Dacă îl cumpărăm în borcan de sticlă sau conservă de metal, le spălăm și le aruncăm la coșul de reciclabile.

Tricou

Trece pe la grupul 1 (Reducem) - Ne gândim dacă avem nevoie de așa de multe tricouri. Suntem deschiși să primim și să purtăm lucruri deja folosite, dar în stare bună.

Trece pe la grupul 2 (Refolosim) - Când rămâne mic, dar este în stare bună, îl putem da mai departe altui copil. Dacă nu mai este în stare bună, îl putem refolosi drept cârpă.

Trece pe la grupul 3 (Reciclăm) - Există magazine care colectează textile și le reciclează pentru a produce noi haine.

Atitudinea activă a elevilor faţă de realitate şi de protejare a mediului înconjurător reprezintă felul de a fi al elevului, de a se comporta, poziţia favorabilă în raport cu mediul înconjurător. Aceasta nu este înnăscută şi nu se dezvoltă de la sine, prin simplă maturitate-maturizare biologică. Ea se educă, se dobândeşte sub influenţa mediului socio-cultural şi

educaţiei. Evoluţia stărilor atitudinale este dependentă de conţinutul valorilor şi condiţiilor şcolare, de calitatea relaţiilor care se stabilesc între elev-şcoala, şcoală-familie-elev.

Bibliografie:

Cuciinic, Constanţa – ,,Natura – prietena mea'', Ed. Aramis, 2003.
EDICT- Revista Educatiei;
https://hartareciclarii.ro/

,Necesitatea aplicațiilor didactic-pedagogice pentru păstrarea mediului natural curat

Profesor înv. primar: Stan Maria-Elena
Școala Gimnazială Nr.1 Dej

,,A înțelege natura înseamnă a înțelege viitorul, dar a face ceva pentru salvarea naturii atât de amenințată azi, înseamnă a contribui la fericirea omenirii" (Eugen Pora).

Natura, prin caracterul său viu și dinamic, trezește interesul copiilor, iar sub îndrumarea dascălului, activitățile desfășurate îi înarmează pe copii cu informații diverse, lărgindu-le capacitatea de a cerceta și de a descoperi relațiile dintre fenomene, le răspunde dorinței acestora de investigare, curiozității lor și specifice vârstei. Natura constituie o expresie complexă a bogăției și frumuseții în care ne naștem, trăim și muncim și de aceea copiii trebuie să o cunoască, să o iubească și s-o îngrijească încă din primii ani de viață. Îngrijirea mediului înconjurător, implică din partea omului desfășurarea unor acțiuni practice, care să contribuie la evoluția plantelor și animalelor, apărarea lui de acțiunile dăunătoare care pun în pericol viața acestora.

Mediul înconjurător și sănătatea sunt două daruri ale naturii. Starea mediului înconjurător, ce depinde numai și numai de fiecare dintre noi, ne afectează în mod direct viața și sănătatea noastră. Este nevoie de mai multă atenție și de mai multă responsabilitate din partea fiecăruia pentru a putea trăi într-un mediu natural curat, pentru a respira aer nepoluat, pentru a bea apă curată și pentru a putea folosi condițiile de viață sănătoase pe care ni le oferă natura.

Educația ecologică, începută încă din grădiniță, are semnificația deprinderii unui anumit mod de a înțelege relația dintre om și mediul de viață, care nu este numai al său, ci și al plantelor și al animalelor, a tot ce există pe acest pământ, iar copiii trebuie să conștientizeze și să-și exprime respectul pentru mediul natural de care beneficiem cu toții și pe care îl vor moșteni generațiile viitoare. Astfel, sub îndrumarea cadrului didactic, copiii sunt îndrumați cu cunoștințe precise, lărgindu-le orizontul intelectual, dezvoltându-le capacitatea de a cerceta și de a descoperi relațiile dintre fenomene. Acest lucru se realizează cu un mare succes și prin intermediul activităților desfășurate în afara clasei.

Rolul cadrului didactic în cadrul acestor activități extrașcolare este extrem de important. El este cel care trebuie să-i facă pe copii să-și facă timp să privească cerul, să asculte susurul apei, șoapta vântului, ciripitul păsărelelor. Rolul major revine dascălilor care, încă de la intrare copiilor în şcoală, îi vor ajuta să conştientizeze că toţi oamenii au datoria protejării mediului în care trăiesc, întrucât mediul oferă tot ceea ce este necesar ființei, iar aceasta are datoria de a face acelaşi lucru.

Pentru a le forma copiilor o atitudine corectă față de ceea ce îi înconjoară, putem porni de la o idee simplă, dar destul de eficientă în planul emoțiilor și sentimentelor: transpunerea copilului în locul elementului din natură care a suferit o agresiune din partea omului. Atunci copilul va realiza că trebuie să acorde importanță tuturor elementelor mediului din jurul său. Treptat, va înțelege că orice acțiune de distrugere de orice fel, este cât se poate de dăunătoare pentru că strică echilibrul naturii. Prin participarea la aceste activități, copilul înțelege rolul pe care îl are în natură, ce acțiuni este capabil să efectueze și care sunt urmările unor atitudini necorespunzătoare față de mediul înconjurător. Orice copil poate deveni un prieten al naturii, cu condiția de a o respecta. Natura are nevoie de prieteni. Vârsta preșcolară și școlară mică, este

vârsta la care copilul își etalează dragostea aproape înnăscută față de animale și plante, iar cu sprijin din partea cadrului didactic, împreună vom face o complexă educație ecologică eficientă în etapele viitoare ale vieții.

Omul trebuie să respecte și să ocrotească mediul în care trăiește, deoarece acesta îi oferă toate condițiile de care are nevoie pentru a trăi. În condiţiile crizei ecologice actuale, cu care se confruntă omenirea, învăţământul românesc trebuie să pună mai mare accent pe educaţia copiilor privind protecţia mediului înconjurator, fiind necesară cunoaşterea profundă a interdependenţei omului cu mediul înconjurător, conştientizare necesităţii de a ocroti natura, de a folosi cât mai rational şi efficient resursele naturale. Educaţia privind mediul îşi propune să-l conducă pe copil, deci viitorul cetăţean, spre formarea unui punct de vedere obiectiv asupra realităţii, urmărind dezvoltarea gradului de conştiinţă şi a sistemului de responsabilităţi faţă de mediu şi problemele lui.

Cadrele didactice au datoria de a desfăşura o activitate sistematică, concentrică, conjugate şi précis direcţionată de educaţie privind mediul, organizând acţiuni practice de implicare a elevilor în menţinerea purităţii mediului ambiant, pe anumite zone, prin antrenarea lor la igienizarea spaţiilor verzi, la plantarea de copaci, la sădirea de flori în grădini publice,etc . Educaţia cu privire la mediu trebuie să dezvolte la nivelul intregii umanităţi o atitudine de responsabilitate în folosirea şi conservarea resurselor naturale. În aces scop învăţământului îi revine un rol tot mai important în educarea tineretului, căruia trebuie să i se imprime o conştiinţa de mediu. Educaţiaînproblemamediuluiesteprocesulprin care se recunoscvalorileşi se clarifică ideile necesare competenţei şi atitudinii potrivite pentru a înţelege şi aprecia relaţiile existente dintre om şi natură.

În concluzie, şcoala are sarcina de a mobiliza elevii în organizare şi desfăşurare a unei susţinute mişcări de ocrotire a naturii, apelând la toate mijloacele pentru păstrarea purităţii mediului ambiant social şi cultural, toate acestea ducând în final la formarea unei conştiinţe de mediu.

Metode alternative de evaluare în învățarea prin cooperare

Prof. înv. primar Bărăian-Surd Stanca-Dacia
Școala Gimnazială „Ioan Opriș” Turda

Metodele și tehnicile de evaluare s-au îmbunătățit mult în școală în scopul realizării unor corelații eficiente între predare-învățare-evaluare și pentru formarea unei personalități autonome, libere și creatoare.

Evaluarea folosește o serie de metode variate după obiectul de studiu și anume:

- metodele cantitative, bazate pe tratarea statistică a nivelului de cunoștințe și competențe;
- metode calitative care furnizează interpretări mai ales atunci când se introduce un demers de tip expertiză;
- metode alternative de evaluare care realizează evaluarea rezultatelor în strânsă legătură cu învățarea sau concomitent cu aceasta și pe de altă parte vizează rezultatele școlare obținute pe o perioadă mai îndelungată care duce la formarea unor capacități și dobândirea de competențe și atitudini corelate cu activitatea de învățare.

Metodele alternative de evaluare sunt: portofoliul, hărțile conceptuale, proiectul, jurnalul reflexiv, studiul de caz, fișa pentru activitatea personală a elevului, investigația, interviul, înregistrări audio și/sau video, etc.

II.3.2.1.Portofoliul

Portofoliul reprezintă munca elevului, prin care profesorul îi urmărește progresul pe toate planurile-cognitiv, atitudinal și comportamental, la o anumită disciplină, pe un interval mai lung de timp. Portofoliul este un pact între elev și profesor, profesorul angajându-se să ajute elevul în autoevaluare. Profesorul discută cu elevul ce trebuie să știe și ce trebuie să facă de-a lungul procesului de învățare. La început se stabilesc obiectivele și criteriile de evaluare.

Portofoliul se compune din materiale obligatorii și opționale, selectate de elev împreună cu profesorul și care fac referire la diversele obiective și strategii cognitive. Profesorul Ioan Cerghit afirmă că portofoliul cuprinde „o selecție dintre cele mai bune lucrări sau realizări personale ale elevului, cele care îl reprezintă și care pun în evidență progresele sale; care permit aprecierea aptitudinilor, talentelor, pasiunilor și contribuțiile personale. Alcătuirea portofoliului este o ocazie unică pentru elev de a se autoevalua, de a-și descoperi valoarea competențelor și eventualele greșeli. În alți termeni, portofoliul este un instrument care îmbină învățarea cu evaluarea continuă, progresivă și multilaterală a procesului de activitate și a produsului final. Aceasta sporește motivația învățării’’(Ioan Cerghit, 2002).

Există mai multe tipuri de portofolii: portofoliul de prezentare sau introductive care cuprinde o selecție a celor mai importante lucrări; portofoliul de progres sau de lucru care conține toate elementele desfășurate pe parcursul activității și portofoliul de evaluare care cuprinde obiective, strategii, instrumente de evaluare, etc.

Evaluarea portofoliului începe atunci când elevul își prezintă portofoliul, iar profesorul realizează un interviu cu acesta, analizând munca depusă, lăudându-l pentru munca depusă și ajutându-l să se concentreze asupra aspectelor ce trebuie îmbunătățite.

Portofoliul reprezintă un element flexibil de evaluare, care, pe parcurs poate să includă și alte elemente către care se îndreaptă interesul elevului și care dorește să le aprofundeze. Această metodă alternativă de evaluare oferă fiecărui elev posibilitatea de a lucra în ritm propriu, stimulând implicarea activă în sarcinile de lucru și dezvoltând capacitatea de autoevaluare.

Forma pe care o poate îmbrăca portofoliul este fie o mapă cu documente, fie o cutie de carton în care se pot aduna casete video, materiale, desene, picturi, fotografii ce reprezintă aspecte ale învățării ale celor implicați în activitate. Portofoliul poate fi folosit la orice vârstă, la studenți, elevi chiar și la grădiniță. Scopul portofoliului nu este neapărat cel al evaluării, ci mai ales de stimulare a învățării, prin directa implicare a participanților la activitate. Subiecții reflectă continuu asupra a ceea ce învață, existând o permanență corelație cu obiectivele. Îndrumătorul trebuie să fie deschis și să sprijine căutările copiilor.

Ca metodă alternativă de evaluare, portofoliul solicită mai mult o apreciere calitativă decât cantitativă și este mai ușor de aplicat pe grupuri. Profesorul îl poate folosi pentru a evalua performanțele elevilor, iar elevii îl pot folosi pentru autoevaluare și ca modalitate de reflecție asupra învățării.

II.3.2.2.Hărţile conceptuale

Hărțile conceptuale („conceptual maps'') sau hărțile cognitive(„cognitive maps'') pot fi definite drept oglinzi ale modului de gândire, simțire, și înțelegere ale celor care le elaborează. Reprezintă un mod diagramatic de expresie, construindu-se ca un important instrument pentru predare, învățare, cercetare și evaluare la toate nivelurile și la toate disciplinele.

„Hărțile conceptuale oglindesc rețele cognitive și emoționale formate în cursul vieții cu privire la anumite noțiuni''(Horst Siebert,2001).Utilizate în educație, hărțile conceptuale furnizează informații și reprezentări vizuale ale structurilor de cunoaștere și modurilor de argumentare.

Esența cunoașterii constă în modul cum se structurează cunoștințele. Cu alte cuvinte, important nu este cât cunoști, ci relațiile care se stabilesc între cunoștințele asimilate. Performanța depinde de modul în care individul își organizează experiența, ideile, de structurile integrate și de aplicabilitatea acestora. Un potențial instrument de captare a aspectelor importante ale acestor interrelații conceptuale îl constituie hărțile conceptuale.

Realizarea unei hărți conceptuale poate fi dirijată sau lăsată la alegerea elevului care poate să-și aleagă singur atât conceptele cât și să stabilească singur relațiile dintre acestea. Pentru a constitui o hartă conceptuală mai întâi se realizează o listă cu concepte cheie sau idei despre ceea ce ne interesează și câteva exemple.

Crearea unei hărți conceptuale solicită efortul mental susținut din partea subiectului în realizarea legăturilor între concepte. Cadrele didactice care utilizează hărțile conceptuale promovează învățarea activă și conștientă deoarece ambii parteneri, atât profesorul cât și elevul pot înțelege mai bine organizarea conceptuală a unui domeniu și propria lor cunoaștere.

II.3.2.3.Jurnalul reflexiv

Jurnalul reflexiv („reflexive diary'') se înscrie în rândul metodelor alternative de evaluare și cuprinde însemnările elevului asupra aspectelor trăite în procesul cunoașterii. Este o strategie bună de evaluare pentru dezvoltarea abilităților metacognitive care constă în reflectarea elevului asupra propriului proces de învățare și cuprinde reprezentările pe care le-a dobândit în timpul derulării acestuia.

Jurnalul reflexiv se centrează pe următoarele aspecte: dezvoltarea conceptuală obținută, procesele mentale dezvoltate și sentimentele și atitudinile trăite. Reflecția elevului asupra acestor

aspecte poate îmbunătății învățarea viitoare. În jurnalul reflexiv se trec în mod regulat experiențe, sentimente, opinii, gânduri împărtășite cu un punct de vedere critic.

Jurnalul reflexiv reprezintă un dialog al elevului purtat cu sine însuși, din care învață despre propriile procese mintale. Această metodă alternativă urmărește trei probleme și anume: autoreglarea învățării, controlarea acțiunilor desfășurate asupra sarcinii de învățare, controlarea cunoașterii obținute.

Prin această metodă deschisă și flexibilă de evaluare, elevul poate să-și exprime propriile nemulțumiri, expectațiile, dorințele și satisfacțiile, iar profesorul poate să cunoască alte aspecte ale procesului învățării, ajutând elevul să-și sporească calitatea instruirii.

BIBLIOGRAFIE:

1..Bernat,S.E.(2015).*Tehnica învățării eficiente* - Cluj-Napoca: Casa Cărţii de Ştiinţă;

2. Bocoș, M.(2002).*Instruire interactivă, Repere pentru reflecție și acțiune* - Ediția a II-a, revăzută.Cluj-Napoca: Editură Presa Universitară Clujeană;

3. Bocoș, M., Stan, M., Someșan, E.(2008). *Strategii didactice activizante în învățământul preșcolar, primar* - Cluj-Napoca:Editura Casa Cărții de Știință;

4.Cerghit, I.(2008). *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii* București: Editura Presa Universitară Clujeană;

5.Oprea, C.(2003.*Pedagogie. Alternative metodologice interactive,* București: Editura Universității;

6.Slavin, R.,E.(1995., *Cooperative Learning:Theory, Research and Practce(2ed.).* Boston MA: Allyn and Bacon

„Florile-darul naturii”- Educație ecologică

Prof. Înv. Preșcolar Stroe Petra
Grădinița nr. 71, sector 3, București

MOTTO: „Adevărata generozitate în viitor constă în a dărui totul naturii în prezent”.

„Să privim încă o dată pământul acesta drag pe care foșnesc plopii și cântă ciocârlia, să-i arătăm mai mult decât oricând dragostea noastră…Să-i privim munții și păsările în noul de lumină ce s-a deschis asupra lui, să-l învăluim într-o dragoste mai adâncă și mai fierbinte”, spunea Geo Bogza în scrierile de mare încărcătură emoțională, cutreierând cărările acestei țări binecuvântată de Dumnezeu.

Grija față de mediu trebuie să fie o componentă esențială a dezvoltării morale, spirituale, sociale și culturale, a generațiilor actuale. Astăzi, mai mult ca oricând, se impune educarea tuturor cetățenilor în spirit ecologic, în special a tinerei generații, deoarece aceasta va fi atât beneficiarul de mâine cât și factorul de decizie.

La vârsta preșcolară educația ecologică le transmite copiilor cunoștințe despre mediul înconjurător, le formează deprinderi de a ocroti și proteja natura, atitudini și comportamente corecte față de mediul înconjurător.

Consider că grădinița are la îndemână multiple posibilități de realizare a unei bune pregătiri ecologice a copiilor care să se materializeze apoi în formarea unui comportament și a unei culturi ecologice.

Grup țintă: Preșcolarii grupei mari, cadre didactice, părinții copiilor

Durata: Un an școlar.

Argument

Florile sunt simbolul purității, al sensibilității și al gingășiei dar și al recunoștinței și admirației. Ele reprezintă tot ceea ce poate fi mai frumos în regnul vegetal, fiind semnul rodniciei și prosperității. Plantele cu flori ne încântă ochiul și sufletul prin forma, culoarea și parfumul lor, ne uimesc și ne bucură, contribuind la dezvoltarea noastră intelectuală și estetică.

Educația ecologică este o latură a educației cu impact direct asupra vieții noastre și a întregii planete. Natura este mediul cel mai interesant pentru copii datorită infinitei ei varietăți, modificărilor ce survin în timpul rotației anotimpurilor, a vieții ce freamătă pe fiecare milimetru de sol.

Preșcolarii sunt atrași de natura care le trezește curiozitatea, le stimulează interesul, dorința de a afla, de a cerceta, de a înțelege cum și de ce se întâmplă anumite fenomene și procese ce au loc în interiorul regnurilor mineral, vegetal și animal. Cunoașterea științifică înlătură cunoașterea empirică și acționează la nivel cognitiv, afectiv și comportamental. Pentru a învăța să iubească și să prețuiască florile, oricât de neînsemnate ar fi unele dintre ele, este necesară o educație ecologică adecvată nivelului de înțelegere și de cunoaștere ale copiilor.

Scopul proiectului:
- dezvoltarea capacității de observare, explorare și înțelegere a realității mediului înconjurător, a interdependenței dintre elementele lui constitutive, a cauzalității fenomenelor și proceselor ce se desfășoară la nivelul acestuia;
- formarea unor atitudini și a unui comportament ecologic pozitive, de apreciere, prețuire, respect și ocrotire a plantelor cu flori și nu numai;
- educarea estetică a copiilor prin diverse forme ale artei.

Obiective:
- familiarizarea cu ciclul de dezvoltarea al unei plante, părțile constitutive și elementele necesare creșterii și dezvoltării acesteia, îmbogățirea vocabularului cu cuvinte noi;
- informarea despre rolul și importanța plantelor cu flori în menținerea vieții pe pământ;
- cunoașterea efectelor poluării asupra florei terestre dar și a măsurilor de protecție a acesteia;
- sesizarea efectului pe care îl au florile asupra psihicului uman;
- exprimarea emoțiilor și sentimentelor prin diverse modalități artistice: pictură, dans, muzică, poezie, etc..

Rezultate scontate:
- îmbogățirea cunoștințelor despre plantele cu flori, familiarizarea cu diversitatea lor;
- formarea deprinderii de a observa și percepe mai cu atenție natura și elementele ei;
- implicarea în ocrotirea, prețuirea și înfrumusețarea mediului ambiant;
- manifestarea unui comportament civilizat în mijlocul naturii și în locurile publice;
- sensibilizarea la frumosul din natură și din artă;
- cultivarea sentimentului de apartenență la comunitatea locală.

Evaluare proiect:
- evaluarea răspunsurilor copiilor prin intermediul testului "Ce am învățat despre flori?";
- organizarea expoziției de pictură "Din natură adunate";
- prezentarea programului artistic "Vara-anotimpul florilor";
- realizarea unui album, în format electronic, cu fotografii din timpul derulării proiectului.

Programul activităților proiectului:
Activitatea nr.1:
Tema activității: „Poftiți în piața cu flori”;
Perioada de desfășurare: octombrie;
Mijloc de realizare: Vizită;
Loc de desfășurare: Piața Titan 1;
Participanți: preșcolari, cadre didactice.
Activitatea nr.2:
Tema activității: "Flori de toamnă”;
Perioada de desfășurare: noiembrie;
Mijloc de realizare: Observare;
Locul de desfășurare: Grădinița nr.71;
Participanți: preșcolari, cadre didactice, părinți.
Activitate nr.3:
Tema activității: "Valsul florilor" A. Vivaldi ”;
Perioada de desfășurare: decembrie;
Mijloc de realizare: Audiție;
Locul de desfășurare: Grădinița nr.71;
Participanți: preșcolari, cadre didactice, părinți.

Activitatea nr.4:
Tema activității: „ Efectele poluării mediului natural”
Perioada de desfășurare: ianuarie;
Mijloc de realizare: Lectură după imagini;
Locul de desfășurare: Grădinița nr.71;
Participanți: preșcolari, cadre didactice.
Activitatea nr.5:
Tema activității: „Despre ce ne povestesc florile”;
Perioada de desfășurare: februarie;
Mijloc de realizare: Povestiri create;
Locul de desfășurare: Grădinița nr.71;
Participanți: preșcolari, cadre didactice.
Activitatea nr.6:
Tema activității:„ Învățăm să pictăm o floare a soarelui”
Perioada de desfășurare: martie
Mijloc de realizare: lecție demonstrativă- invitați- părinții copiilor
Locul de desfășurare: Grădinița nr.71;
Participanți: preșcolari , cadre didactice
Activitatea nr.7:
Tema activității: „Sărbătorim Ziua Pământului”
„Culegem păpădii și facem coronițe”
Perioada de desfășurare: aprilie
Mijloc de realizare: activitate practică în aer liber;
Locul de desfășurare: Grădinița nr.71;
Participanți: preșcolari, cadre didactice.
Activitatea nr.8:
Tema activității:„ Flori din grădina Primăverii”
Perioada de desfășurare: mai;
Mijloc de realizare: aplicație
Locul de desfășurare: Grădinița nr.71;
Participanți: preșcolari, cadre didactice.
Activitatea nr.9:
Tema activității: „Ce am învățat despre flori?”
„Vara - anotimpul florilor”
Perioada de desfășurare: iunie;
Mijloc de realizare: evaluare cunoștințe;
– teste, program artistic:
- scenetă
"Vara - anotimpul florilor și al gâzelor";
- dans - Valsul florilor;
Locul de desfășurare: Grădinița nr.71;
Participanți: preșcolari, cadre didactice, părinți.
„Dacă pe acest pământ ar fi atâtea flori câte poate cuprinde ochiul unui copil, ne-ar fi teama să mai purtăm atâtea războaie” - Goethe

Protecția mediului înconjurător

Prof. înv. primar Tecsi Ana-Maria
Liceul Teoretic ”Ana Ipătescu” , Gherla

Existenţa planetei noastre este ameninţată de tot felul de fenomene specifice civilizaţiei moderne, care înevoluţia ei către progres, rămâne conştient sau inconştient indiferentă la urmările cuceririlor ştiinţei şi tehnicii moderne, astfel că aceste urmări sunt destul de vătămătoare şi chiar fatale Pământului.

Problema poluării este astăzi extrem de gravă. Trebuie să facem deosebire între poluarea atmosferei, careameninţă viitorul planetei noastre, şi cea a solului şi a apei, care creează mari dificultăţi fiecărei naţiuni şi maiales ţărilor industrializate din America de Nord, Europa, Rusia şi Extremul Orient, alterând calitatea vieţii. Societăţile moderne încep să realizeze că sunt pe cale nu numai de a-şi distruge mediul înconjurător, dar chiar de a-şi sub mina propriul viitor.

O societate viabilă este aceea care îşi satisface nevoile fără a pune în pericol perspectivele generaţiilor viitoare.Acest lucru presupune responsabilitatea fiecărei generaţii faţă de asigurarea posibilităţi ca următoarea generaţie să beneficieze de o zestre naturală şi economică nediminuată. Din punct de vedere al igienei, aerul influenţează sănătatea atât prin compoziţia sa chimică, cât şi prinproprietăţile sale fizice.

Poluanţii iritanţi realizează efecte iritative asupra mucoasei oculare şi îndeosebi asupra aparatului respirator. În această grupă intră pulberile netoxice, precum şi o sumă de gaze şi vapori ca: bioxidul de sulf , amoniacul, bioxidul de azot, ozonul, substanţe oxidante, clorul. Poluarea iritantă constitue cea mai răspandită dintre tipurile de poluare, rezultând în primul rând din procesele de arderea combustibilului ,dar şi de celelalte surse de poluare.

Sunt mult mai agresivi în mediul industrial unde determină îmbolnăviri specifice care sunt excepţionale în condiţii de poluarea aerului.Totuşi poluarea intensă cu pulberi poate duce la modificări fibroase pulmonare.

Principalele surse de poluare, recunoscute şi avute în vedere sunt: industria, transporturile, erupţiile vulcanice, furtunile de praf, incendiile naturale, activităţile casnice.

Industria este, la momentul actual, principalul poluant la scară mondială. În momentul procesului de combustie, substanţele gazoase, lichide şi solide sunt eliberate în atmosferă de furnale. În funcţie de înalţimea furnalelor şi de condiţiile atmosferice, gazele provenind din focare se răspândesc local sau la distanţe medii-uneori chiar şi mari-căzând din nou sub formă de particule mai fine decât poluarea atmosferică măsurabilă în locurile de emisie.

Transporturile sunt o altă importantă sursă de poluare. Autovehiculele care funcţionează cu motor cucombustie,sunt un factor poluant care este luat din ce în ce mai mult înseamă.Oraşele mari sau aglomeraţiile urbane dense sunt afectate în mare măsură de transporturile cu eliberare de noxe.

Poluarea aerului relizată de autovehicule prezintă două mari particularităţi: în primul rând eliminarea seface foarte aproape de sol, fapt care duce la realizarea unor concentraţii ridicate la înălţimi foarte mici, chiar pentru gazele cu densitate mică şi mare capacitate de

difuziune în atmosferă. În al doilea rând emisiile se fac pe întreaga suprafaţă a localităţii, diferenţele de concentraţii depinzând de intensitatea traficului şi posibilităţile de ventilaţie a străzii.

Erupţiile vulcanice generează produşi gazoşi, lichizi şi solizi care, schimbă local nu numai micro şi mezorelieful zonei în care se manifestă, dar exercită influenţe negative şi asupra purităţii atmosferice.Cenuşile vulcanice, împreună cu vaporii de apă, praful vulcanic şi alte numeroase gaze, sunt suflate înatmosferă, unde formează nori groşi, care pot pluti până la mari distanţe de locul de emitere. Timpul deremanenţă în atmosferă a acestor suspensii poate ajunge chiar la 1-2 ani. Unii cercetători apreciază că, cea mai mare parte a suspensiilor din atmosfera terestră provin din activitatea vulcanică.Aceste pulberi, sepresupune că, au şi influenţe asupra bilanţului termic al atmosferei, împiedicând dispersia energiei radiate dePământ catre Univers.

Furtunile de praf sunt şi ele un important factor în poluarea aerului. Terenurile aflate în regiunile de stepă,în perioadele lipsite de precipitaţii, pierd partea aeriana a vegetaţiei şi rămân expuse acţiunii de eroziune avântului. Vânturile continue, de durată, ridică de pe sol o parte din particulele ce formează "scheletul mineral"şi le transformă în suspensii subaeriene, care sunt reţinute în atmosferă perioade lungi de timp. Depunerea acestor suspensii, ca urmare a procesului de sedimentare sau a efectului de spălare exercitat de ploi, se poate produce la mari distanţe faţă de locul de unde au fost ridicate. În 1928, la 26 şi 27 aprilie, o furtună aprodus erodarea unui strat de sol cu o grosime de 12 - 25 mm pe o suprafata de 400 000 km^2, situată în zona precaspica. Evaluările făcute cu acest prilej au arătat că, numai pe teritoriul ţării noastre s-au depus circa 148milioanem^3depraf,din cantitatea totală ridicată.

Incendiile naturale, o importantă sursă de fum şi cenuşă, se produc atunci când umiditatea climatului scade natural sub pragul critic. Fenomenul este deosebit de răspândit, mai ales în zona tropicală, deşi, în general, gradul de umiditate al pădurilor din această zonă nu este de natură să favorizeze izbucnirea incendiului.

Activităţile "casnice" sunt, fie că, fie că nu, o sursă de poluare. Astăzi, în multe ţări în curs de dezvoltare, aşa cum este şi ţara noastră, lemnul de foc este la fel de vital ca şi alimentele, iar ca preţ, în unelelocuri, are un ritm de creştere mai mare decât alimentele. Cauza creşterii zi de zi a preţului este restrângere asupra feţelor de pădure. Fumul emis de sobele cu lemne are o culoare albastră fumurie şi conţine o cantitate însemnată de materii organice, care se apreciază că pot fi cancerigene. Dar în scopuri casnice nu se ardnumai lemn, ci şi cantităţi enorme de cărbuni, petrol, şi gaze naturale din care rezultă de asemenea substanţetoxice.

Substanţele poluante din atmosferă sunt substanţeg azoase,lichide sau solide,care îi modifică compoziţia. Praful,cenuşa şi fumul au o proporţie destul de mare în totalitatea poluanţilor care există în atmosferă. Sursele artificiale generatoare de praf, cenuşă şi fum cuprind, în general, toate activităţile omeneşti bazate pe arderea combustibililor lichizi, solizi sau gazoşi.

O importantă sursă industrială, în special de praf, o reprezintă industria materialelor de construcţie**,** careare la bază prelucrarea unor roci naturale (silicaţi, argile, calcar, magnezit, ghips etc.). Din cadrul larg alindustriei materialelor de construcţii se detaşează, sub aspectul impactului exercitat asupra mediului ambiant,industria cimentului.

Fumul constituie partea invizibilă a substanţelor ce se elimină prin coşurile intreprinderilor industriale şieste constituit din vapori de apă, gaze, produşi incomplet arşi (cărbune, hidrocarburi, gudroane etc.) şi alte impurităţi înglobate şi eliberate cu ocazia arderii. Fumul are o culoare albicioasă dacă arderea este completă. Culoarea neagră indică o ardere incompletă, datorita lipsei de aer, precum şi prezenţei în cantitate mare a cărbunelui şi a

funinginii. Culoarea fumului rar poate fi roşcată, cenuşie sau brună, dupa cum cărbunele conţine fier, aluminiu sau mangan.

Monoxidul de carbon (CO) este un gaz foarte periculos, ce are o pondere din ce în ce mai mare printre poluanţii devastatori. Toate materiile primare energetice folosite pentru combustie conţin carbon sub formă decombinaţii chimice, care se oxidează, transformându-se în dioxid de carbon(CO_2)sau în oxid de carbon(CO)dacă arderea este incompletă. Anumite plante cu flori, precum morcovul, pot fixa CO. Mari cantităţi sunt fixate în sol şi sunt degradate de microorganisme. Cantităţile reziduale se ridică în straturile mai înalte ale atmosferei. Monoxidul de carbon este un gaz toxic pentru oameni şi animale. El pătrunde în organism prin plamâni şi blochează fixarea oxigenului prin atomul central de Fe alhemoglobinei (HbCO).

Ploaia acidă este un tip de poluare atmosferică, formată când oxizii de sulf şi cei de azot se combină cu vaporii de apă din atmosferă, rezultând acid sulfuric şi acid azotic, care pot fi transportaţi la distanţe mari delocul producerii, şi care pot precipita sub formă de ploaie. Ploaia acidă este în prezent un important subiect de controversă datorită acţiunii sale pe areale largi şi posibilităţii de a se raspândi şi în alte zone decât cele iniţiale formării. Întreacţiunile sale dăunătoare se numără: erodarea structurilor,distrugerea culturilor agricole şi a plantaţiilor forestiere, ameninţarea speciilor de animale terestre dar şi acvatice, deoarece puţine specii pot rezista unor astfel de condiţii, deci în general distrugerea ecosistemelor.

Un aport deosebit în nimicirea ozonului o are şi aviaţia supersonică. Gazele avioanelor conţin oxizi ai azotului. Alte chimicale ca de exemplu halocarburile bromurate ca şi oxizii de azot din îngrăşăminte, pot de asemenea ataca stratul de ozon.

Distrugerea stratului de ozon ar putea cauza creşterea numărului cancerelor de piele şi a cataractelor, distrugerea anumitor culturi, aplanctonului şi creşterea cantităţii de dioxid de carbon datorită scăderii vegetaţiei.

Subţierea stratului de ozon pune în pericol existenţa omenirii ca atare. De aceea în 1985 a fost format - Comitetul de Coordonare pentru protecţia stratului de ozon. Au fost luate măsuri drastice, până la interzicerea folosirii freonilor şi a altor agenţi. Măsurile întreprinse au permis încetinirea ritmului de progresarea găurilor de ozon, dar nu au oprit definitiv procesul.

Metodele de controlarea poluării atmosferice includ şi îndepărtarea materialelor poluante direct din produsul brut, înainte ca acesta sa fie folosit, sau imediat dupa ce s-a format, dar şi alterarea proceselor chimice ce duc l-a obţinerea produsului finit, astfel încât produşii poluanţi să nu se formeze sau să se formezela nivele scăzute. Reducerea emisiilor de gaze din arderea combustibililor folosiţi de catre automobile este posibilă şi prin realizarea unei combustii cât mai complete a carburantului sau prin recircularea gazelor provenite de la rezervor, carburator şi motor, dar şi prin descompunerea gazelor în elemente puţin poluante cu ajutorul proceselor catalitice. Poluanţii industriali pot fi la rândul lor captaţi în filtre electrostatice.

În **rocesul instructiv-educativ** educaţia ecologică trebuie să ocupe un loc primordial.

Experienţa profesională a cadrelor didactice trebuie să se manifeste prin conştientizarea elevilor din învăţământul preuniversitar în privinţa protejării mediului înconjurător, prin colectarea şi valorificarea deşeurilor reciclabile şi sensibilizarea forurilor competente şi a populaţiei în asigurarea calităţii mediului.

Bibliografie

1. Mediul înconjurător. Poluare și protecție - Sanda Vișan, Editura Econimică, București, 1998
2. Filozofia naturală a vieții, Mircea Duțu, Editura Economică, București, 1999

Protejarea mediului înconjurător

Prof.inv.presc.Țîru Alina
Grădinița cu Program Normal, Nr.2, Lugoj

Acţiunea umană cunoaşte în prezent o amploare nemaiîntâlnită, perturbând sau chiar nimicind echilibre ecologice milenare. Omul a descoperit ascunzişul bogăţiilor naturale şi răpit comorile naturii, a dibuit puterea izvoarelor şi le-a robit. Omul, ,,robotul de odinioară ", a smuls tainele puterii naturii şi a făcut ca în iureşul înălţării lui, natura să se apere tot mai săracă, tot mai primejduită. Pădurile s-au retras din faţa plugului, sălbăticiunile şi-au schimbat nişa ecologică în mici pustietăţi, multe din ele pierind în faţa trufaşului om. Accidentele ecologice se înmulţesc. Statisticile de tot felul descriu, în limbajul lor crud şi indiferent, agravarea unor boli de care nu se ştia sau pe care omul le socotea cel mult incipiente.

Referindu-ne la poluare, în general, şi la efectele nocive ale acesteia asupra sănătăţii şi confortul omului, în special, este util să amintim două noţiuni multă vreme considerate sinonime şi care nici astăzi nu sunt acceptate de toţi cercetătorii ca total diferite. Este vorba de poluarea şi impurificarea mediului. Câte ceva s-a realizat în privinţa inventarierii factorilor de risc, a conservării unor ecosisteme, curăţiriiunor cursuri de apă, ocrotirii unor specii de animale. S-au conturat însă, aproape pretutindeni, orientări mai multe, referitoare la ceea ce ar trebui să însemne ,, o morală a mediului înconjurător". Ea îi contestă omului dreptul de a transforma după propria voinţă toată suprafaţa Pământului, de a-i violenţa mecanismele intime care întreţin echilibrul structurilor, căci asemenea acţiuni sunt potrivnice intereselor vitale.

Iată de ce, pe plan formativ, pregătirea elevilor cu o concepţie şi o conduită ecologică bună devine o cerinţă deosebit de importantă pentru orice demers educativ, şcolar şi extraşcolar. Apărarea mediului a devenit o problemă de practică socială şi, ca urmare, şcoala trebuie să facă acest exerciţiu social cu întreaga populaţie şcolară care va avea răspunderi mari şi concrete în gestionarea raţională a tuturor condiţiilor de mediu social şi natural. Şcoala este chemată să determine nu numai sentimente de admiraţie pentru frumuseţile naturii ci şi convingeri şi deprinderi de conservare şi dezvoltare a mediului înconjurător. Şcoala în ansamblu, prin întregul ei proces instructiv-educativ, trebuie să urmărească, în ultima instanţă,trezirea spiritului de independenţă, de formare a capacităţii de autoinstruire şi autoeducaţie ecologică la elevi. Munca de îndrumare şi conducere sistematică desfăşurată în şcoală trebuie privită ca un proces vital în vederea realizării unui salt calitativ în activitatea educativă. Şcoala este o instituţie în care nu numai se învaţă carte ci ea reprezintă în acelaşi timp un mediu educativ. În acest mediu, elevul trăieşte intens şi se formează în direcţia valorilor cultivate în şcoală, ca şi în direcţia acţiunilor ce se întreprind aici în mod sistematic. În amplul proces de formare a omului este deosebit de important ca viaţa din afara şcolii să continuie, să completeze, să consolideze şi să desăvârşească opera educativă al cărei fundament îl zideşte şcoala.

OBIECTIVE EDUCATIVE ECOLOGICE

Educaţia ecologică constituie una dintre cele mai dificile şi complexe sarcini în cadrul acţiunii instructiv-educative.Din perspectiva obiectivelor pedagogice, aparţinând domeniului

cognitiv, afectiv-volitiv şi acţional, principalele conţinuturi şi componente ale educaţiei ecologice sunt :

Cognitive : cunoaşterea globală a mediului înconjurător, fără a nesocoti diferenţele regionale ; cunoaşterea noţiunii de protejare a mediului înconjurător ; cunoaşterea importanţei vegetaţiei, solului, apei, aerului ; cunoaşterea noţiunii de poluare ; cunoaşterea consecinţelor poluării ; cunoaşterea măsurilor de organizare a protecţiei naturii ; cunoaşterea vieţii şi activităţii unor mari personalităţi ştiinţifice ; cunoaşterea imaginii de ansamblu spre care merge omenirea privind mediul înconjurător ; cunoaşterea urmărilor om-natură ; cunoaşterea relaţiei dintre om, plantă, animale şi anumiţi factori de mediu (apă-aer) ; cunoaşterea problemelor ecologice, ca probleme internaţionale ; să considere mediul în totalitate, natural şi artificial, ecologic şi juridic ; să sprijine dezvoltarea din perspectiva mediului ; Afective : sentimentul de dragoste faţă de natură, şi pentru natura patriei în special ; sentimentul de preţuire şi respect pentru natură ; admiraţie pentru măsurile luate în vederea protejării mediului înconjurător, dragoste pentru plante şi animale ; mândrie faţă de realizările poporului român ; condamnarea celor care contribuie la distrugerea mediului înconjurător ; mândria faţă de activitatea oamenilor de ştiinţă români ; sentimentul de solidaritate internaţională ; sentimentul de admiraţie pentru frumuseţile naturii ; sentimentul responsabilităţii pentru integritatea naturii.

Acţionale : actiunea de ocrotire a naturii prin respectarea normelor legale de protecţie a mediului înconjurător, acţiunea de utilizare raţională a resurselor ; lupta pentru pace şi înţelegere internaţională.

În ordinea succesiunii obiectivelor pedagogice, domeniul cognitiv ocupă primul loc. Pe funcţiile cognitive ale diferitelor discipline de învăţământ se întemeiază valenţele educative ale acestora, implicit acţiunea de aducaţie ecologică. De asemenea, există un paralelism între cunoastere, afectivitate şi conduită, ele fiind dimensiuni indisolubile ale oricărei actiuni educative. Formarea atitudinii active faţă de realitate şi protejare a mediului inconjurător este una din finalităţile obiectivelor educaţiei ecologice ce vizitează dimensiunea afectivă a elevului.

ATITUDINEA ACTIVĂ FAŢĂ DE REALITATE ŞI DE PROTECŢIA A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR - FINALITATE A EDUCAŢIEI ECOLOGICE

MEDIUL reprezintă, după cum spunea Emil Racoviţă, totalitatea forţelor şi energiilor lunii materiale care influenţează viaţă unei fiinţe. El poate fi natural sau artificial. ECOLOGIA reprezintă conexiunile plantelor cu animalele si mediul. POLUAREA reprezintă modificarea componentelor naturale sau prezenţa unor componente străine, ca urmare a activităţii omului şi care provoacă prin natura lor, prin concentraţia şi prin timpul cât acţionează efectele nocive asupra sănătăţii, creează disconfort sau impietează asupra diferitelor utilizări ale mediului la care acesta putea servi în forma sa anterioară.

EDUCAŢIA ECOLOGICĂ o definim ca un ansamblu de mijloace, căi şi metode prin care se urmăreşte cristalizarea şi amplificarea unor sentimente, trăsături de voinţă şi caracter, atitudini, deprinderi ale individului, vizând conştiinţa apartenenţei la natură şi convingerea contopirii, prin conduita sa, cu idealui omeneşti, privind natura.

Din explicarea acestor notiuni, ne dam seama că atitudinea, de orice natură va fi ea, este o finalitate a educaţiei.

Conştiinţa ecologică este un fenomen psihosocial de o deosebita complexitate şi profunzime care cuprinde elemente politice, juridice, ştiinţifice morale; se manifestă pe plan ideologic prin teorii, concepţii, doctrine, norme, programe politice iar, în plan psihosocial , prin cunoştinţe, opinii, atitudini, interese, motivaţii, modele de acţiune specifice.

Atitudinea activă a elevilor faţă de realitate şi de protejare a mediului înconjurător reprezintă felul de a fi al elevului, de a se comporta, poziţia favorabilă in raport cu mediul înconjurător. Acesta nu este înnăscută şi nu se dezvoltă de la sine, prin simplă maturitate-maturizare biologică. Ea se educă, se dobândeşte sub influenţa mediului socio-cultural şi educaţiei. Evoluţia stărilor atitudinale este dependentă de conţinutul valorilor şi condiţiilor şcolare, de calitatea relaţiilor care se stabilesc între elev-şcoala, şcoală-familie-elev.

Atitudinea creează niveluiri diferite de angajare sau nonangajare a elevilor în obiectivul procesului de învăţământ.

La nivelul conştiinţei elevilor au loc permanente centrări şi decentrări faţă de valorile şcolare, in mod deosebit faţă de consecinţele pe care le-ar avea acceptarea sau negarea lor. Se constituie astfel, modele comportamentale pe care va tinde să le realizeze, să le autoactualizeze pe temeiul reuşitelor anterioare.

Atitudinea este un concept integrator, într-un întreit sens : presupune multe calităţi intelectuale şi morale, este condiţionat şi condiţionează numeroase alte valori fundamentale : hărnicia, colectivismul, disciplina liberă-conştientă, responsabilitatea ; conferă finalitatea însuşirilor majore ale personalităţii.

Atitudinea se formează doar în climatul afectiv în care se petrece activitatea educativă.

BIBLIOGRAFIE :

Colecţia – Terra Magazin
Encarta – Enciclopedia 2001
Stelian Turlea – S.O.S. Natura în pericol – Ed. Politică

Un mediu curat, deci oameni sănătoși și fericiți

Educatoare VANCEA ALINA
Școala Gimnazială Vad- Grădinița cu P.N.Cetan

"Natura e totdeauna adevărată, serioasă și severă. Ea are întotdeauna dreptate, iar greșelile și rătăcirile sunt ale omului." – Goethe

Trăim într-o lume modernă și consumeristă, în care folosim tot mai mult din resursele naturale și producem extrem de multe deșeuri. Acest mod de viață pune în pericol planeta și implicit, sănătatea și viața noastră și a generațiilor viitoare. De aceea, este cu atât mai important să le transmitem copiilor mesajul că trebuie să avem grijă de natură și de planetă și să îi obișnuim cu obiceiuri bune în acest sens.

Poluarea reprezintă modificarea componentelor naturale prin prezenţa unor componente străine, numite poluanţi, ca urmare a activităţii omului, şi care provoacă prin natura lor, prin concentraţia în care se găsesc şi prin timpul cât acţionează, efecte nocive asupra sănătăţii, creează disconfort sau împiedică folosirea unor componente ale mediului esenţiale vieţii. (Conferinţa Mondială a O.N.U., Stockholm, 1972)

Din cuprinsul definiţiei se poate constata clar că cea mai mare responsabilitate pentru poluarea mediului o poartă omul, poluarea fiind consecinţa activităţii mai ales social – economice a acestuia.

Privită istoric, poluarea mediului a apărut odată cu omul, dar s-a dezvoltat şi s-a diversificat pe măsura evoluţiei societăţii umane, ajungând astăzi una dintre importantele preocupări ale specialiştilor din diferite domenii ale ştiinţei şi tehnicii, ale statelor şi guvernelor, ale întregii populaţii a pământului. Aceasta, pentru că primejdia reprezentată de poluare a crescut şi creşte neîncetat, impunând măsuri urgente pe plan naţional şi internaţional, în spiritul ideilor pentru combaterea poluării.

Ca în majoritatea cazurilor în care vrem ca cei mici să își dezvolte obiceiuri bune, cea mai eficienta modalitate este de a le fi modele. Cu cât le arătăm că ne pasă de natură și de mediul în care trăim și facem ceva în acest sens, cu atât și ei vor fi mai interesați să facă la fel.

Reducerea deșeurilor pe care le producem, în special a celor non-biodegradabile este, conform UNICEF, una dintre cele mai importante măsuri pe care le putem lua pentru a proteja mediul. Ce putem face impreuna cu copiii, explicandu-le de ce este important sa facem aceste lucruri:

Să oprim apa atunci când ne periem dinții sau când ne săpunim mâinile.

Să stingem lumina atunci când plecăm dintr-o cameră.

Să folosim transportul în comun, mersul pe jos sau bicicleta ori de câte ori e posibil, în locul drumurilor cu mașina.

Atunci când petrecem timp în natură, la picnic sau drumeții, să încercăm să nu lăsăm deșeuri în urma noastră.

O altă acțiune importantă pe care o putem face în familie sau la grădiniță /școală pentru a contribui la protejarea mediului, este să selectăm deșeurile. Incă de mici, copiii observă acest obicei și îl deprind și ei dacă le explicăm cum și de ce să procedeze astfel.

Dragostea și grija față de natură pot fi insuflate mai ales petrecând timp în natură cu copiii. Creați obiceiuri sau ritualuri de familie care să includă timpul în natură(plimbări și drumeții în pădure,picnicuri,mersul cu bicicleta în zone naturale,trasee montane,înot în ape

naturale,cules de fructe și legume,excursii cu cortul,grădinăritul,vizite la țară la bunici sau la ferme).Cu cât copiii sunt obișnuiți de mici să petreacă timp în natură și mai ales au acest model în familie,grădiniță sau școală cu atât e mai probabil ca și mai tarziu, la vârsta adultă, să le facă placere să facă activități afară.

Timpul în natura este foarte benefic pentru o dezvoltare armonioasă și o bună funcționare a copiilor.Aceste activități în natură sunt și o ocazie potrivită de a le povesti copiilor despre anotimpuri și schimbările prin care trece natura, despre animalele și insectele care trăiesc în pădure,despre tipurile de copaci care alcătuiesc pădurea; precum și despre faptul că e important să tratăm cu respect și cu grijă natură.

Prin mediu înconjurător sau mediu ambiant se întelege ansamblul de elemente și fenomene naturale și artificiale de la exteriorul Terrei, care condiționeaza viața în general și pe cea a omului în special. Sensul dat acestei noțiuni în cadrul Uniunii Europene este cel al unui ansamblu de elemente care, în complexitatea relațiilor lor, constituie cadrul, mijlocul și condițiile de viață ale omului, cele care sunt ori cele care nu sunt resimțite. O alta definitie o gasim în Legea protecției mediului, în care mediul înconjurător este ansamblul de condiții și elemente naturale ale Terrei: aerul, apa, solul și subsolul, toate straturile atmosferei, toate materiile organice și anorganice, precum și ființele vii, sistemele naturale în interacțiune, cuprinzând elementele enumerate anterior, inclusiv, valorile materiale și spirituale.

Solul, ca şi aerul şi apa este un factor de mediu cu influenţă deosebită asupra sănătăţii. De calitatea solului depinde formarea şi protecţia surselor de apă, atât a celei de suprafaţă cât mai ales a celei subterane.

Apa este un factor de mediu indispensabil vieţii. Ea îndeplineşte în organism multiple funcţii, fără apă toate reacţiile biologice devenind imposibile. Lipsa de apă sau consumul de apă poluată are multiple consecinţe negative asupra omului şi sănătăţii sale..

Protejarea mediului constituie ansamblul măsurilor și acțiunilor care duc la reducerea poluării mediului, a surselor de poluare și la îmbunătățirea resurselor.

Prin respectarea măsurilor pentru protejarea mediului putem contribui fiecare, puțin câte puțin, la reducerea poluării mediului înconjurător,deci o viață mult mai sănătoasă și un mediu curat și îngrijit.Toți suntem responsabili pentru mediul înconjurător deci să fim mai atenți la tot ceea ce facem.

Referinte:

(1) Raising Earth-Friendly Kids – https://kidshealth.org/en/parents/go-green.html
(2) 13 Eco-Friendly Practices to Teach Your Kids at a Young Age – https://sustainablelivingassociation.org/13-eco-friendly-practices-to-teach-your-kids-at-a-young-age/
(3) A Guide to Sustainable Living – https://www.unicefusa.org/stories/guide-sustainable-living/35821

Mediul natural, bogăția noastră

Prof. Vlasin Bianca-Raluca
Școala Gimnazială Vad

Lumea în care trăim este în continuă schimbare, iar pe parcursul anilor devine tot mai greu să păstrăm curat mediul înconjurător. Acest fapt se datorează mai multor factori care influențează atât în mod direct, cât și în mod indirect acțiunile noastre. Odată cu dezvoltatrea masivă a industriei pe toate ramurile sale, mediul natural a avut de suferit din ce in ce mai mult din cauza deșeurilor, care au invadat solul, apa și aerul. Pe lângă aceasta, populația lumii a crescut cu rapiditate in ultimele decenii, pe de o parte din cauza faptului că de la al doilea război mondial incoace,care a decimat masiv populația lumii, nu au mai existat alte războaie de anvergură, iar pe de altă parte, datorită faptului că medicina a evoluat mult si o multitudine de boli s-au eradicat. În consecință, mai mulți oameni, mai multă poluare.

Păstrarea mediului natural cât mai curat devine astfel un efort comun din partea familiei, școlii, comunității, autorităților și, bineînțeles, al fiecărui om în parte. Fiecare poate contribui la pastrarea unui mediu cât mai curat, copiii îndeosebi trebuind educați în spiritul acesta, al solidarității.

Educația începe acasă și se continuă la școală, atât în mod teoretic, cât și practic, prin implementarea unor bune practici în rândul copiilor. Astfel, aceștia trebuie învățați încă de mici reguli de igienă atât personală, cât și de mediu. Trebuie învățați cum trebuie depozitate corect deșeurile menajere, astfel încât să nu polueze mediul înconjurător. În funcție de vârsta acestora, copiii pot primi diverse responsabilități în acest sens. Omul este un animal social conform marelui filosof Aristotel, drept urmare, prima formă de învățare este cea socială, numită si învățare prin imitație. Conform acestui principiu, atât părinții, cât și profesorii, adulții cu care un copil are cea mai multă tangență, reprezintă un model pentru micuți. Văzând la aceștia comportamente dezirabile în ceea ce privește mediul natural, copiii vor învăța din acestea, mergând pe aceleași urme. Printre cele mai bune exemple pe care le putem oferi copiilor, ca adulți, se numără organizarea unui ritual de igienă personală zilnică, aruncarea deșeurilor la coșul de gunoi sau locuri special amenajate și nu în ultimul rând, reciclarea. Pe măsură ce copiii cresc, aceste comportamente vor veni în mod natural, ne fiind nevoie să depună un efort suplimentar în acest sens.

Despre reciclare s-a vorbit mult de-a lungul timpului și acțiuni în acest sens s-au desfășurat la diverse niveluri. În ceea ce privește copiii, aceștia pot învăța odată cu vârsta să recicleze atât manual, cât și să ducă în centre speciale produsele refolosibile, cum ar fi sticlele de plastic. În ceea ce privește reciclarea manuală, aceasta poate fi pusă în practică la școală, la diverse cicluri de învățământ, activitățile putând fi integrate atât in unele ore de curs, cât și ca proiecte extracurriculare. În acest sens doresc sa propun un proiect clasei a VII-a la care sunt în prezent dirigintă, proiect care se va desfășura începând cu luna ianuarie 2023, ca aplicație didactic-pedagogică. Poiectul cu numele –Mediul natural, bogăția noastră- se va desfășura pe parcursul mai multor luni din acest an școlar și vom avea în vedere reciclarea unor produse ce se pot refolosi, dar și folosirea cu preponderență a produselor alimentare care nu sunt ambalate în plastic, sau au ambalaje biodegradabile sau eco-friendly. Consider că un astfel de proiect

constituie o provocare pentru elevii adolescenți, din punctul de vedere al faptului că mulți dintre ei sunt obișnuiți să consume diverse produse alimentare fără a ține cont de ambalajul acestora sau de posibilitatea de a fi reciclat.

Proiectul va cuprinde astfel trei părți – consumarea cu preponderență a produselor cu ambalaj eco-friendly, reciclarea și ecologizarea mediului înconjurător. În ceea ce privește reciclarea, ca parte teoretică, in cadrul orelor de dirigenție le voi vorbi în legătură cu acest aspect, venind cu explicații și argumente în favoarea reciclării. Ca parte practică, vom încerca să construim atât împreună, cât și individual diverse produse din materiale reciclate. Aceste produse pot sa fie obiecte decorative sau chiar produse utilizabile în viața de zi cu zi, în funcție de ceea ce avem la dispoziție. Vom încerca să folosim orice ocazie pentru a recicla, nu numai la școală. Astfel, 1 Martie ar putea constitui o bună oportunitate de a pune în practica acest proiect, anume prin construirea de marțișoare din produce reciclate – hârtie, ambalaje de plastic, folii sau orice material care se poate refolosi. De asemenea, sărbătorile pascale ar putea fi o bună ocazie de a construi diverse decorațiuni specifice din produse sau materiale reciclabile – felicitări tematice, coșulețe cu ouă de Paște, scene biblice etc.

Începând cu acest an școlar s-a introdus Săptămâna Verde în sctructura acestuia, săptămână care se dorește a avea tocmai acest scop, pastrarea mediului înconjurător cât mai curat și deprinderea elevilor cu acțiuni care ajută mediul. Dorim să continuăm proiectul început prin derularea unor acțiuni de ecologizare a mediului înconjurător, ghidându-ne după zicala – Nu e gunoiul meu, dar e planeta mea – cu scopul de a motiva elevii. Aceștia vor învăța că nu e nimic rușinos în a lua gunoiul lăsat de altcineva și a-l arunca la coșul de gunoi, deoarece nu despre asta este vorba, ci despre a păstra un mediu cât mai curat posibil, având în vedere și beneficiile asupra sănătății fizice. Un mediu poluat constituie o problemă și este considerat a fi toxic.

Se doresc a fi atinse mai multe competențe cheie în realizarea acestui proiect. Dat fiind că predau limba engleză, una dintre acestea va fi Competența multilingvistică – elevii își vor exersa abilitățile de a comunica în limba engleză, socializând în realizarea diverselor lucrări. Este o oportunitate de a se exprima liber sau de a învăța lucruri noi. O altă serie de competențe cheie vizată o reprezintă Competențele digitale – în acest sens elevii vor căuta pe internet diverse tutoriale de reciclare, idei și moduri de lucru, putând de asemenea munci în echipă pentru realizarea obiectelor. Competențele sociale sunt de asemenea dorite aici, întrucât lucrând împreună la proiect comun, își dezvoltă abilitățile sociale, abilități care consider că le-au fost oarecum afectate de perioada grea a pandemiei, când lecțiile și interacțiunile s-au desfășurat preponderent online. Competențele antreprenoriale sunt de asemenea vizate, întrucât elevii ar putea deprinde noi idei de afaceri viitoare in sfera reciclării.

Prin intermediul acestui proiect doresc sa inspir elevii, sa le creez o imagine mai clară asupra mediului în care trăim, sa ii motivez sa lucreze împreună și să reușim sa formăm deprinderi și obiceiuri sănătoase în ceea ce privește mediul înconjurător. Consider că acțiunile derulate pe parcursul proiectului vor constitui o bună oportunitate de a schimba ceva încetul cu încetul în lumea în care trăim. Schimbarea începe cu noi, mai cu seamă cu generațiile tinere.

Educaţia ecologică la vârsta preşcolară

Prof. înv. preşc. Sorina-Ioana Vultur
Grădiniţa cu Program Normal Vad, Jud. Cluj

Învăţaţi-i pe copiii voştri ceea ce i-am învăţat şi noi pe ai noştri: că pământul, cu tot ce are frumos, este mama noastră. Tot ceea ce i se întâmplă pământului va ajunge să li se întâmple şi copiilor acestui pământ. Noi ştim cel puţin atât: nu pământul aparţine omului, ci omul aparţine pământului. Omul este firul care ţese drama vieţii şi ceea ce-i face pământului îşi face lui însuşi.

Sieux Seattle

Dragostea pentru natură la cei mai mulţi dintre copii este instinctivă, de aceea noi educatorii, avem datoria de a forma comportamente şi convingeri copiilor, pentru a se putea imprima încă din această perioadă.

Perioada preşcolară, reprezintă stadiul de iniţiere a noului cetăţian al planetei, de aceea găsim de mare necesitate formarea şi educarea copilului preşcolar în ceea ce priveşte educaţia ecologică. Aceasta este vârsta la care copilul este atras de ceea ce este nou, de o curiozitate fabuloasă, ce va conduce în mod natural la achiziţionarea de cunoştinţe despre mediul înconjurător, despre protecţia lui, ceea ce contribuie la dezvoltarea capacităţilor copiilor de a gândi logic şi de a interpreta corect aspecte din jurul lor.

Educaţia ecologică este partea integrantă a educaţiei moral civice, alături de educaţia rutieră, educaţia religioasă, educaţia pentru familie, educaţia pentru pace, educaţia pentru drepturile omului, etc.

Pentru realizarea unei educaţii ecologice, educatoarea trebuie să aibă în vedere anumite aspecte care să o ajute:

- Cultivarea sentimentelor pentru PLANETA ALBASTRĂ cu tot ce intră în componenţa acesteia: munţi, ape, plante, animale;
- Formarea de comportamente ecologice ce va aduce în prim plan grija faţă de mediu, sporarea poluării, a deteriorării şi a unei acţiuni de păstrare, îmbogăţite şi înfrumuseţare a mediului.

EDUCAŢIA ECOLOGICĂ presupune cunoştinţe, atitudini, conduite care se dobândesc într-un timp îndelungat ce se poate realiza prin toate activităţile instructive care se desfăşoară în grădiniţă: observări dirijate şi spontane, lecturi după imagini, convorbiri, memorizări, experimente la colţul naturii, jocuri didactice şi jocuri de rol, jocuri de creaţie, centrul tematic nisip şi apă.

Ceea ce învaţă copilul în peroada preşcolară îşi lasă amprenta asupra conduitei şi evoluţiei ulterioare a acestuia. Educaţia ecologică reprezintă puntea de legătură între copil şi mediul ambiant (mediul natural sau mediul social). Înainte de toate este necesar să învăţăm copilul să contemple natura, să se lase învăluit de frumuseţea, de bogăţia, de dărnicia şi înţelepciunea ei. Mai mult decât cunoaştere, „ a învăţa despre natură” înseamnă atitudine şi etică. Copiii acumulează o serie de cunoştinţe şi impresii prin contactul direct cu natura înconjurătoare pe care o protejează sau nu, în funcţie de educaţia primită şi de exemplele oferite de cei din jur. În acest sens educaţia ecologică costituie o latură esenţială a educaţiei, cu implicaţii majore. O foarte mare importanţă în ceea ce priveşte formarea comportamentului ecologic la copii, sunt părinţii, care trebuie determinaţi să înţeleagă necesitatea acestuia. De aceea am decis să invităm părinţii în activităţile de ecologie. Aceştea sau implicat atât în organizarea cât şi în desfăşurarea

activităţilor de tip outdoor. Părinţii au fost încântaţi să observe comportamentul copiiilor în colectivitate, înţelegând totodată cât de important este relaţia pe care şi-o stabilesc cu micuţii lor.

În cadrul activităţii de tip outdoor, am urmărit în mod special cultivarea sentimentelor pentru îngrijirea şi protejarea mediului înconjurător prin:

- Vizită la Grădina Botanică
- Valorificarea vizitei în acţiuni menite să încurajeze educaţia ecologică în grădiniţe

În cadrul vizitei la Grădina Botanică, s-a putut observa o schimbare în comportamentul copiilor, manifestau o continuă curiozitate despre tot ce se mişcă, respiră, trăieşte pe această planetă. Au fost pe cât de încântaţi pe tot atât de uimiţi să afle că florile au viaţă, că respiră, sau că pomii nu cresc la fel de repede cum creşte o floare, iar că aceştia(pomii) îşi ascund anii sub scoarţă, în inele. Totodată am avut grijă să le dezvolt sentimentul de admiraţie, iubire, ocrotire, puritate faţă de micuţele plante. Aşa cum noi oamenii avem mâini, picioare, cap, păr, ochi, tot aşa şi plantele au: frunze, flori, tulpină, rădăcină.

În urma vizitei la Grădina Botanică, copiii au înţeles cât de important este că aceste plante să trăiască într-un mediu curat, astfel am decis să plantăm floricele şi pomişori chiar în curtea grădiniţei. Gata echipaţi în micii gradinari, am început să plantăm fori şi 2 pomi: 1 măr şi 1 cais, care exact după spusele Lorenei, din fructele acestor pomi vom face compot pentru iarnă. Am reuşit să furăm o promisiune din partea lui Radu (care nu mănâncă fructe), că din mărul nostru va mânca. Putem vorbi astfel de o primă bilă albă a acestei activităţi, mai ales uitându-mă la mămica lui Radu care era toată numai un zâmbet.

Se vorbeşte foarte mult despre flori, despre puterea lor şi frumuseţea care îl surprinde pe om de fiecare dată.

Florile le găsim peste tot în lume, au culori diferite, miros diferit, dar mai ales am ţinut foarte mult să afle copiii că şi florile au nume, au o specie. Cum ei sunt copiii, fete, băieţi şi fiecare dintre ei au câte un nume, tot aşa şi florile au câte o denumire. Prin frumuseţea, gingăşia, puritatea şi parfumul lor, ne încântă zi de zi, determinându-ne să le îndrăgim, să le cultivăm şi să ne însoţească peste tot, la toate evenimentele din viaţa noastră.

Am plantat flori, fiecare copil a plantat cel puţin o floare aleasă de el.

Bibliografie:

- Breben Sivia , Niţu Adina, Tuturugă Maria, *Mascota Eco te învaţă!* Ed. Decesfera, Bucureşti, 2007;
- Cucoş Constantin, *Psihopedagogie*, Ed. Polirom , Iaşi, 1998;
- Geamănă Nicoleta Adriana, *Educaţie ecologică la vârsta preşcolară*, C.N.I.”Coreşi,,S.A., Bucureşti, 2008;

Dezechilibre ecologice. Cauze și măsuri de combatere

Prof. înv. primar Zaharie Livia
Școala Gimnazială Vad, județul Cluj

Multă vreme mediul n-a fost influențat de om și de activitatea acestuia. Omul aflat în stadiul de culegător și de vânător era foarte bine integrat mediului și nu îi aducea daune. Abia în urmă cu circa 8000 de ani, în Neolitic, omul devine un factor activ în modificarea naturii, prin practicarea agriculturii, creșterea animalelor și realizarea de așezări. Ca urmare, omul defrișează păduri pentru a face loc ogoarelor, pășunează excesiv degradând pământul, irigă terenurile (așa au apărut vechile civilizații din văile fertile ale fluviilor Nil, Gange, Tigru, Eufrat, Indus).
Pe măsură ce populația a cunoscut o creștere accelerată, chiar explozivă, iar omul a dobândit mijloace tot mai perfecționate de intervenție asupra naturii, modificarea antropică a mediului natural s-a accentuat. În ultimele secole, mediul natural al planetei n-a suferit decât transformări spontane minime, în schimb a cunoscut schimbări importante datorită intensificării activității umane. Transformarea naturii, realizată în prezent aproape numai prin intermediul tehnicii și a mijloacelor oferite de aceasta, satisface nevoile umane, însă duce la dezechilibre ecologice la toate nivelurile supraindividuale de organizare a materiei vii: populație, biocenoză, biosferă. Fiecare dintre aceste sisteme supraindividuale realizează schimburi echilibrate cu mediul său, rezultând de aici chiar echilibrul ecologic. Materia vie are mecanisme de autoreglare, stabilizatoare. Totuși, dacă perturbațiile sunt prea puternice, echilibrarea nu se mai produce.
Din păcate, civilizația umană exercită cele mai periculoase influențe destabilizatoare la nivelul întregii biosfere. Câteva dintre ele ar fi: supraexploatarea resurselor biosferei (exploatări forestiere iraționale, suprapășunatul, etc.), restângerea biodiversității ca o consecință a supraexploatării resurselor, restângerea ecosistemelor naturale (omul adaptează mediul în funcție de nevoile lui), introducerea unor specii noi în ecosisteme, poluarea - care afectează toate speciile.

Dezechilibrele ecologice pot fi combătute prin măsuri care să fie aplicate decenii sau chiar secole de acum înainte:
- pentru speciile care nu sunt grav amenințate trebuie regementată exploatarea; de aceea au fost reglementate vânătoarea și pescuitul;
- măsurile de ocrotire trebuie trebuie legiferate de autoritățile statale și internaționale. Există numeroase legiferări în acest domeniu, dar ele trebuie perfecționate contiuu.
- crearea unor structuri care să urmărească aplicarea și respectarea legilor de către cetățeni. Asemenea structuri există atât în țara noastră, cât și în alte țări, dar ele pot fi dezvoltate.

Fără schimbarea mentalității oamenilor nici una din măsurile enumerate nu are efect. Oamenii trebuie să fie înzestrați încă din copilărie cu anumite cunoștințe, abilități și atitudini care să determine o relație corectă cu mediul. De aceea, în toate nivelurile de învățământ, începând cu învățământul preșcolar se pot organiza activități pe teme de ecologie adaptate nivelului de înțelegere al copiilor/elevilor. Câteva exemple de activități cu teme de ecologie care pot fi cuprinse într-un proiect la nivelul unei școli gimnaziale și al comunității locale ar fi:

- Organizarea periodică a unor campanii de colectare selectivă a deșeurilor din clasă, curtea școlii, școală;
- Concurs pe clase „Detectivii curățeniei” – cu acordarea titlului de „cea mai curată clasă”;

- Concursuri de pliante, desene, postere, poezii, cântece, eseuri și alte materiale cu teme de ecologie, realizate de elevi;
- Selectarea și reciclarea deșeurilor prin confecționarea de diferite obiecte, urmată de organizarea unei expoziții;
- Sesiune de referate pe teme de ecologie;
- Realizarea unor protofolii cuprinzând *fișele de identificare* a unor specii de animale și păsări din zona școlii;
- Hrănirea păsărilor iarna;
- Construirea unui lac artificial/baltă;
- Amenajarea grădinii de legume a școlii;
- Plantarea de arbuști ornamentali, flori;
- Activități experimentale: determinarea unor substanțe poluante existente în apa din diferite surse din zona școlii; determinarea durității apei; determinarea calității apei pe baza însușirilor organoleptice;
- drumeții cu tema degradarea antropică;
- excursii în zone naturale protejate și în parcuri naționale.

Prin derularea unor activități pe teme de ecologie se pot „deschide ochii" copiilor spre ceea ce înseamnă protecția mediului și asupra puterii pe care o are fiecare de a influența lumea în care trăim.

Cuprins:

		pag.
1.	Corina Ban ……	3
2.	Alexandra Bejan……..	5
3.	Cosmina Boceanu ……..	8
4.	Iuliana Bogdan……	11
5.	Aurelia-Cornelia Boian ……..	13
6.	Flavia Borodi, Alina Sînă ……...	18
7.	Adriana Both ……..	20
8.	Aurelia Chiriachez …….	23
9.	Damaris-Emilia Cîmpan ……	25
10.	Stela-Veronica Corodeanu …….	28
11.	Ana Covaciu ……...	31
12.	Maria-Gabriela Engheș ……..	33
13.	Andrei Călin Florean ……..	36
14.	Laura-Maria Florescu …….	38
15.	Ecaterina-Daniela Foit ……...	40
16.	Ioana-Maria Galea ……..	43
17.	Mihaela Gheorghiță ……	46
18.	Mădălina Huțu ……	49
19.	Giorgiana Ibănescu ……	52
20.	Mirela-Giulia Ilicea ……	54
21.	Margareta Ionescu ……..	57
22.	Ana-Aletta Laszlo ……..	59
23.	Cristina-Georgeta Malea ……	62
24.	Eugenia-Ana Micle ……	65
25.	Anișoara Milicici, Daniela Oargă ……..	67
26.	Alina-Codruța Mocean ……...	70
27.	Margareta Mureșan ……	72
28.	Florina Mustață ……..	74
29.	Maria-Claudia Mustață ……..	76
30.	Ramona Niste …….	78
31.	Mihaela-Carmen Ogrean ……	81
32.	Floarea Palcu ……..	83
33.	Gabriela Pavăl ……	85
34.	Maria Petrican ……	88
35.	Andreea-Roxana Ponici …….	90
36.	Gabriela Pașcu ……	93
37.	Delia-Ionica Rașca …….....	95
38.	Călina-Dochia Rițișan ……	98
39.	Maria-Elena Stan ……	101
40.	Stanca Dacia Bărăian-Surd ……	103
41.	Petra Stroe ……..	106

42. Ana-Maria Tecsi …… 109
43. Alina Tîru …….. 112
44. Alina Vancea …….. 115
45. Bianca Raluca Vlasin ……. 117
46. Sorina Ioana Vultur …… 119
47. Livia Zaharie …….. 121

ISBN 978-630-6502-94-3
EDITURA MERITOCRAT CLUJ-NAPOCA
meritocratcj@gmail.com

